UNIWERSYTET EKONOMICZNY W POZNANIU

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Czasopismo:

Wiadomości Statystyczne Miasta Poznania / opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania. Poznań, Rocznik 13 1924 numery 1-12

Czasopismo zdigitalizowane i udostępnione cyfrowo w ramach zadań projektu pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

Minister Edukacji i Nauki

Społeczna Odpowiedzialność Nauki

BIBLJOTEKA W.S.H. W POZNANIU
5062/13

Dar .....

.....

5062

BIBLIOTEKA
WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ
W POZNANIU

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Styczeń 1924.** **Nr. 1.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	4	23	3	—	—	—	—	30
25—29	3	12	12	1	—	—	—	28
30—39	—	9	5	4	2	—	—	20
40—49	—	2	—	2	1	—	—	5
50—59	—	—	—	1	3	1	—	5
60 i wyżej	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	7	46	20	8	6	1	—	88

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow	rozwiedz.	
wolni . . .	74	4	1	79
wdowcy .	3	4	1	8
rozwiedz.	—	1	—	1
Ogółem kobiet	77	9	2	88

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	mojż.	innego	
katolickiego	86	1	—	—	87
ewangelickiego	—	1	—	—	1
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	86	2	—	—	88

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	87	1	—	88
niemieckiej	—	—	—	—
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	87	1	—	88

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d	ślubne	nieślubne	Razem	
męskiej .	224	31	255	—	.	5	3	1	4	259
żeńskiej .	214	38	252	—	.	7	10	3	13	265
Ogółem	438	69	507	—	.	12	13	4	17	524

W tem zgłoszeń spóźnionych: 45 (42 z grudnia 23 r., 2 z listopada 23 r., 1 z maja 23 r.).

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	40	a. Robotnice	22
2. Urzędnicy prywatni . .	57	b. Służące	33
3. Robotnicy i p.	207	c. Krawczki i p.	5
4. Zawody umysł. wolne	6	d. Pracownice handlowe i biurowe	5
5. Urzędnicy publiczni . .	94	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	33	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	1	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	4
Razem	438	Razem	69

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych: katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
katol.	419	4	—	—	423	67
ewang.	3	5	—	—	8	2
mojż.	—	—	4	—	4	—
inne	1	—	—	2	3	—
Razem	423	9	4	2	438	69

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców: ojca	matki	Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem: 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
pol.	pol.	155	104	85	32	15	15	5	4	3	5	1	—	1	2	427	66
pol.	niem.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	4	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3
inne		1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Razem		161	106	87	33	15	15	5	4	3	5	1	—	1	2	438	69

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem: m.	k.	razem	W tem dzieci w 1. r. życia: m. ślub.	m. nieślub.	ż. ślub.	ż. nieślub.	w 2.-5 roku: m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	12	8	20	9	3	5	3	—	—
2. Uwiąd starczy	6	8	14	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	1	—	1	—	—	—	—	1	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	1	—	1	—	—	—	—	1	—
7. Krztusiec	—	1	1	—	—	1	—	—	—
8. Tyfus wszelaki	2	—	2	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	1	—	1	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	28	21	49	—	—	1	2	—	—
13. Gruźlica innych organów	2	5	7	—	—	1	—	—	—
14. Zapalenie płuc	11	12	23	6	—	4	1	2	2
15. Grypa	1	3	4	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	—	2	2	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	2	1	3	—	2	1	—	—	—
21. Udar, porażenia serca	7	4	11	1	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	12	13	25	1	—	2	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	9	5	14	1	—	1	—	1	3
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	7	6	13	6	1	4	1	—	1
26. Choroby żołądka	—	1	1	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	1	1	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	2	1	3	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	5	9	14	—	3	4	4	2	—
30. Choroby nerek i pęcherza	3	5	8	—	—	—	—	1	1
31. Choroby org. płciowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	2	10	12	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	18	23	41	7	2	2	1	1	4
34. Śmierć przypadkowa	4	5	9	—	—	—	—	—	1
35. Samobójstwo	1	—	1	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	1	2	3	1	—	1	1	—	—
Ogółem	138	146	284	32	11	27	13	9	14

Zgłoszeń spóźnionych: 25 (24 z grudnia 23 r., 1 z września 16 r.).

Uwaga do nr. 8: 1 raz tyfus brzuszny, 1 raz tyfus plamisty.

„ „ „ 17: 2 razy gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	5
b. Służące	10
c. Krawczki i p.	1
d. Pracownice handlowe i biurowe	1
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	3
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	4
Ogółem	24

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 a według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	35	37	7	1	—	80
kobiety	22	31	34	—	—	87
Ogółem	57	68	41	1	—	167

d) W zakładach zmarło — osób.

e) Według narodowości zmarło 265 Polaków, 19 Niemców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie: katol.	ewang.	mojż.	inne	Zajęcie: Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	Ogółem
Do 5	103	3	—	—	6	15	61	2	10	8	4	106
6—10	4	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	4
11—15	7	—	—	—	—	1	5	—	1	—	—	7
16—20	11	1	—	—	—	3	5	—	—	1	3	12
21—30	30	—	—	—	—	4	15	—	—	4	7	30
31—40	23	3	—	—	—	3	10	—	1	1	11	26
41—50	19	2	—	—	1	2	10	—	1	—	7	21
51—60	21	—	—	—	1	1	10	—	—	1	8	21
61—70	21	2	—	—	2	1	5	—	1	2	12	23
Ponad 70	27	2	5	—	2	3	4	—	1	—	24	34
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	266	13	5	—	13	34	127	2	15	17	76	284

BIBLJOTEKA W S J W POZNANIU

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem: m.	k.	razem	Stan rodzinny: Rodziny głowy m.	Rodziny głowy k.	członkowie m.	członkowie k.	Osoby samotne m.	Osoby samotne k.
Przypływ	663	814	1477	45	20	44	100	574	694
Odpływ	544	546	1090	47	14	44	81	453	451
Różnica	+119	+268	+387	−2	+6	—	+19	+121	+243

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ	968	148	136	96	70	4	55
Odpływ	648	154	68	21	144	1	54
Różnica	+320	−6	+68	+75	−74	+3	+1

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	1389	60	62	4	21	4	5	2	1477
Odpływ . .	1018	115	57	27	8	1	7	1	1090
Różnica	+371	−55	+5	−23	+13	+3	−2	+1	+387

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	11	18	− 7
2. Urzędnicy prywatni	191	95	+96
3. Robotnicy i p.	169	230	−61
4. Zawody umysłowe wolne	8	13	− 5
5. Urzędnicy publiczni	39	54	−15
6. Wojskowi	28	3	+25
7. Inne zawody	21	4	+17
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu . . .	196	127	+69
Razem	663	544	+119
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	26	46	−20
2. Służące	331	206	+125
3. Urzędniczki prywatne	58	54	+ 4
4. Zawody umysłowe wolne	8	3	+ 5
5. Urzędniczki publiczne	8	11	− 3
6. Inne zawody	66	29	+37
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	317	197	+120
Razem	814	546	+268

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 31. 12. 1923 . .	5749	9957	185 499
Przypisano do 31. 1. 1924. . .	223	387	186 109

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,26, zgonów 1,83, małżeństw 0,56, różnicy przypływu i odpływu 2,49, ogólnego przyrostu ludności 3,93.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
24	6	7	15	57	121	47	28	27	13	9	9	363

W tem przypadków: chorób zakaźnych 10, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 70, chorób płucnych 8, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 27, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego 2, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 17, świeżby 2, chorób skórnych 43, okaleczeń i poranień 19, chorób zewnętrznych 25, chorób płciowych 75, do obserwacji 62, do opieki 3.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ −	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	67	21	2	+19	86	1
Przytułek jeżycki . . .	23	1	18	−17	6	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	87	99	88	+11	98	8
II. St. chorób wewn. .	143	103	87	+16	159	19
III. St. chorób wener. i skórnych . .	90	121	102	+19	109	—
IV. St. dziecięca . . .	21	26	16	+10	31	14
V. St. dla umysłowo chorych . .	30	14	12	+ 2	32	—
razem	371	363	305	+58	429	41
Szpital djakonisek . . .	143	157	132	+25	168	19
„ żydowski . . .	19	18	19	− 1	18	1
„ SS. Miłosierdzia .	147	155	108	+47	194	8
Zakład św. Józefa . . .	74	62	27	+35	109	—
Sanatorjum SS. Elżbietanek	47	70	47	+23	70	4

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 39, poza zakładem 99, razem 138. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . .	— razy
Płonica	21 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	88 „
Błonica i dławiec .	8 „	Biegunka	2 „
Gorączka połogowa .	2 „	Inne choroby . . .	— „
		Robactwo	15 „
		Świerzba	2 „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	1	—	—	2	3	1	7
Płonica . .	7	4	3	5	1	—	20
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny .	1	—	—	—	—	—	1
Tyfus plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	1	—	—	—	—	—	1
Jaglica . .	—	—	—	—	2	—	2
Gruźl. płuc .	35	10	7	17	16	3	88
Dysenterja .	4	—	—	—	—	—	4
Inne choroby[1])	2	—	—	1	—	—	3
Ogółem	51	14	10	25	22	4	126

[1]) Parchy.

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży: ogółem	odmownie	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach: 1 raz	2 razy	3 i w. razy	Nabywcy: z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
21	1	9	10	2	17	2	2	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 6, z rąk polskich 15.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych: bud. główn. dla celów mieszkaniowych	bud. główn. dla celów innych	oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych: mieszkań	ubikacyj mieszkaniow. ogółem	lokali handlow. i przemysłow.
16	1	1	1	4	9	7	1	24	3	7	9

Wniosków budowlanych wpłynęło 35, zezwoleń udzielono 66.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o: 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	1	3	—	—	—	4	14
Ubyło	—	—	—	1	—	—	1	5
Różnica + —	—	+1	+3	−1	—	—	+3	+9

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość deponentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 623	1 048 948 038,58
Przypływ	10	4 515 430 088,—
Odpływ	37	4 401 609 108,—
Stan w końcu miesiąca	47 596	1 162 769 018,58

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej . .	1822	19	14	+5	1827	4
2. Dzieci w miejskiej opiece	297	74	60	+14	311	1

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 3320 osobom, w tem 2707 mężczyzn, 385 kobiet i 128 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w drugiej połowie miesiąca)

Kategorje robotników	Przemysł i handel mk.	Metalurgja mk.	Przem. budowlany mk.	Robotn. miejscy fabr. mk.	Robotn. miejscy inni mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	746000	746000	1160000	839400	811300
„ 2—4 „ „ „	853000	853000	.	989400	961900
„ 2—4 „ żonaci	1 009 000	1 009 000	.	1189600	1156600
„ ponad 4 l. po wyucz.	1 009 000	1 009 000	.	1189600	1156600
Robotnicy przyuczeni	811000	811000	854000	911600	911600
Robotnicy 16—18 lat	340000	340000	.	383600	383600
„ 18—21 „	563000	563000	562000	578300	578300
„ ponad 21 lat samotni	750000	.	776000	845200	845200
„ 21—23 lat samotni	.	750000	.	.	.
„ ponad 23 lat „ lub 21 żonaci	776000	776000	.	861800	861800
Robotnice 16—18 lat	243000	243000	.	255200	255200
„ 18—21 lat	364000	364000	.	328000	328000
„ ponad 21 lat	443000	443000	.	472400	472400
„ wdowy i t. p.	.	.	.	583600	583600

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	k.	raz.	Podaż pracy m.	k.	raz.	Umieszczono m.	k.	raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	pracowników
Górnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy . . .	25	—	25	220	—	220	18	—	18	2,24	5	178
Włókienniczy . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany .	6	—	6	188	—	188	6	—	6	—	—	182
Drzewny . .	11	—	11	22	—	22	2	—	2	7,2	2	18
Skórny . .	3	—	3	10	—	10	3	—	3	-,3	—	4
Papier druk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	—	6	6	9	6	15	—	6	6	-,1	—	8
Przetw. zwierz. .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1,-	—	—
Chemiczy .	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	1	1
Robotnicy niekwalifik. .	38	48	86	324	144	468	38	48	86	—	—	382
Służ. domowa	—	194	194	—	197	197	—	184	184	—	10	13
„ folwarcza	25	24	49	22	24	46	22	24	46	—	3	—
„ sezonowa	—	14	14	—	4	4	—	4	4	—	10	—
Pracownicy komunik. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	3	—	3	1	—	1	1	—	1	—	2	—
Nauczyciele .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści . .	1	2	3	31	40	71	1	2	3	—	—	68
Technicy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	—	—	14	25	39	—	—	—	—	—	39
Inni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prak. term. . .	22	1	23	37	6	43	20	1	21	-,8	2	14
Inni	16	—	16	29	—	29	16	—	16	—	—	13
Ogółem .	152	289	441	908	446	1354	127	269	396	10,38	35	920
w tem z poprzedniego miesiąca . .	12	18	30	484	121	605	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	pracowników
1.	Przemysł metalowy	9	16	9	-,1	—	6
2.	„ budowlany	1	1	1	—	—	—
3.	„ drzewny	2	3	2	—	—	1
4.	„ skórny	2	3	2	—	—	1
5.	„ konfekcyjny	1	3	1	-,1	—	1
6.	„ spożywczy	1	5	1	-,2	—	2
7.	„ kupiecki	1	4	1	,2	—	1
8.	inne zawody	6	8	4	-,2	2	2
	Ogółem	23	43	21	-,8	2	14
	w tem z poprz. mies.	6	18	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	5	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	440000	550000	650000	600000	—	
2. „ pszen.	„	1 000 000	1 300 000	1 600 000	1 600 000	—	
3. Mąka pszen.	„	680000	880000	880000	880000	—	
4. „ żytnia	„	400000	600000	600000	560000	—	
5. Kasza . . .	„	500000	800000	840000	900000	—	
6. Groch . . .	„	500000	600000	650000	600000	—	
7. Fasola . . .	„	800000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	—	
8. Cukier . . .	„	1 600 000	2 000 000	2 200 000	2 200 000	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	400000	450000	460000	450000	—	
10. Jaja	1 szt.	320000	320000	300000	300000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1 600 000	1 700 000	1 800 000	1 600 000	—	
12. Mięso woł.	„	4 800 000	4 400 000	4 400 000	4 400 000	—	
13. Cielęcina . .	„	4 400 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	—	
14. Wieprzow. .	„	4 400 000	4 000 000	4 000 000	3 800 000	—	
15. Słonina . . .	„	5 200 000	4 400 000	4 400 000	4 400 000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	2 400 000	3 200 000	3 200 000	3 400 000	—	
17. Masło	1 kg.	4 800 000	5 200 000	5 200 000	4 800 000	—	
18. Smalec wp.	„	6 000 000	5 600 000	5 600 000	5 600 000	—	
19. Ziemniaki .	„	100000	200000	200000	200000	—	
20. Sól biała . .	„	260000	340000	400000	500000	—	
21. Kapusta . .	„	300000	300000	400000	400000	—	
22. Marchew . .	„	260000	320000	600000	600000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	8 000 000	10 000 000	8 000 000	9 000 000	—	
24. Kawa zboż.	„	500000	800000	800000	8 0000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	5 000 000	7 000 000	8 000 000	7 600 000	—	
26. Natta	1 l.	660000	900000	950000	800000	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2 500 000	3 500 000	3 600 000	3 600 000	—	
28. Gaz	1 kbm	340000	570000	570000	570000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	—	cz. miasta 610 000,—
30. Przejazd tramwajem .	—	120000	250000	250000	250000	—	
31. Nr. gazety .	—	70000	70000	100000	100000	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	500000	600000	1 000 000	1 000 000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	800000	800000	800000	800000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	20000000	20000000	30000000	40 000000	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	400000	800000	1 000 000	1 000 000	—	
36. Gęś . . .	„	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	—	
37. Karpie . . .	„	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6000 000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	19 000 000,—	mk.
Żyto	13 000 000,—	„
Jęczmień	13 500 000,—	„
Owies	13 500 000,—	„
Proso	22 000 000,—	„
Tatarka	19 000 000,—	„
Wełna krajowa	287 500 000,—	mk.
Len	2 500 000,—	„
Konopie	1 750 000,—	„
Świnie	120 000 000,—	mk.
Woły	100 000 000,—	„
Kozy	brak	
Cielęta	95 000 000,—	mk.
Owce	80 000 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	197	588	1230	8930	1670	1120	113	1174	—	15022
ubito .	52	235	497	5204	1905	817	47	—	73	8830

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	190	543	1116	8207	1476	1080	20	—	12632
drogą kolną	7	45	114	723	194	40	93	1174	2390
Wysłano									
koleją żelazną	182	403	806	3622	38	395	—	—	5446
drogą kolną	—	5	28	345	18	2	97	1174	1669
do rzeźni	15	180	396	4963	1614	723	16	—	7907

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 2 piętrach	
Nadeszło	218	579	1150	8285	1760	1162	20	—	—	13174	617	—

Wysłano 6 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 XII.	1924 I.	XII.
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	30185520	61584000	31 398 480
	wskaźnik	1	1210326	2469286	+ 104,01%
b) schemat Komisji Płacy	tyg mk.	16,03	1932 500	4297500	23 652 500
	wskaźnik	1	120 5396	2680911	+ 122,40%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,30	2222160	4928200	2 706 040
	wskaźnik	1	1709354	3790923	+ 121,78%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	14939000	3340950	18 470 500
	wskaźnik	1	1474729	3298075	+ 123,63%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,90	1282058	3073429	1 791 371
	wskaźnik	1	674767	1617594	+ 139,73%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	588800	1834800	1 246 000
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	100574	253444	152 870
odzież	mk.	0,35	592684	985185	392 501
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	34261500	76384500	42 123 000
	wskaźnik	1	1309690	2919897	+ 122,94%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	3,20	3504118	8001629	4 497 411
	wskaźnik	1	1095068	2500509	+ 128,34%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	12500000	26000000	13 500 000
	wskaźnik	1	801282	1666667	+ 108 00%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	6250 00	9950000	3 700 000
	wskaźnik	1	1488095	2369047	+ 59,20%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	11,99	+23,28	— 81 —
3b : 5	„	—	26,41	+ 5455	—
4 : 5	„	—	46,15	+29,65	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg mk.	18,60	12732800	38879200	26 146 400
	wskaźnik	1	684559	2090428	+ 205,35%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna I. 1924	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	20	4,°0	7	-18,°5	-4,°6	1,°9	—2,7
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	26	769,0	9	743,2	756,1	755,1	+ 1,0
3. Prężność pary (mm).	19	5,6	7	1,2	3,0	3,8	— 0,8
Wilgotn. względna %	12	100	25	49	86	87	— 1
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	7,0	7,1	— 0,1
					suma miesięczna		
5. Opady (mm). . . .	2	4,6	—	—	21	32	— 11
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	73,5	40,5	+33,0

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
7	3	9	24	9	7	20	14	— razy

Dni pogodnych 3, pochmurnych 13, z wichrem 0, z opadem 14, z burzą 0, z gradem 0, z krupami 1, mroźnych (max.0°) 17, z mrozem min. niżej 0°) 30, ze śniegiem 10, z mgłą 6, z pokrywą śnieżną 24.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —; 2. = 52,59; 3. = —; 4. = 52,35;
5. = —; 6. = —; 7. = 52,29; 8. = —;
9. = 52,41; 10. = —; 11. = 52,53; 12. = —;
13. = —; 14. = 52,61; 15. = —; 16. = 52,57;
17. = —; 18. = 52,61; 19. = —; 20. = —;
21. = 52,69; 22. = —; 23. = 52,69; 24. = —;
25. = 52,77; 26. = —; 27. = —; 28. = 52,99;
29. = —; 30. = 53,05; 31. = —.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	1	—	—	1	—	—	2
średnich . . .	1	—	—	4	—	—	5
małych	11	—	—	1	—	—	12
razem	13	—	—	6	—	—	19
Pomoc doraźna	29	—	2	—	3	—	34
Alarmów ogółem							53

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	14	5	19
Przypływ w miesiącu	344	361	705
Razem .	358	366	724
Odpływ .	334	359	693
Stan w końcu miesiąca	24	7	31
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 1 093
z tych a) w hotelach 682
„ b) u innych 411
W tem z zagranicy 401

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
3140	599	1 280 460	33 400	92 380	1 406 240	1 431 390

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 250 930	1 583 727	1,27

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	218 480
Jeżyce	42 788
Łazarz	37 669
Wilda	32 950
Sołacz	519
Dębiec	163
Rataje	—
Starołęka	—
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	90 239
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	27 395
Razem	450 203 m³

BIBLJOTEKA W POZNANIU

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Luty 1924.** **Nr. 2.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	9	32	4	1	—	—	—	46
25—29	8	25	19	1	—	—	—	53
30—39	5	11	10	10	1	—	—	37
40—49	1	—	—	1	3	—	—	5
50—59	—	—	—	2	—	—	—	2
60 i wyżej	—	—	—	—	1	—	—	1
Ogółem kobiet	23	68	33	15	5	—	—	144

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	131	3	—	134
wdowcy .	7	2	—	9
rozwiedz.	1	—	—	1
Ogółem kobiet	139	5	—	144

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	139	1	—	—	140
ewangelickiego	2	1	—	—	3
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	1	—	—	—	1
Ogółem kobiet	142	2	—	—	144

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	142	—	—	142
niemieckiej	1	1	—	2
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	143	1	—	144

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo-rodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców po-zamiejs.	jako bliźnięta i t. d	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	201	38	239	—	.	1	8	1	9	248
żeńskiej .	185	32	217	—	.	5	4	1	5	222
Ogółem	386	70	456	—	.	6	12	2	14	470

W tem zgłoszeń spóźnionych: 44 z stycznia 1924.

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	40	a. Robotnice	16
2. Urzędnicy prywatni . .	56	b. Służące	28
3. Robotnicy i p.	205	c. Krawczki i p.	8
4. Zawody umysł. wolne	6	d. Pracownice handlowe i biurowe	9
5. Urzędnicy publiczni . .	52	e. Zawody wolne	1
6. Inne zawody	26	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	1	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	8
Razem	386	Razem	70

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol.	379	2	—	1	382	69
ewang.	2	1	—	—	3	1
mojż.	—	—	1	—	1	—
inne	—	—	—	—	—	—
Razem	381	3	1	1	386	70

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem													Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	
pol.	pol.	103	133	59	32	27	8	5	2	5	3	2	—	1	—	380	69
pol.	niem.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
niem.	niem.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
inne		—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem		106	134	61	32	27	8	5	2	5	3	2	—	1	—	386	70

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	ślub.	nieślub.	ślub.	nieślub.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	12	15	27	6	6	5	9	—	1
2. Uwiąd starczy	3	17	20	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	1	—	1	—	—	—	—	1	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	1	3	4	—	—	1	2	1	—
7. Krztusiec	—	1	1	—	—	1	—	—	—
8. Tyfus wszelaki	3	1	4	—	—	—	—	1	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	1	—	1	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	26	24	50	—	—	—	—	—	—
13. Gruźlica innych organów	4	1	5	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc	15	7	22	—	5	2	—	2	1
15. Grypa	1	—	1	—	—	—	—	1	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	1	3	4	—	—	1	—	—	—
18. Cukrzyca	—	1	1	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	1	1	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	2	6	8	1	—	1	3	—	—
21. Udar, porażenia serca	8	10	18	—	—	1	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	10	10	20	—	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	13	12	25	—	—	—	—	4	2
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	6	4	10	1	4	1	2	—	1
26. Choroby żołądka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	—	1	1	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	9	5	14	—	4	—	3	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	1	4	5	—	—	1	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	1	—	1	—	1	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	4	11	15	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	17	17	34	8	1	6	—	1	3
34. Śmierć przypadkowa	—	2	2	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	1	—	1	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	1	1	2	—	—	—	—	—	—
Ogółem	141	157	298	16	21	20	19	11	8

Zgłoszeń spóźnionych: 7 z stycznia 1924.

Uwaga do nr. 8: 4 razy tyfus brzuszny.

„ „ „ 17: 2 „ gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	7
b. Służące	16
c. Krawczki i p.	2
d. Pracownice handlowe i biurowe	8
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	2
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	5
Ogółem	40

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	31	48	9	—	1	89
kobiety	31	35	37	—	1	104
Ogółem	62	83	46	—	2	193

d) W zakładach zmarło — osób.

e) Według narodowości zmarło 285 Polaków, 12 Niemców, 1 innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	94	1	—	—	5	14	62	—	2	4	8	95
6—10	5	—	—	—	1	—	2	—	1	1	—	5
11—15	5	—	—	—	2	—	3	—	—	—	—	5
16—20	9	—	—	—	—	—	4	—	—	1	4	9
21—30	42	—	—	—	1	2	11	1	6	4	17	42
31—40	21	1	—	—	—	1	8	—	1	1	11	22
41—50	27	1	1	—	3	5	5	—	1	2	13	29
51—60	20	—	—	—	5	1	2	—	3	—	9	20
61—70	27	4	1	—	4	1	6	1	2	—	18	32
Ponad 70	36	2	1	—	4	2	5	—	—	1	27	39
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	286	9	3	—	25	26	108	2	16	14	107	298

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ	518	667	1185	43	10	27	76	448	581
Odpływ	455	496	951	36	17	32	70	387	409
Różnica	+63	+171	+234	+7	—7	—5	+6	+61	+172

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ	824	98	137	36	51	1	38
Odpływ	591	148	56	28	103	—	25
Różnica	+233	—50	+81	+8	—52	+1	+13

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przypływ	1124	47	38	4	15	—	8	—	1185
Odpływ	896	88	44	13	8	2	3	—	951
Różnica	+228	- 41	—6	—9	+7	—2	+5	—	+234

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się za granicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	13	6	+ 7
2. Urzędnicy prywatni	139	92	+47
3. Robotnicy i p.	153	210	—57
4. Zawody umysłowe wolne	8	8	—
5. Urzędnicy publiczni	31	43	—12
6. Wojskowi	19	2	+17
7. Inne zawody	14	3	+11
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	141	91	+50
Razem	518	455	+63
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	20	13	+ 7
2. Służące	312	231	+81
3. Urzędniczki prywatne	37	34	+ 3
4. Zawody umysłowe wolne	2	3	— 1
5. Urzędniczki publiczne	11	6	+ 5
6. Inne zawody	62	40	+22
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	223	169	+54
Razem	667	496	+171

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	naturalny	napływowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921	—	—	169 793
Przypisano do 31. 1. 1924	5972	10344	186 109
Przypisano do 29. 2. 1924	158	234	186 501

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,93, zgonów 1,92, małżeństw 0,93, różnicy przypływu i odpływu 1,51, ogólnego przyrostu ludności 2,52.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	
18	12	8	11	43	114	36	22	24	12	9	11	320

W tem przypadków: chorób zakaźnych 20, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 65, chorób płucnych —, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 24, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 23, świeżby 3, chorób skórnych 36, okaleczeń i poranień 12, chorób zewnętrznych 39, chorób płciowych 59, do obserwacji 32, do opieki 7.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ —	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców	86	2	4	— 2	84	2
Przytułek jeżycki	6	—	—	—	6	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	98	85	88	— 3	95	11
II. St. chorób wewn.	159	88	88	—	159	17
III. St. chorób wener. i skórnych	109	94	96	— 2	107	—
IV. St. dziecięca	31	30	24	+ 6	37	20
V. St. dla umysłowo chorych	32	23	14	+ 9	41	—
razem	429	320	310	+10	439	48
Szpital djakonisek	168	172	135	+37	205	21
„ żydowski	18	17	19	— 2	16	1
„ SS. Miłosierdzia	194	123	132	— 9	185	17
Zakład św. Józefa	109	64	77	—13	96	8
Sanatorjum SS. Elżbietanek	70	62	82	—20	50	4

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 45, poza zakładem 79, razem 124. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny	2 razy
Płonica	18 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	60 „
Błonica i dławiec	13 „	Biegunka	3 „
Gorączka połogowa	1 „	Inne choroby	2 „
		Robactwo	24 „
		Świerzba	1 „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	5	—	—	11	2	2	20
Płonica	5	—	1	3	5	—	14
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny	1	—	—	—	—	—	1
Tyfus plamisty	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa	—	—	—	2	—	—	2
Jaglica	—	—	—	—	—	—	—
Gruźl. płuc	18	5	3	13	5	1	45
Dysenterja	4	—	—	—	—	—	4
Inne choroby[1])	2	—	1	—	1	—	4
Ogółem	35	5	5	29	13	3	90

[1]) Parchy.

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmownie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
12	1	4	6	2	9	2	1	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 1, z rąk polskich 11.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. głównych dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. głównych dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
14	1	1	1	2	9	18	1	33	4	16	17

Wniosków budowlanych wpłynęło 40, zezwoleń udzielono 67.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	2	1	1	—	1	5	28
Ubyło	—	—	—	—	1	—	1	11
Różnica + —	—	+2	+1	+1	−1	+1	+4	+17

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość deponentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 596	1 162 769 018,58
Przypływ	14	6 968 997 532,26
Odpływ	26	725 107 078,—
Stan w końcu miesiąca	47 584	7 406 659 472,84

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej . .	1827	48	34	+14	1841	15
2. Dzieci w miejskiej opiece	311	92	99	— 7	304	11

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 3805 osobom, w tem 3167 mężczyzn, 472 kobiet i 166 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w drugiej połowie miesiąca.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel mk.	Metalurgja mk.	Przem. budowlany mk.	Robotn. miejscy fabr. mk.	Robotn. miejscy inni mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	746000	746000	1160000	962800	930600
„ 2—4 „ „ „	853000	853000	.	113490	1103300
„ 2—4 „ żonaci	1 009 000	1 009 000	.	1364500	1326700
„ ponad 4 l. po wyucz.	1 009 000	1 009 000	.	1364500	1326700
Robotnicy przyuczeni	811000	811000	854000	1045600	1045600
Robotnicy 16—18 lat	340000	340000	.	440000	440000
„ 18—21 „	563000	563000	562000	663300	663300
„ ponad 21 lat samotni	750000	.	776000	969500	969500
„ 21—23 lat samotni	.	750000	.	.	.
„ ponad 23 lat „ lub 21 żonaci	776000	776000	.	988500	988500
Robotnice 16—18 lat	243000	243000	.	292800	292800
„ 18—21 lat	364000	364000	.	376300	376300
„ ponad 21 lat	443000	443000	.	541900	541900
„ wdowy i t. p.	.	.	.	669400	669400

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	Wolne miejsca k.	Wolne miejsca raz.	Podaż pracy m.	Podaż pracy k.	Podaż pracy raz.	Umieszczono m.	Umieszczono k.	Umieszczono raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Górnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy . . .	19	—	19	249	—	249	12	—	12	6,4	1	233
Włókienniczy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany .	4	—	4	230	—	230	4	—	4	—	—	226
Drzewny . .	13	—	13	42	—	42	10	—	10	3,3	—	29
Skórny . .	1	—	1	10	—	10	1	—	1	—	—	9
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	3	3	6	9	3	12	1	3	4	2,-	—	8
Przetw. zwierz. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny .	1	—	1	3	—	3	1	—	1	-,1	—	1
Robotnicy niekwalifik. .	34	71	105	472	163	635	34	71	105	—	—	530
Służ. domowa .	—	256	256	—	223	223	—	223	223	—	33	—
„ folwarczna	45	44	89	39	42	81	39	42	81	6,-	2	—
„ sezonowa	—	55	55	—	—	—	—	—	—	—	55	—
Pracownicy komunik. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	2	—	2	1	—	1	1	—	1	—	1	—
Nauczyciele .	—	—	—	4	—	4	—	—	—	-,1	—	3
Biuraliści . .	1	—	1	52	45	97	1	—	1	-,19	—	77
Technicy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	7	7	27	25	52	—	—	—	-,13	7	39
Inni	1	—	1	1	7	8	1	—	1	—	—	7
Prak. term. . .	18	2	20	29	4	33	13	2	15	-,12	5	6
Inni	9	—	9	22	—	22	9	—	9	—	—	13
Ogółem .	151	438	589	1190	512	1702	127	341	468	17,53	104	1181
w tem z poprzedniego miesiąca . .	15	20	35	747	173	920	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
1.	Przemysł metalowy	8	9	5	-,3	3	1
2.	„ budowlany	1	1	—	-,1	1	—
3.	„ drzewny	1	2	1	—	—	1
4.	„ skórny	1	2	1	-,1	—	—
5.	„ konfekcyjny	—	1	—	-,1	—	—
6.	„ spożywczy	1	7	1	-,4	—	2
7.	„ kupiecki	3	5	3	-,1	—	1
8.	inne zawody	5	6	4	-,1	1	1
	Ogółem	20	33	15	-,12	5	6
	w tem z poprz. mies.	2	14	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	1	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	550000	500000	500000	500000	—	
2. „ pszen.	„	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 200 000	—	
3. Mąka pszen.	„	760000	800000	800000	800000	—	
4. „ żytnia	„	540000	540000	540000	540000	—	
5. Kasza	„	700000	650000	600000	700000	—	
6. Groch	„	600000	600000	600000	600000	—	
7. Fasola . . .	„	1 000 000	1 000 000	1 100 000	1 200 000	—	
8. Cukier . . .	„	1 900 000	1 900 000	2 000 000	2 000 000	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	450000	450000	450000	450000	—	
10. Jaja	1 szt.	300000	250000	250000	200000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1 400 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	—	
12. Mięso woł.	„	4 400 000	4 400 000	4 000 000	3 600 000	—	
13. Cielęcina . .	„	3 800 000	4 000 000	4 000 000	3 600 000	—	
14. Wieprzow. .	„	3 400 000	3 400 000	3 200 000	3 000 000	—	
15. Słonina . . .	„	4 000 000	3 600 000	3 600 000	3 400 000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000	—	
17. Masło . . .	1 kg.	4 800 000	5 000 000	5 600 000	6 000 000	—	
18. Smalec wp.	„	6 000 000	5 600 000	5 600 000	5 200 000	—	
19. Ziemniaki .	„	200000	180000	160000	180000	—	
20. Sól biała . .	„	450000	500000	500000	500000	—	
21. Kapusta . .	„	400000	400000	400000	400000	—	
22. Marchew . .	„	600000	800000	700000	700000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	8 000 000	10000000	10000000	10000000	—	
24. Kawa zboż.	„	600000	600000	600000	800000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	7 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	—	
26. Nafta	1 l.	800000	700000	650000	550000	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	3 000 000	3 000 000	2 750 000	2 750 000	—	
28. Gaz	1 kbm.	570000	570000	570000	520000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	—	cz. miasta 1 500 000
30. Przejazd tramwajem .	—	250000	250000	250000	250000	—	
31. Nr. gazety .	—	200000	200000	200000	200000	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	800000	800000	800000	800000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	40000000	40000000	40000000	40000000	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	1 200 000	1 400 000	1 400 000	1 600 000	—	
36. Gęś . . .	„	4 000 000	4 000 000	5 000 000	5 000 000	—	
37. Karpie . . .	„	5 000 000	5 000 000	6 000 000	6000 000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	18 000 000,—	mk.
Żyto	11 000 000,—	„
Jęczmień	12 000 000,—	„
Owies	12 000 000,—	„
Proso	15 000 000,—	„
Tatarka	14 000 000,—	„
Wełna krajowa	.	mk.
Len	2 250 000,—	„
Konopie	1 500 000,—	„
Świnie	110 000 000,—	mk.
Woły	90 000 000,—	„
Kozy	brak	
Cielęta	85 000 000,—	mk.
Owce	75 000 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	262	788	1517	12185	2155	1727	180	1511	—	20325
ubito .	62	269	590	5521	2369	1167	24	3	50	10055

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	254	735	1327	10168	1589	1541	6	—	15620
drogą kolną	8	53	190	2017	566	186	174	1514	4705
Wysłano									
koleją żelazną	233	587	930	5720	68	548	—	—	8086
drogą kolną	—	10	28	994	18	42	161	1511	2764
do rzeźni	29	191	559	5471	2069	1137	19	—	9475

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	w wozach o 2 piętrach
Nadeszło	279	789	1348	10180	1691	1571	6	—	—	15864	676	—

Wysłano 3 wagony mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 I.	1924 II.	I.—II. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	61584000	57066000	— 4518000
	wskaźnik	1	2469286	2288132	— 7,34 %
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	42975000	39780000	— 3195000
	wskaźnik	1	2680911	2481597	— 7,43 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk.	1,30	4928200	4386100	— 542 100
	wskaźnik	1	3790923	3373923	— 11,00 %
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	33409500	29474000	— 3935500
	wskaźnik	1	3298075	2909575	— 13,31 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	1,90	3073429	2840946	— 232.483
	wskaźnik	1	1617594	1495238	— 7,56 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	1834800	1571500	— 263.300
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	253444	333333	+ 79.889
odzież	mk.	0,35	985185	936113	— 49.072
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	76384500	69254000	— 7130500
	wskaźnik	1	2919897	2647324	— 9,33 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	3,20	8001629	7227046	— 774.583
	wskaźnik	1	2500509	2227202	— 9,68 %
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	26000000	22000000	— 4000000
	wskaźnik	1	1666667	1410256	— 15,39 %
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	9950000	9325000	— 625 000
	wskaźnik	1	2369047	2220238	— 6,28 %
6. Różnica wskaźników: 3a : 5	procent	—	+23,28	+19,24	—
3b : 5	„	—	+ 5,55	+ 0,31	—
4 : 5	„	—	—29,65	—36,48	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	38879200	44597000	5 717 800
	wskaźnik	1	209028	239768	+ 14,70

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna II. 1924	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	5	4,°3	20	-12,°9	-4,°1	0,°7	— 3,4
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	17	767,1	6	726,2	751,2	754,3	— 3,1
3. Prężność pary (mm).	2	5,3	20	1,5	2,9	4,0	— 1,1
Wilgotn. względna %	6	99	10	62	82	85	— 3
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	8,4	7,1	+ 1,3
5. Opady (mm). . . .	5	10,3	—	—	suma miesięczna 31	26	+ 5
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	suma miesięczna 65,3	72,0	— 6,7

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
11	10	13	6	1	9	26	11	— razy

Dni pogodnych 1, pochmurnych 20, z wichrem 3, z opadem 12, z burzą 1, z gradem —, z krupami 2, mroźnych (max.0°) 21, z mrozem min. niżej 0°) 28, ze śniegiem 10, z mgłą 0, z pokrywą śnieżną 27.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = 53,03; 2. = —; 3. = —; 4. = 52,95;
5. = —; 6. = 52,91; 7. = —; 8. = 52,95;
9. = —; 10. = —; 11. = 53,21; 12. = —;
13. = 53,27; 14. = —; 15. = 53,11; 16. = —;
17. = —; 18. = 52,91; 19. = —; 20. = 52,85;
21. = —; 22. = 52,79; 23. = —; 24. = —;
25. = 52,69; 26. = —; 27. = 52,55; 28. = —;
29. = 52,47.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	1	—	—	—	—	—	1
małych	6	—	1	2	2	—	11
razem	7	—	1	2	2	—	12
Pomoc doraźna	16	—	—	3	2	1	22
Alarmów ogółem							34

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	24	7	31
Przypływ w miesiącu	389	339	728
Razem .	413	346	759
Odpływ .	390	337	727
Stan w końcu miesiąca	23	9	32
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 1 043
z tych a) w hotelach 709
„ b) u innych 334
W tem z zagranicy . . . . . .

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
3000	568,8	1 218 050	86 900	.	1 304 950	1 288 150

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 081 052	1 421 681	1,32

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	90 671
Jeżyce	38 657
Łazarz	25 920
Wilda	22 343
Sołacz	541
Dębiec	183
Rataje	696
Starołęka	1460
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	81 014
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	24 204
Razem	285 689 m³

BIBLIOTEKA W. S. H.

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Marzec 1924.** **Nr. 3.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. — Zestawienie kwartalne. — Przegląd kwartalny.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	1	—	—	—	—	—	—	1
20—24	4	12	3	3	—	—	—	22
25—29	4	13	9	4	—	—	—	30
30—39	—	2	14	3	—	—	—	19
40—49	—	—	2	5	—	—	—	7
50—59	—	1	—	—	1	2	—	4
60 i wyżej	—	—	—	—	2	—	—	2
Ogółem kobiet	9	28	28	15	3	2	—	85

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	69	4	—	73
wdowcy .	4	4	—	8
rozwiedz.	2	1	1	4
Ogółem kobiet	75	9	1	85

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	77	—	—	—	77
ewangelickiego	2	4	—	—	6
mojżeszowego	—	—	2	—	2
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	79	4	2	—	85

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	79	1	—	80
niemieckiej	—	5	—	5
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	79	6	—	85

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d.	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	239	37	276	—	.	6	8	1	9	285
żeńskiej .	215	51	266	—	.	10	5	5	10	276
Ogółem	454	88	542	—	.	16	13	6	19	561

W tem zgłoszeń spóźnionych: 42 (41 z lutego 1924 r., 1 z grudnia 1923 r.).

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	39	a. Robotnice	20
2. Urzędnicy prywatni . .	57	b. Służące	41
3. Robotnicy i p.	250	c. Krawczki i p.	5
4. Zawody umysł. wolne	4	d. Pracownice handlowe i biurowe	16
5. Urzędnicy publiczni . .	61	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	40	f. Inne zawody	2
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	3	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	4
Razem	454	Razem	88

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . .	443	—	—	—	443	87
ewang. . .	2	6	—	—	8	1
mojż. . .	—	—	3	—	3	—
inne . . .	—	—	—	—	—	—
Razem	445	6	3	—	454	88

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem													Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	
pol.	pol.	122	139	84	44	19	17	7	5	2	3	2	—	1	—	445	87
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
niem.	niem.	3	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	7	1
inne . . .		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		125	140	86	45	19	18	7	5	3	3	2	—	1	—	454	88

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	ślub.	nieślub.	ślub.	nieślub.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	19	10	29	18	1	6	4	—	—
2. Uwiąd starczy	6	11	17	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica . . .	2	2	4	1	—	—	—	1	2
7. Krztusiec	5	—	5	2	—	—	—	3	—
8. Tyfus wszelaki	—	3	3	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	34	18	52	3	1	—	—	—	—
13. Gruźlica innych organów .	2	2	4	—	—	1	—	—	1
14. Zapalenie płuc	6	16	22	1	—	—	—	3	4
15. Grypa	2	1	3	—	—	—	—	—	1
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . .	1	2	3	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	1	2	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	2	—	2	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	3	2	5	—	—	—	—	—	—
21. Udar, porażenia serca . .	4	11	15	—	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych . . .	10	16	26	—	—	—	2	2	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	7	4	11	—	—	—	—	1	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	1	5	6	1	—	3	1	—	—
26. Choroby żołądka	—	1	1	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki .	1	—	1	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	5	2	7	—	4	—	2	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	3	2	5	—	—	—	—	1	—
31. Choroby org. płciowych .	—	2	2	—	—	—	2	—	—
32. Rak wszelk. org. . . .	4	6	10	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	33	26	59	9	5	10	2	1	3
34. Śmierć przypadkowa . .	1	2	3	—	—	1	1	—	—
35. Samobójstwo	4	1	5	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna . . .	1	5	6	—	—	—	—	—	—
Ogółem	157	151	308	35	11	21	14	12	12

Zgłoszeń spóźnionych: 4 (2 z lutego 1924 r., 1 z marca 1923 r, 1 z listopada 1922 r.).

Uwaga do nr. 8: 3 razy tyfus brzuszny.
„ „ „ 17: 2 „ gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a Robotnice	6
b. Służące	11
c. Krawczki i p. . .	2
d. Pracownice handlowe i biurowe . .	5
e. Zawody wolne . .	—
f. Inne zawody . . .	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu .	1
Ogółem	25

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	33	50	9	—	2	94
kobiety .	25	38	35	—	—	98
Ogółem	58	88	44	—	2	192

d) W zakładach zmarło — osób.

e) Według narodowości zmarło 290 Polaków, 18 Niemców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	101	4	—	—	10	11	75	—	2	6	1	105
6—10	5	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1	5
11—15	6	—	—	—	1	—	5	—	—	—	—	6
16—20	17	—	1	—	—	4	8	—	1	1	4	18
21—30	35	1	—	1	—	4	8	—	6	5	14	37
31—40	17	—	—	—	1	4	7	—	—	1	4	17
41—50	27	1	—	—	3	1	3	1	4	1	15	28
51—60	21	1	1	—	3	1	9	—	—	—	10	23
61—70	21	4	—	—	3	1	6	—	2	1	12	25
Ponad 70	39	4	1	—	—	2	7	—	—	4	31	44
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	289	15	3	1	22	28	129	1	16	20	92	308

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ .	594	749	1343	55	22	48	99	491	628
Odpływ .	589	617	1206	49	27	57	95	483	495
Różnica	+5	+132	+137	+6	—5	—9	+4	+8	+133

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki. (Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ . .	986	103	139	29	38	1	47
Odpływ . .	693	208	97	31	119	—	58
Różnica	+293	—105	+42	—2	—81	+1	—11

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	1269	35	47	3	19	—	8	—	1343
Odpływ . .	1132	98	37	10	27	10	10	1	1206
Różnica	+137	- 63	+10	—7	—8	—10	—2	—1	+137

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	15	11	+ 4
2. Urzędnicy prywatni	125	253	—128
3. Robotnicy i p.	237	124	+113
4. Zawody umysłowe wolne	6	13	— 7
5. Urzędnicy publiczni	34	34	—
6. Wojskowi	20	12	+ 8
7. Inne zawody	12	12	—
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	145	130	+15
Razem	594	589	+ 5
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	24	30	— 6
2. Służące	345	235	+110
3. Urzędniczki prywatne	43	41	+ 2
4. Zawody umysłowe wolne	8	4	+ 4
5. Urzędniczki publiczne	10	7	+ 3
6. Inne zawody	72	94	—22
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	247	206	+41
Razem	749	617	+132

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 29. 2. 1924. . .	6130	10578	186 501
Przypisano do 31. 3. 1924. . .	234	137	186 872

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,48, zgonów 1,98, małżeństw 0,55, różnicy przypływu i odpływu 0,88, ogólnego przyrostu ludności 2,38.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
11	9	3	5	48	98	52	35	24	18	11	6	320

W tem przypadków: chorób zakaźnych 11, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 87, chorób płucnych 3, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 15, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego 5, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 20, świeżby —, chorób skórnych 32, okaleczeń i poranień 12, chorób zewnętrznych 37, chorób płciowych 54, do obserwacji 38, do opieki 6.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ —	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	84	4	3	+ 1	85	3
Przytułek jeżycki . . .	6	--	1	— 1	5	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	95	89	96	— 7	88	7
II. St. chorób wewn. .	159	110	109	+ 1	160	27
III. St. chorób wener. i skórnych . .	107	85	88	— 3	104	2
IV. St. dziecięca . . .	37	18	21	— 3	34	14
V. St. dla umysłowo chorych . .	41	17	23	— 6	35	—
razem	439	319	337	—18	421	50
Szpital djakonisek . . .	205	193	194	— 1	204	16
„ żydowski . . .	16	21	18	+ 3	19	2
„ SS. Miłosierdzia .	185	145	157	—12	173	13
Zakład św. Józefa . . .	96	68	78	—10	86	7
Sanatorjum SS. Elżbietanek	50	65	63	+ 2	52	4

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 35, poza zakładem 82, razem 117. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . .	3 razy
Płonica	13 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	67 „
Błonica i dławiec .	6 „	Biegunka	— „
Gorączka połogowa .	-- „	Inne choroby . . .	8 „
		Robactwo	17 „
		Świerzba	3 „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	2	—	2	4	—	—	8
Płonica . .	8	1	—	3	3	—	15
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny .	1	—	—	1	—	—	2
Tyfus plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	—	—	—	2	—	—	2
Jaglica . .	—	—	—	—	—	—	—
Gruźl. płuc .	27	1	3	6	11	2	50
Dysenterja .	1	—	—	—	—	—	1
Inne choroby[1])	—	1	—	—	2	—	3
Ogółem	39	3	5	16	16	2	81

[1]) Parchy.

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży: ogółem	odmownie	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach: 1 raz	2 razy	3 i w. razy	Nabywcy: z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
21	3	6	10	5	18	3	—	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 2, z rąk polskich 19.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. główn. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. główn. dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
20	—	2	3	4	11	21	1	42	4	24	35

Wniosków budowlanych wpłynęło 69, zezwoleń udzielono 47.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	1	3	1	—	—	3	8	50
Ubyło	—	3	1	—	—	—	4	15
Różnica + —	+ 1	—	—	—	—	+3	+4	+35

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość deponentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 584	7 406 659 472,84
Przypływ	12	11 299 974 686,26
Odpływ	18	3 577 812 069,05
Stan w końcu miesiąca	47 578	15 128 822 090,05

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1841	33	33	—	1841	11
2. Dzieci w miejskiej opiece	304	91	101	—10	294	—

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 4177 osobom, w tem 3280 mężczyzn, 606 kobiet i 291 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w drugiej połowie miesiąca.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel mk.	Metalurgja mk.	Przem. budowlany mk.	Robotn. miejscy fabr. mk.	Robotn. miejscy inni mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	746000	746000	1160000	933600	902300
„ 2—4 „ „ „	853000	853000	.	1100500	1069800
„ 2—4 „ żonaci	1 009 000	1 009 000	.	1323100	1286400
„ ponad 4 l. po wyucz.	1 009 000	1 009 000	.	1323100	1286400
Robotnicy przyuczeni	811000	811000	854000	1013900	1013900
Robotnicy 16—18 lat	340000	340000	.	426600	426600
„ 18—21 „	563000	563000	562000	643100	643100
„ ponad 21 lat samotni	750000	.	776000	940100	940100
„ 21—23 lat samotni	.	750000	.	.	.
„ ponad 23 lat „ lub 21 żonaci	776000	776000	.	958500	958500
Robotnice 16—18 lat	243000	243000	.	283900	283900
„ 18—21 lat	364000	364000	.	364900	364900
„ ponad 21 lat	443000	443000	.	525400	525400
„ wdowy i t. p.	.	.	.	649000	649000

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym" płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	k.	raz.	Podaż pracy m.	k.	raz.	Umieszczono m.	k.	raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	32	—	32	345	—	345	30	—	30	2,82	—	233
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	26	—	26	321	—	321	24	—	24	2,112	—	185
Drzewny	22	—	22	45	—	45	16	—	16	2,14	4	15
Skórny	7	—	7	11	—	11	2	—	2	-,9	5	—
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	9	10	19	10	10	20	3	10	13	-,7	6	—
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
Robotnicy niekwalifik.	198	179	377	847	339	1186	198	179	377	-,113	—	696
Służ. domowa	—	348	348	—	302	302	—	302	302	—	46	—
„ folwarczna	69	56	125	66	46	112	66	46	112	—	13	—
„ sezonowa	10	177	187	10	17	27	10	17	27	—	160	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	8	—	8	4	—	4	4	—	4	1,-	3	—
Nauczyciele	—	—	—	3	—	3	—	—	—	-,2	—	1
Biuraliści	—	4	4	51	62	113	—	2	2	-,57	2	54
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	7	7	19	37	56	—	4	4	-3,27	—	25
Inni	—	1	1	1	9	10	—	—	—	-,5	1	5
Prak. term.	32	3	35	39	3	42	19	1	20	-,8	15	14
Inni	26	—	26	37	—	37	26	—	26	—	—	11
Ogółem	439	785	1224	1810	825	2635	398	561	959	10,436	255	1240
w tem z poprzedniego miesiąca	7	97	104	1019	162	1181	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
1.	Przemysł metalowy	23	24	15	-,4	8	5
2.	„ budowlany	1	—	—	—	1	—
3.	„ drzewny	—	2	—	-,1	—	1
4.	„ skórny	1	1	—	—	1	1
5.	„ konfekcyjny	1	—	—	—	1	—
6.	„ spożywczy	2	4	1	-,2	1	1
7.	„ kupiecki	3	3	1	—	2	2
8.	inne zawody	4	8	3	-,1	1	4
	Ogółem	35	42	20	-,8	15	14
	w tem z poprz. mies.	5	6	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	—	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	500000	500000	500000	500000	—	
2. „ pszen.	„	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	—	
3. Mąka pszen.	„	800000	800000	800000	800000	—	
4. „ żytnia	„	540000	540000	560000	560000	—	
5. Kasza	„	600000	700000	700000	700000	—	
6. Groch	„	600000	600000	600000	600000	—	
7. Fasola . . .	„	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	—	
8. Cukier . . .	„	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	460000	540000	540000	520000	—	
10. Jaja	1 szt.	200000	200000	170000	130000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 700 000	—	
12. Mięso woł.	„	3 600 000	3 000 000	3 600 000	3 600 000	—	
13. Cielęcina . .	„	3 600 000	3 200 000	3 400 000	3 200 000	—	
14. Wieprzow. .	„	3 000 000	3 000 000	3 200 000	3 200 000	—	
15. Słonina . . .	„	3 400 000	3 000 000	3 600 000	3 600 000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	3 200 000	3 200 000	2 800 000	2 800 000	—	
17. Masło	1 kg.	7 200 000	8 400 000	8 400 000	8 000 000	—	
18. Smalec wp.	„	5 200 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	—	
19. Ziemniaki .	„	160000	160000	140000	140000	—	
20. Sól biała . .	„	500000	500000	500000	500000	—	
21. Kapusta . .	„	400000	400000	500000	500000	—	
22. Marchew . .	„	780000	800000	800000	700000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	10000000	12000000	12000000	12000000	—	
24. Kawa zboż.	„	600000	600000	600000	800000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	6 000 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000	—	
26. Nafta	1 l.	550000	550000	500000	500000	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2 800 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000	—	
28. Gaz	1 kbm.	520000	520000	520000	520000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	980000	980000	980000	980000	—	cz. miasta 1 500 000
30. Przejazd tramwajem .	—	250000	250000	250000	250000	—	
31. Nr. gazety .	—	200000	200000	200000	200000	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	800000	800000	800000	800000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	40000000	40000000	40000000	40000000	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	1 800 000	1 800 000	2 000 000	2 000 000	—	
36. Gęś . . .	„	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	—	
37. Karpie . . .	„	7 000 000	8 000 000	9 000 000	10000000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	19 000 000,—	mk.
Żyto	11 500 000,—	„
Jęczmień	12 000 000,—	„
Owies	11 500 000,—	„
Proso	15 000 000,—	„
Tatarka	14 000 000,—	„
Wełna krajowa	320 000 000,—	mk.
Len	3 700 000,—	„
Konopie	3 000 000,—	„
Świnie	115 000 000,—	mk.
Woły	90 000 000,—	„
Kozy	brak	
Cielęta	70 000 000,—	mk.
Owce	80 000 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	363	800	1840	12847	2746	1154	562	1419	—	21731
ubito .	96	487	775	5813	3054	1085	32	—	44	11386

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	363	735	1518	10675	1854	1107	9	—	16261
drogą kolną	—	65	322	2172	892	47	553	1419	5470
Wysłano									
koleją żelazną	333	519	1418	6325	16	171	—	—	8782
drogą kolną	—	8	10	945	87	88	540	1419	3097
do rzeźni	30	273	412	5577	2643	895	22	—	9852

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	w wozach o 2 piętrach
Nadeszło	392	824	1734	10780	1959	1209	9	6	—	16913	705	3

Wysłano 9 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 II.	1924 III.	II.—III. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	57066000	56391000	— 675 000
	wskaźnik	1	2288132	2261067	— 1,18 %
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	39780000	42300000	2 520 000
	wskaźnik	1	2481597	2638802	+ 6,33 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,30	4386100	4416750	+ 30 650
	wskaźnik	1	3373923	3397500	+ 0,70 %
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	29474000	28999000	— 475 700
	wskaźnik	1	2909575	2862685	— 1,61 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	1,90	2840946	2992907	+ 151 961
	wskaźnik	1	1495238	1575214	+ 5,35 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	1571500	1555500	— 16 000
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	333333	350000	+ 46 667
odzież	mk.	0,35	936113	1057407	+ 121 294
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	69254000	71299000	+ 2045000
	wskaźnik	1	2647324	2725497	+ 2,95 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	3,20	7227046	7409657	+ 182 611
	wskaźnik	1	2227202	2315518	+ 2,53 %
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	22000000	23000000	+ 1 000000
	wskaźnik	1	1410256	1474359	+ 4,55 %
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	9325000	9300000	— 25 000
	wskaźnik	1	2220238	2214286	— 0,26 %
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	+19,24	+23,09	—
3b : 5	„	—	+ 0,31	+ 4,57	—
4 : 5	„	—	—36,48	—33,42	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	44597000	43244600	— 1 352 400
	wskaźnik	1	239768	232498	— 3,03 %

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna III. 1924	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	25	15,°4	1	-10,°5	1,4°	2,°4	— 1,0
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	13	769,4	1	735,9	752,4	752,1	+ 0,3
3. Prężność pary (mm).	26	8,9	19	1,8	4,1	4,6	— 0,5
Wilgotn. względna %	—	100%	14,19	42%	78	80	— 2
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	6,0	6,7	— 0,7
					suma miesięczna		
5. Opady (mm). . . .	27	10,8	—	—	19	32	— 13
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	146,7	114,1	+32,6

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
17	12	2	9	22	7	14	9	1 razy

Dni pogodnych 8, pochmurnych 12, z wichrem 0, z opadem 11, z burzą 0, z gradem 0, z krupami 2, mroźnych (max.0°) 2, z mrozem min. niżej 0°) 22, ze śniegiem 6, z mgłą 2.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —; 2. = —; 3. = 52,45; 4. = —;
5. = 52,41; 6. = —; 7. = 52,49; 8. = —;
9. = —; 10. = 52,69; 11. = —; 12. = 52,89;
13. = —; 14. = 53,03; 15. = —; 16. = —;
17. = 53,17; 18. = —; 19. = 53,17; 20. = —;
21. = 53,19; 22. = —; 23. = —; 24. = 53,19;
25. = —; 26. = 53,31; 27. = —; 28. = 53,99;
29. = —; 30. = —; 31. = 56,65.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	1	—	—	1	—	2
średnich . . .	3	—	—	—	1	—	4
małych	7	—	1	1	—	—	9
razem	10	1	1	1	2	—	15
Pomoc doraźna	10	—	—	—	—	—	10
Alarmów ogółem							25

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	23	9	32
Przypływ w miesiącu	461	417	878
Razem .	484	426	910
Odpływ .	471	421	892
Stan w końcu miesiąca	13	5	18
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 3 306
z tych a) w hotelach 3306
„ b) u innych —
W tem z zagranicy . . . . . .

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
3120	571,6	1 275 710	56 860	3250	1 335 820	1 338 820

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 059 000	1 358 142	1,28

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	117 560
Jeżyce	38 531
Łazarz	33 917
Wilda	31 924
Sołacz	625
Dębiec	134
Rataje	285
Starołęka	658
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	88 912
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	19 176
Razem	331 722 m³

Zestawienia kwartalne.

(Czas od 1. I. do 31. III. 1924.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzny	Zajęcie kobiety (zawody jak obok) 1	2	3	4	5	6	7	ogółem mężczyzn
1. Samodzielni rolnicy, przemysłowcy i handlowcy . .	—	2	—	—	1	2	6	11
2. Urzędnicy prywatni . . .	1	27	1	—	3	11	43	86
3. Robotnicy i p.	—	22	36	—	3	33	43	137
4. Zawody umysłowe wolne .	—	1	—	—	1	2	2	6
5. Urzędnicy publiczni . . .	1	10	2	—	4	3	9	29
6. Inne zawody	—	13	5	—	2	9	18	47
7. Bez zawodu	—	1	—	—	—	—	—	1
Ogółem kobiet	2	76	44	—	14	60	121	317

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach I.	II.	III.	razem	w tem nieślubn.
poniżej 18	12	4	2	6	12	7
„ 18—20	95	34	33	29	96	39
„ 21—25	442	154	126	167	447	109
„ 26—30	517	177	160	187	524	54
„ 31—35	255	77	85	96	258	16
„ 36—40	135	53	37	46	136	2
„ 41—45	30	6	13	11	30	—
46 i wyżej	2	2	—	—	2	—
Wiek nieznany	—	—	—	—	—	—
Razem	1488	507	456	542	1505	227

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	m.	k.	Ogółem
Do 5 lat	158	148	306
6—10	9	5	14
11—15	6	12	18
16—20	23	16	39
21—30	62	47	109
31—40	35	30	65
41—50	40	38	78
51—60	32	32	64
61—70	40	40	80
Ponad 70	31	86	117
Ogółem	436	454	890

4. Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+ —
Ilość ubezpieczonych	54 854	55 367	+ 513
Niezdolnych do pracy	2 589	2 683	+ 94

5. Sądy zawodowe.

	Sąd kupiecki spraw zaległ.	nowych	razem	Sąd procederowy spraw zaległ.	nowych	razem
Wniesiono spraw	19	34	53	37	414	451
Załatwiono przez:						
cofnięcie	3	9	12	6	79	85
ugodę	7	2	9	19	21	40
wyrok	—	6	6	8	267	275
inaczej	7	3	10	3	7	10
razem	17	20	37	36	374	410
Nie załatwiono	2	14	16	1	40	41

Przeciętna wartość objektu: 10 — 50 000 000 mk.

6. Ludność cywilna według wyznań.

Wyznania	Spis ludności 30. IX. 1921	Przypisano od 1. X. 1921 do 31. XII. 1923 w ruchu naturalnym	napływowym	razem	Przypisano od 1. I. 1924 do 31. III. 1924. w ruchu naturalnym	napływowym	razem	Stan w końcu okresu
rzymsko-katolickiego	158 534	+6009	+11867	+17876	+636	+737	+1373	177 783
protestanckiego	8 759	— 174	—1593	—1767	— 19	+ 9	— 10	6 982
mojżeszowego	2 131	— 53	— 423	—476	— 3	+ 12	+ 9	1 664
inne i nieznane	369	— 33	+ 106	+ 73	+ 1	—	+ 1	443
Ogółem	169 793	+5749	+9957	+15706	+615	+758	+1373	186 872

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go stycznia do 31-go marca 1924 roku.

Uwagi: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; pierwszy kwartał 1923 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 317 (b: 473; c: 411); urodzeń żywych notowano 1505 (b: 1384; c: 1611); zgonów 890 (b: 753; c: 902).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywourodzonych wzrosła o 121, liczba zgonów o 137. W stosunku do I/1923 spadła liczba żywourodzonych o 7,0 proc., liczba zmarłych o 1,3 proc.

Zwiększyła się śmiertelność niemowląt (240 wobec b: 208) jakoteż u dzieci w 2—5 roku życia (66 wobec b: 41). Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 280 zgonów (b: 181; c: 287).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnice, dławiec, błonicę i krztusiec 18 (b: 12), na tyfus 9 (b: 3), na dysenterję — (b: 4), na grypę 8 (b: 6), na gruźlicę 167 (b: 106), na zapalenie płuc 67 (b: 44), na inne choroby zakaźne 11 (b: 6). Osłabła dysenterja, wzmocniły się wszystkie inne.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 615 (b: 631; c: 709), przyrost naturalny nieco słabszy. Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywo urodzonych 3,06 (b: 2,80), zgonów 1,81 (b: 1,52).

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1278 (b: 1187), nieślubnego 227 t. j. 15,1 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 197 t. j. 14,3 proc. w kwartale poprzednim. Wśród matek niezamężnych było 44,9 proc. służących (b: 45,2 proc.).

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 302 t. j. 95,3 proc. (b: 455 = 96,2 proc.), ewangelickich 6 (b: 5), żydowskich 2 (b: 1), mieszanych 7 (b: 11) innych — (b: 1).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1241 (97,1 proc.; b: 1142 = 96,2 proc.), z rodziców ewangelickich 12 (0,9 proc.; b: 21 = 1,8 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 8 (b: 8), z małżeństw mieszanych i innych 17 (b: 16). Na ogółem 227 (b: 197) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 223 (b: 190), ewangelickich 4 (b: 7), innego wyznania — (b: —).

Zmarło ogółem katolików 841 (94,5 proc.; b: 704 = 93,5 proc.), ewangelików 37 (4,2 proc.; b: 30), izraelitów 11 (b: 13), innych 1 (b: 6).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 308 (97,2 proc.; b: 460 = 93,3 proc.), niemieckich 6 (b: 6), mieszanych 3 (b: 7). Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1252 (98,0 proc.; b: 1162 = 97,1 proc.), niemieckich 17 (b: 22), innych 3 (b: 1) z małżeństw mieszanych 6 (b: 2). Dzieci nieślubnych polskich było 222 (97,8 proc.; b: 190 = 96,4 proc.), niemieckich 5 (b: 7).

Zmarło Polaków 840 (94,4 proc.; b: 711 = 74,4 proc.), Niemców 49 (b: 40), innych 1 (b: 2).

Ubytek naturalny u ludności niemieckiej ewangelickiej i żydowskiej.

Ruch wędrowny słabszy. Nadwyżka przypływu wynosi 758 (b: 1736) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 1,54. Nadwyżkę przypływu wykazują wszystkie wyznania, województwo poznańskie, b. dzielnice rosyjska i austryjacka, nadwyżkę odpływu zagranica, woj. pomorskie i śląskie.

Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 2,79 proc. (przyrost naturalny 1,25 proc.)

Wzrost cen w styczniu wielki, od lutego prawie ustał. Wodostan Warty w końcu marca gwałtownie wzrastający. Ruch przyjezdnych bardzo słaby.

Zygmunt Zalewski.

BIBLIOTEKA W. S. H.

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Kwiecień 1924.** **Nr. 4.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	7	14	5	—	—	—	—	26
25—29	4	21	18	4	—	—	—	47
30—39	1	10	17	2	—	—	—	30
40—49	—	1	1	7	—	—	—	9
50—59	—	—	—	2	2	1	—	5
60 i wyżej	—	—	—	2	—	1	—	3
Ogółem kobiet	12	46	41	17	2	2	—	120

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	101	1	—	102
wdowcy .	12	4	—	16
rozwiedz.	2	—	—	2
Ogółem kobiet	115	5	—	120

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	116	—	—	—	116
ewangelickiego	—	1	1	—	2
mojżeszowego		—	1	—	1
innego	1	—	—	—	1
Ogółem kobiet	117	1	2	—	120

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	116	2	—	118
niemieckiej	1	1	—	2
innej .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	117	3	—	120

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	229	47	276	—	.	10	7	—	7	283
żeńskiej .	174	34	208	—	.	6	10	1	11	219
Ogółem	403	81	484	—	.	16	17	1	18	502

W tem zogłoszeń spóźnionych 51 (49 z marca, 1 z lutego, 1 z stycznia 1924 r.)

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	37	a. Robotnice	16
2. Urzędnicy prywatni . .	38	b. Służące	41
3. Robotnicy i p.	228	c. Krawczki i p.	11
4. Zawody umysł. wolne	8	d. Pracownice handlowe i biurowe	2
5. Urzędnicy publiczni . .	61	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	28	f. Inne zawody	2
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	3	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	9
Razem	403	Razem	81

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . .	390	3	1	1	395	74
ewang. . .	1	4	—	—	5	7
mojż. . .	—	—	2	—	2	—
inne . . .	1	—	—	—	1	—
Razem	392	7	3	1	403	81

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem													Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	
pol.	pol.	119	102	75	37	28	12	7	4	5	6	—	1	—	—	396	75
pol.	niem.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	1	2	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	5	6
inne . . .		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		122	104	76	37	28	12	7	5	5	6	—	1	—	—	403	81

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	ślub.	nieślub.	ślub.	nieślub.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	16	12	28	10	6	4	8	—	—
2. Uwiąd starczy	3	11	14	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	1	—	1	—	—	—	—	1	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	1	—	1	—	—	—	—	1	—
7. Krztusiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Tyfus wszelaki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	26	12	38	1	—	—	—	—	2
13. Gruźlica innych organów	1	—	1	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc	13	10	23	4	2	4	1	4	1
15. Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	2	3	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	3	1	4	1	—	—	—	1	—
21. Udar, porażenia serca	10	9	19	1	—	1	—	—	2
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	7	15	22	—	—	—	—	1	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	13	9	22	1	—	1	1	3	2
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	5	3	8	—	2	3	—	2	—
26. Choroby żołądka	1	—	1	—	1	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	2	1	3	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	—	1	1	—	—	—	1	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	3	3	6	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	1	8	9	—	1	—	8	—	—
32. Rak wszelk. org.	6	4	10	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	17	11	28	7	—	2	1	1	2
34. Śmierć przypadkowa	5	—	5	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	2	—	2	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	2	1	3	1	—	—	—	—	—
Ogółem	139	113	252	26	12	15	20	14	9

Zgłoszeń spóźnionych: 9 (7 z marca 1924 r., 1 z marca 1919 r., 1 z maja 1918 r.).

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a Robotnice	5
b. Służące	13
c. Krawczki i p.	5
d. Pracownice handlowe i biurowe	8
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	1
Ogółem	32

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	29	46	6	—	—	81
kobiety	13	26	29	1	—	69
Ogółem	42	72	35	1	—	150

d) W zakładach zmarło . osób.

e) Według narodowości zmarło 238 Polaków, 14 Niemców, — innych i niezn. narod

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	92	3	—	1	8	11	53	2	12	8	2	96
6—10	4	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	4
11—15	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
16—20	10	—	—	—	—	3	1	—	—	—	6	10
21—30	27	—	—	1	—	4	7	—	2	1	14	28
31—40	16	2	1	1	—	3	5	1	—	—	11	20
41—50	12	1	—	—	3	1	3	—	2	—	4	13
51—60	19	1	—	—	2	—	8	1	—	—	9	20
61—70	23	2	2	—	4	—	4	—	2	2	15	27
Ponad 70	29	3	—	—	3	—	3	—	3	2	21	32
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	234	12	3	3	21	22	87	4	22	13	83	252

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ	519	752	1271	45	28	51	113	423	611
Odpływ	425	467	892	39	16	30	65	356	386
Różnica	+94	+285	+379	+6	+12	+21	+48	+67	+225

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki. (Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ	941	109	99	37	47	2	36
Odpływ	575	125	59	27	86	—	20
Różnica	+366	—16	+40	+10	—39	+2	+16

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	1202	44	49	3	16	—	4	—	1271
Odpływ . .	821	64	55	16	7	3	9	3	892
Różnica	+381	−20	−6	−13	+9	−3	−5	−3	+379

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	5	4	+ 1
2. Urzędnicy prywatni	106	84	+22
3. Robotnicy i p.	249	184	+65
4. Zawody umysłowe wolne	9	11	— 2
5. Urzędnicy publiczni	20	30	−10
6. Wojskowi	21	9	+12
7. Inne zawody	2	7	— 5
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	107	96	+11
Razem	519	425	+94
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	30	14	+16
2. Służące	284	201	+83
3. Urzędniczki prywatne	37	32	+ 5
4. Zawody umysłowe wolne	4	3	+ 1
5. Urzędniczki publiczne	8	4	+ 4
6. Inne zawody	114	45	+69
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	275	168	+107
Razem	752	467	+285

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 31. 3. 1924. . .	6364	10715	186 872
Przypisano do 30. 4. 1924. . .	232	379	187 483

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,09, zgonów 1,61, małżeństw 0,76, różnicy przypływu i odpływu 2,42, ogólnego przyrostu ludności 3 91.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
15	12	5	11	44	96	37	28	17	20	14	11	310

W tem przypadków: chorób zakaźnych 17, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 82, chorób płucnych 1, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 19, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 17, świeżby — chorób skórnych 22, okaleczeń i poranień 16, chorób zewnętrznych 37, chorób płciowych 54, do obserwacji 40, do opieki 5.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ / −	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	85	3	2	+ 1	86	—
Przytułek jeżycki . . .	5	2	2	—	5	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	88	89	104	−15	73	4
II. St. chorób wewn. .	160	98	96	+ 2	162	19
III. St. chorób wener. i skórnych . .	104	81	85	— 4	100	—
IV. St. dziecięca . . .	34	24	26	— 2	32	24
V. St. dla umysłowo chorych . .	35	19	21	— 2	33	—
razem	421	311	332	- 21	400	47
Szpital djakonisek . . .	204	191	176	+15	219	10
„ żydowski . . .	19	14	20	− 6	13	2
„ SS. Miłosierdzia .	173	99	113	−14	159	5
Zakład św. Józefa . . .	86	58	45	+13	99	8
Sanatorjum SS. Elżbietanek	52	63	72	− 9	43	3

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 39, poza zakładem 62, razem 101. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . .	2 razy
Płonica	15 „	„ inny	— „
Ospa	1 „	Gruźlica	52 „
Błonica i dławiec .	10 „	Biegunka	— „
Gorączka połogowa .	— „	Inne choroby . . .	1 „
		Robactwo	18 „
		Świerzba	2 „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	5	1	2	—	2	—	10
Płonica . .	3	—	4	2	4	—	13
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny .	—	—	1	—	—	—	1
Tyfus plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	—	—	—	—	—	—	—
Jaglica . .	—	—	—	—	—	—	—
Gruźl. płuc .	20	2	2	11	3	—	38
Dysenterja .	—	—	—	—	—	—	—
Inne choroby	1	—	—	1	—	—	2
Ogółem	29	3	9	14	9	—	64

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży: ogółem	odmownie	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach: 1 raz	2 razy	3 i w. razy	Nabywcy: z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
14	—	5	8	1	14	—	—	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 3, z rąk polskich 11.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych: bud. główn. dla celów mieszkaniowych	bud. główn. dla celów innych	oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych: mieszkań	ubikacyj mieszkaniow. ogółem	lokali handlow. i przemysłow.
7	—	—	1	2	4	13	2	22	2	5	46

Wniosków budowlanych wpłynęło 64, zezwoleń udzielono 49.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o: 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	—	1	1	—	1	3	64
Ubyło	—	—	—	—	—	1	1	18
Różnica + —	—	—	+1	+1	—	—	+2	+46

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość deponentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 578	15 128 822 090,05
Przypływ	16	15 912 318 257,95
Odpływ	24	6 629 432 348,—
Stan w końcu miesiąca	47 570	24 411 708 000,—

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1841	33	35	—2	1839	11
2. Dzieci w miejskiej opiece	294	95	73	+22	316	2

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 3049 osobom, w tem 2128 mężczyzn, 571 kobiet i 350 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w drugiej połowie miesiąca.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel mk.	Metalurgja mk.	Przem. budowlany mk.	Robotn. miejscy fabr. mk.	Robotn. miejscy inni mk
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	746000	746000	1160000	950000	918000
„ 2–4 „ „ „	853000	853000	.	1120000	1089000
„ 2—4 „ żonaci	1 009 000	1 009 000	.	1347000	1309000
„ ponad 4 l. po wyucz.	1 009 000	1 009 000	.	1347000	1309000
Robotnicy przyuczeni	811000	811000	854000	1032000	1032000
Robotnicy 16—18 lat	340000	340000	.	434000	434000
„ 18—21 „	563000	563000	562000	654000	654000
„ ponad 21 lat samotni	750000	.	776000	957000	957000
„ 21—23 lat samotni	.	750000	.	.	.
„ ponad 23 lat „ lub 21 żonaci	776000	776000	.	975000	975000
Robotnice 16—18 lat	243000	243000	.	289000	289000
„ 18—21 lat	364000	364000	.	371000	371000
„ ponad 21 lat	443000	443000	.	535000	535000
„ wdowy i t. p.	.	.	.	660000	660000

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	k.	raz.	Podaż pracy m.	k.	raz.	Umieszczono m.	k.	raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	17	—	17	242	—	242	17	—	17	-,114	—	111
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	59	—	59	189	—	189	48	—	48	5,105	6	36
Drzewny	21	—	21	20	—	20	12	—	12	3,2	6	6
Skórny	5	—	5	1	—	1	1	—	1	—	4	—
Papier druk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	8	4	12	2	4	6	2	4	6	—	6	—
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	—	—	—	1	—	1	—	—	—	-,1	—	—
Robotnicy niekwalifik.	210	249	459	717	285	1002	210	249	459	—	—	543
Służ. domowa	—	251	251	—	181	181	—	181	181	—	70	—
„ folwarczna	46	33	79	45	23	68	45	23	68	—	11	—
„ sezonowa	47	235	282	29	35	64	29	35	64	—	218	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	4	—	4	3	—	3	—	—	—	3,-	1	3
Nauczyciele	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2
Biuraliści	2	4	6	38	30	68	—	2	2	-,16	4	50
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	2	2	4	12	20	32	1	1	2	-,7	2	23
Inni	1	1	2	4	5	9	1	—	1	1,3	—	5
Prak. term.	32	6	38	49	9	58	28	6	34	-,9	4	15
Inni	23	—	23	30	—	30	23	—	23	—	—	7
Ogółem	477	785	1262	1384	592	1976	417	501	918	12,257	332	801
w tem z poprzedniego miesiąca	34	221	255	1055	185	1240	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	pracowników
1.	Przemysł metalowy	15	23	13	-,4	2	6
2.	„ budowlany	4	4	4	—	—	—
3.	„ drzewny	2	3	2	—	—	1
4.	„ skórny	2	3	2	-,1	—	—
5.	„ konfekcyjny	1	2	1	—	—	1
6.	„ spożywczy	2	5	2	-,1	—	2
7.	„ kupiecki	4	6	4	—	—	2
8.	inne zawody	8	2	6	-,3	2	3
	Ogółem	38	12	34	-,9	4	15
	w tem z poprz. mies.	15	14	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	2	2	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	500000	500000	500000	500000	—	
2. „ pszen.	„	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	—	
3. Mąka pszen.	„	880000	880000	900000	900000	—	
4. „ żytnia	„	580000	580000	580000	580000	—	
5. Kasza	„	700000	700000	700000	700000	—	
6. Groch	„	600000	600000	600000	600000	—	
7. Fasola . . .	„	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 300 000	—	
8. Cukier . . .	„	2 000 000	2 000 000	2 000 000	1 900 000	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	520000	500000	500000	500000	—	
10. Jaja	1 szt.	170000	170000	170000	160000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	—	
12. Mięso woł.	„	3 600 000	3 600 000	3 600 000	3 600 000	—	
13. Cielęcina . .	„	3 400 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000	—	
14. Wieprzow. .	„	3 200 000	3 200 000	3 000 000	3 000 000	—	
15. Słonina . . .	„	3 400 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	3 200 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000	—	
17. Masło	1 kg.	8 000 000	8 800 000	7 600 000	7 000 000	—	
18. Smalec wp.	„	4 800 000	4 800 000	4 800 000	4 800 000	—	
19. Ziemniaki .	„	140000	140000	140000	140000	—	
20. Sól biała . .	„	500000	500000	500000	500000	—	
21. Kapusta . .	„	500000	600000	600000	600000	—	
22. Marchew . .	„	600000	600000	600000	600000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	12000000	12000000	12000000	12000000	—	
24. Kawa zboż.	„	600000	600000	600000	600000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	5 000 000	5 000 000	5 000 000	4 500 000	—	
26. Nafta	1 l.	500000	500000	500000	500000	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2 700 000	2 700 000	2 700 000	2 500 000	—	
28. Gaz	1 kbm.	520000	520000	520000	520000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	980000	980000	980000	980000	—	cz. miasta 1 500 000
30. Przejazd tramwajem .	—	250000	250000	250000	250000	—	
31. Nr. gazety .	—	200000	200000	200000	200000	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1 000 000	1 000 000	1 500 000	1 500 000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	800000	800000	1 000 000	1 000 000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	40000000	40000000	40000000	40000000	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	—	
36. Gęś . . .	„	5 000 000	5 400 000	6 000 000	6 000 000	—	
37. Karpie . . .	„	6 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	19 000 000,— mk.
Żyto	11 500 000,— „
Jęczmień	13 000 000,— „
Owies	11 500 000,— „
Proso	18 000 000,— „
Tatarka	17 000 000,— „
Wełna krajowa	350 000 000,— mk.
Len	3 700 000,— „
Konopie	3 000 000,— „
Świnie	100 000 000,— mk.
Woły	90 000 000,— „
Kozy	brak
Cielęta	75 000 000,— mk.
Owce	55 000 000,— „

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	528	984	1759	13682	4410	1261	525	1574	—	24723
ubito .	85	472	646	6877	4722	1041	39	4	51	13937

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	520	912	1616	10458	2865	1220	6	—	17597
drogą kolną	8	72	143	3224	1545	41	519	1574	7126
Wysłano									
koleją żelazną	483	616	1224	6487	125	466	1	—	9402
drogą kolną	4	34	40	870	89	62	503	1574	3276
do rzeźni	41	334	495	6325	4196	733	21	—	12145

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	2 piętrach
Nadeszło	548	989	1676	10621	3122	1326	8	2	—	18292	730	9

Wysłano 6 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 III.	1924 IV.	III.—IV. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	31,33	30,47	— 0,86
	wskaźnik	100	102	99	— 2,74 %
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł.	19,71	23,50	23,18	— 0,32
	wskaźnik	100	119	113	— 1,36 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł.	2,15	2,45	2,46	+ 0,01
	wskaźnik	100	114	114	+ 0,07 %
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł.	12,45	16,11	16,18	+ 0,07
	wskaźnik	100	129	130	+ 0,43 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	1,66	1,66	—
	wskaźnik	100	93	93	— 0,15 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł.	1,13	0,86	0,84	— 0,02
potrzeby kulturalne	zł.	0,31	0,21	0,21	—
odzież	zł.	0,33	0,59	0,61	+ 0,02
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł.	32,17	39,61	39,36	— 0,25
	wskaźnik	100	123	122	— 0,63 %
b) schemat Gł. Urz. St	dzien. zł.	3,93	4,12	4,12	—
	wskaźnik	100	105	105	— 0,01 %
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	19,18	12,78	12,78	—
	wskaźnik	100	66	66	—
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł.	5,16	5,17	5,17	—
	wskaźnik	100	100	100	—
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	+ 23	+ 22	—
3b : 5	„	—	+ 5	+ 5	—
4 : 5	„	—	— 34	— 34	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł.	22,87	24,02	24,46	+ 0,44
	wskaźnik	100	105	107	+ 1,83 %

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna IV. 1924	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	16	18,°3	1	-1,°7	5,8°	7,°8	— 2,0
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	18	764,7	30	739,1	750,1	752,6	— 2,6
3. Prężność pary (mm).	16	9,2	12	2,3	5,3	5,7	— 0,4
Wilgotn. względna %	—	—	12	32%	76%	73%	+ 3
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	7,2	6,1	+ 1,1
					suma miesięczna		
5. Opady (mm). . . .	27	9,6	—	—	43	36	— 7
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	144,9	164,2	— 19,3

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
5	4	15	13	6	14	24	9	— razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 14, z wichrem 0, z opadem 17, z burzą 0, z gradem 0, z krupami 1, mroźnych (max.0°) 0, z mrozem min. niżej 0°) 7, ze śniegiem 4, z mgłą 0

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —; 2. = 57,83; 3. = —; 4. = 56,95;
5. = —; 6. = —; 7. = 55,83; 8. = —;
9. = 55,19; 10. = —; 11. = 54,69; 12. = —;
13. = —; 14. = 54,45; 15. = —; 16. = 54,17;
17. = —; 18. = 54,09; 19. = —; 20. = —;
21. = —; 22. = —; 23. = 53,67; 24. = —;
25. = 53,49; 26. = —; 27. = —; 28. = 53,39;
29. = —; 30. = 53,31.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	—	—	—	—	—	—	—
małych	3	—	—	1	2	—	6
razem	3	—	—	1	2	—	6
Pomoc doraźna	26	—	—	—	5	—	31

Alarmów ogółem 37

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	13	5	18
Przypływ w miesiącu	390	338	728
Razem .	403	343	746
Odpływ .	393	329	722
Stan w końcu miesiąca	10	14	24
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 4927
z tych a) w hotelach 2823
„ b) u innych 2104
W tem z zagranicy . . . . . „

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
2940	549,6	1 192 170	21 150	—	1 213 320	1 213 820

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
962 400	1 164 270	1,21

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	136 403
Jeżyce	44 214
Łazarz	38 443
Wilda	37 173
Sołacz	516
Dębiec	156
Rataje	710
Starołęka	790
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	82 441
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	24 345
Razem	365 191 m³

BIBLJOTEKA

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Maj 1924.** **Nr. 5.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	2	8	3	1	—	—	—	14
25—29	—	5	6	3	—	—	—	14
30—39	—	3	8	5	—	—	—	16
40—49	—	2	1	4	1	—	—	8
50—59	—	—	—	1	—	—	—	1
60 i wyżej	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	2	18	18	14	1	—	—	53

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	42	2	1	45
wdowcy .	7	—	—	7
rozwiedz.	1	—	—	1
Ogółem kobiet	50	2	1	53

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	48	1	—	—	49
ewangelickiego	2	1	—	—	3
mojżeszowego	—	—	1	—	1
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	50	2	1	—	53

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	48	2	—	50
niemieckiej	—	3	—	3
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	48	5	—	53

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d.	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	192	43	235	—	.	11	4	1	5	240
żeńskiej .	189	39	228	—	.	5	5	2	7	235
Ogółem	381	82	463	—	.	16	9	3	12	475

W tem zgłoszeń spóźnionych 34 (33 z kwietnia 1924 r., 1 z września 1923 r.)

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	41	a. Robotnice	15
2. Urzędnicy prywatni . .	48	b. Służące	40
3. Robotnicy i p.	195	c. Krawczki i p.	5
4. Zawody umysł. wolne	1	d. Pracownice handlowe i biurowe	7
5. Urzędnicy publiczni . .	64	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	30	f. Inne zawody	4
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	2	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	11
Razem	381	Razem	82

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . .	371	—	—	—	371	79
ewang. . .	2	5	—	—	7	2
mojż. . .	—	—	2	—	2	1
inne . . .	—	—	—	1	1	—
Razem	373	5	2	1	381	82

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ...dzieckiem													Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	
pol.	pol.	102	123	55	41	10	14	5	7	5	3	1	4	1	—	371	79
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	niem.	2	—	3	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	9	3
inne . . .		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		104	124	58	42	11	15	5	8	5	3	1	4	1	—	381	82

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	ślub.	nieślub.	ślub.	nieślub.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	12	5	17	8	3	4	1	1	—
2. Uwiąd starczy	4	16	20	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . .	1	—	1	—	—	—	—	1	—
4. Ospa	1	—	1	—	—	—	—	1	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Krztusiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Tyfus wszelaki	1	—	1	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	1	—	1	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	13	11	24	1	—	—	—	—	1
13. Gruźlica innych organów .	3	2	5	—	—	—	—	1	—
14. Zapalenie płuc	6	7	13	1	—	3	1	3	—
15. Grypa	—	2	2	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . .	1	2	3	1	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	1	2	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	6	2	8	1	—	—	1	1	—
21. Udar, porażenia serca . .	14	14	28	4	—	2	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych . . .	13	8	21	1	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	16	9	25	—	2	2	—	3	2
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	2	6	8	1	1	3	—	—	—
26. Choroby żołądka	1	2	3	—	—	1	—	1	—
27. Zapalenie ślepej kiszki .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci .	1	—	1	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	2	5	7	1	1	1	3	—	1
30. Choroby nerek i pęcherza	3	4	7	—	—	—	—	1	1
31. Choroby org. płciowych .	6	5	11	1	5	1	4	—	—
32. Rak wszelk. org. . . .	8	7	15	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	10	16	26	4	—	4	—	2	2
34. Śmierć przypadkowa . .	4	—	4	—	—	—	—	1	—
35. Samobójstwo	1	—	1	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna. . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Ogółem	133	125	258	24	12	21	10	16	7

Zgłoszeń spóźnionych: 4 z kwietnia 1924 r.
Uwaga do nr. 8: 1 raz tyfus brzuszny,
„ „ 17: 1 raz gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a Robotnice	5
b. Służące	12
c. Krawczki i p. . .	—
d. Pracownice handlowe i biurowe . .	3
e. Zawody wolne . .	—
f. Inne zawody . . .	2
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu .	—
Ogółem	22

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	21	47	5	—	—	73
kobiety .	18	33	33	—	—	84
Ogółem	39	80	38	—	—	157

d) W zakładach zmarło . osób.

e) Według narodowości zmarło 239 Polaków, 18 Niemców, 1 innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	87	2	—	1	2	10	58	1	10	6	3	90
6—10	5	1	—	—	2	—	4	—	—	—	—	6
11—15	5	—	—	—	—	—	3	—	1	—	1	5
16—20	11	—	—	—	—	3	4	—	—	—	4	11
21—30	17	—	—	—	—	—	6	—	1	—	10	17
31—40	17	3	—	—	1	1	5	—	1	1	11	20
41—50	12	1	1	—	1	2	3	—	1	1	6	14
51—60	29	1	1	—	3	3	9	—	—	1	15	31
61—70	24	3	1	—	6	1	5	—	2	3	11	28
Ponad 70	33	1	2	—	3	—	4	—	—	—	29	36
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	240	12	5	1	18	20	101	1	16	12	90	258

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny głowy		członkowie		Osoby samotne	
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ .	276	303	579	19	11	17	38	240	254
Odpływ .	200	197	397	14	6	14	24	172	167
Różnica	+76	+106	+182	+5	+5	+3	+14	+68	+87

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.
(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ . .	396	48	67	11	22	—	35
Odpływ . .	279	65	18	6	23	—	6
Różnica	+117	—17	+49	+5	—1	—	+29

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	552	22	21	—	3	—	3	—	579
Odpływ . .	377	19	14	3	5	1	1	—	397
Różnica	+175	+3	+7	−3	−2	−1	+2	—	+182

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	4	1	+ 3
2. Urzędnicy prywatni	51	31	+20
3. Robotnicy i p.	120	88	+32
4. Zawody umysłowe wolne	2	7	— 5
5. Urzędnicy publiczni	11	13	— 2
6. Wojskowi	9	—	+ 9
7. Inne zawody	2	2	—
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	77	58	+19
Razem	276	200	+76
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	15	4	+11
2. Służące	141	99	+42
3. Urzędniczki prywatne	14	17	— 3
4. Zawody umysłowe wolne	—	1	— 1
5. Urzędniczki publiczne	7	2	+ 5
6. Inne zawody	33	17	+16
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	93	57	+36
Razem	303	197	+106

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 30. 4. 1924. . .	6596	11094	187 483
Przypisano do 31. 5. 1924. . .	205	182	187 870

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,91, zgonów 1,60, małżeństw 0,33, różnicy przypływu i odpływu 1,16, ogólnego przyrostu ludności 2,47.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
23	8	6	19	70	105	72	40	31	22	12	10	418

W tem przypadków: chorób zakaźnych 28, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 78, chorób płucnych 1, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 31, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 29, świeżby —, chorób skórnych 49, okaleczeń i poranień 31, chorób zewnętrznych 58, chorób płciowych 62, do obserwacji 48, do opieki 3.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ −	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	86	3	4	— 1	85	1
Przytułek jeżycki . . .	5	3	—	+ 3	8	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	73	120	126	— 6	67	14
II. St. chorób wewn. .	162	117	144	—27	135	13
III. St. chorób wener. i skórnych . .	100	117	91	+26	126	—
IV. St. dziecięca . . .	32	31	22	+ 9	41	19
V. St. dla umysłowo chorych . .	33	33	28	+ 5	38	1
razem	400	418	411	+ 7	407	47
Szpital djakonisek . . .	219	191	208	—17	202	10
„ żydowski . . .	13	35	21	+14	27	2
„ SS. Miłosierdzia .	159	151	146	+ 5	164	12
Zakład św. Józefa . . .	99	76	83	— 7	92	4
Sanatorjum SS. Elżbietanek	43	65	59	+ 6	49	3

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 30, poza zakładem 55, razem 88. Desynfekcję spowodowały następujące chor oby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . .	— razy
Płonica	7 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	55 „
Błonica i dławiec .	6 „	Biegunka	1 „
Gorączka połogowa .	— „	Inne choroby . . .	— „
		Robactwo	14 „
		Świerzba	2 „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	3	—	2	4	1	—	10
Płonica . .	5	—	1	2	2	—	10
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	1	—	—	—	—	—	1
Jaglica . .	—	—	—	—	—	—	—
Gruźl. płuc .	20	3	2	7	9	2	43
Dysenterja .	—	1	—	—	—	—	1
Inne choroby	4	—	—	—	1	—	5
Ogółem	33	4	5	13	13	2	71

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży: ogółem	odmownie	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach: 1 raz	2 razy	3 i w. razy	Nabywcy: z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
16	2	5	9	2	14	—	1	1

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 1, z rąk polskich 15.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. główn. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. główn. dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
9	—	—	—	3	6	9	2	20	—	—	7

Wniosków budowlanych wpłynęło 51, zezwoleń udzielono 86.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	—	—	—	—	—	—	19
Ubyło	—	1	—	—	—	—	1	12
Różnica + —	—	—1	—	—	—	—	—1	+7

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość deponentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 570	21 411 708 000,—
Przypływ	24	38 866 482 000,—
Odpływ	8	10 317 789 000,—
Stan w końcu miesiąca	47 586	52 960 410 000,—

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1839	10	8	+2	1841	2
2. Dzieci w miejskiej opiece	316	58	61	—3	313	10

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 3052 osobom, w tem 2040 mężczyzn, 556 kobiet i 456 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w drugiej połowie miesiąca.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel mk.	Metalurgja mk.	Przem. budowlany mk.	Robotn. miejscy fabr. mk.	Robotn. miejscy inni mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	756000	756000	1170000	938000	906000
„ 2–4 „ „ „	882000	882000	.	1105000	1075000
„ 2–4 „ żonaci	1044000	1044000	.	1329000	1292000
„ ponad 4 l. po wyucz.	1044000	1044000	.	1329000	1292000
Robotnicy przyuczeni	810000	810000	864000	1018000	1018000
Robotnicy 16—18 lat	342000	342000	.	428000	428000
„ 18—21 „	576000	576000	576000	645000	645000
„ ponad 21 lat samotni	756000	.	792000	944000	944000
„ 21—23 lat samotni	.	756000	.	.	.
„ ponad 23 lat „ lub 21 żonaci	792000	792000	.	962000	962000
Robotnice 16—18 lat	252000	252000	.	285000	285000
„ 18—21 lat	378000	378000	.	366000	366000
„ ponad 21 lat	450000	450000	.	528000	528000
„ wdowy i t. p.	.	.	.	651000	651000

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	Wolne miejsca k.	Wolne miejsca raz.	Podaż pracy m.	Podaż pracy k.	Podaż pracy raz.	Umieszczono m.	Umieszczono k.	Umieszczono raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	26	—	26	122	—	122	15	—	15	8,64	3	43
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	63	—	63	63	—	63	37	—	37	11,26	15	—
Drzewny	23	—	23	16	—	16	13	—	13	4,-	6	3
Skórny	15	—	15	1	—	1	1	—	1	8,-	6	—
Papier druk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	9	1	10	—	1	1	—	1	1	6,-	3	—
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1,-	—	—
Robotnicy niekwalifik.	324	149	473	677	199	876	324	149	473	-,129	—	274
Służ. domowa	—	279	279	—	223	223	—	223	223	20,-	36	—
„ folwarcza	42	30	72	41	19	60	41	19	60	1,-	11	—
„ sezonowa	21	219	240	21	16	37	21	16	37	19,-	184	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	1	—	1	3	—	3	—	—	—	1,3	—	—
Nauczyciele	—	—	—	2	—	2	—	—	—	-,2	—	—
Biuraliści	3	7	10	30	42	72	—	2	2	9,39	1	31
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	3	3	6	10	22	32	—	1	1	2,18	3	13
Inni	—	—	—	7	2	9	—	—	—	-,2	—	7
Prak. term.	42	3	45	47	6	53	29	3	32	2,6	11	15
Inni	18	—	18	23	—	23	18	—	18	—	—	5
Ogółem	591	691	1282	1063	530	1593	499	414	913	90,289	279	391
w tem z poprzedniego miesiąca	49	283	332	718	83	801	—	—		—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
1.	Przemysł metalowy	17	24	13	-,5	4	6
2.	„ budowlany	4	3	3	—	1	—
3.	„ drzewny	2	3	2	—	—	1
4.	„ skórny	2	2	2	—	—	—
5.	„ konfekcyjny	2	3	2	—	—	1
6.	„ spożywczy	3	2	1	1,1	1	—
7.	„ kupiecki	3	6	3	—	—	3
8.	inne zawody	12	10	6	1,-	5	4
	Ogółem	45	53	32	2,6	11	15
	w tem z poprz. mies.	4	15	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	1	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	500000	500000	500000	500000	—	
2. „ pszen.	„	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	—	
3. Mąka pszen.	„	900000	900000	900000	900000	—	
4. „ żytnia	„	500000	500000	500000	500000	—	
5. Kasza	„	600000	600000	600000	600000	—	
6. Groch	„	600000	600000	600000	600000	—	
7. Fasola . . .	„	1 300 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000	—	
8. Cukier . . .	„	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	500000	500000	500000	500000	—	
10. Jaja	1 szt.	150000	140000	140000	130000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1 600 000	1 600 000	1 400 000	1 400 000	—	
12. Mięso woł.	„	3 600 000	3 600 000	3 600 000	3 600 000	—	
13. Cielęcina . .	„	3 000 000	2 800 000	2 400 000	2 400 000	—	
14. Wieprzow. .	„	3 000 000	2 800 000	2 200 000	2 000 000	—	
15. Słonina . . .	„	3 000 000	2 800 000	2 400 000	2 400 000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	3 200 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	—	
17. Masło	1 kg.	6 400 000	5 600 000	5 600 000	5 600 000	—	
18. Smalec wp.	„	4 800 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	—	
19. Ziemniaki .	„	160000	160000	160000	160000	—	
20. Sól biała . .	„	500000	500000	500000	500000	—	
21. Kapusta . .	„	600000	600000	600000	600000	—	
22. Marchew . .	„	600000	1 100 000	1 100 000	800000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	12000000	12000000	12000000	12000000	—	
24. Kawa zboż.	„	600000	600000	600000	600000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	—	
26. Nafta	1 l.	500000	500000	500000	500000	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2 600 000	2 600 000	2 600 000	2 600 000	—	
28. Gaz	1 kbm.	522000	522000	522000	522000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	980000	980000	980000	980000	—	cz. miasta 1 500 000
30. Przejazd tramwajem .	—	250000	250000	250000	250000	—	
31. Nr. gazety .	—	200000	200000	200000	200000	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	1 500 000	1 800 000	1 200 000	1 200 000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	40000000	40000000	30000000	30000000	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	—	
36. Gęś . . .	„	6 000 000	6 000 000	6 000 000	5 600 000	—	
37. Karpie . . .	„	8 000 000	8 000 000	6 800 000	6 400 000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	20 000 000,— mk.
Żyto	11 500 000,— „
Jęczmień	13 000 000,— „
Owies	11 750 000,— „
Proso	20 000 000,— „
Tatarka	19 000 000,— „
Wełna krajowa	mk.
Len	3 750 000,— „
Konopie	3 000 000,— „
Świnie	69 000 000,— mk.
Woły	72 000 000,— „
Kozy	brak
Cielęta	65 000 000,— mk.
Owce	69 000 000,— „

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	311	929	1742	13204	3608	1635	385	2557	—	24371
ubito .	52	405	557	6102	4039	1488	5	1	39	12688

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	256	816	1321	9276	1583	1381	2	—	14635
drogą kolną	55	113	421	3928	2025	254	383	2557	9736
Wysłano									
koleją żelazną	272	679	1359	7090	17	376	—	—	9793
drogą kolną	8	12	14	630	55	11	382	2557	3669
do rzeźni	81	238	369	5484	3536	1248	3	—	10909

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	w wozach o 2 piętrach
Nadeszło	269	938	1422	9489	1984	1514	2	—	—	15618	610	12

Wysłano 7 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 IV.	1924 V.	IV.—V. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł.	30,67	30,47	29,19	— 1,28
	wskaźnik	100	99	95	— 4,20 %
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł.	19,71	23,18	23,14	— 0,04
	wskaźnik	100	117	117	— 0,17 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł.	2,15	2,46	2,33	— 0,13
	wskaźnik	100	114	108	— 5,22 %
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł.	12,45	16,18	16,37	+ 0,19
	wskaźnik	100	130	131	+ 1,17 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	1,66	1,73	+ 0,07
	wskaźnik	100	93	97	+ 4,39 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł.	1,13	0,84	0,81	— 0,03
potrzeby kulturalne	zł.	0,31	0,21	0,27	+ 0,06
odzież	zł.	0,33	0,61	0,66	+ 0,04
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł.	32,17	39,36	39,51	+ 0,15
	wskaźnik	100	122	123	+ 0,38 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł.	3,93	4,12	4,06	— 0,06 %
	wskaźnik	100	105	103	— 1,34 %
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	19,18	12,78	12,78	—
	wskaźnik	100	66	66	—
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł.	5,16	5,17	5,18	+ 0,01
	wskaźnik	100	100	100	+ 0,19 %
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	+ 22	+ 23	—
3b : 5	„	—	+ 5	+ 3	—
4 : 5	„	—	— 34	— 34	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł.	22,87	24,46	24,12	— 0,34
	wskaźnik	100	107	105	— 1,39 %

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna V. 1924	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	29,°7	29,°7	1	1,°9	14,°8	13,°2	+ 1,6
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	10	762,5	1	745,0	754,1	753,0	+ 1,1
3. Prężność pary (mm).	29	14,9	2	4,0	9,0	7,9	+ 1,1
Wilgotn. względna %	1	96	15	33	71	68	+ 3
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	6,8	5,4	+ 1,4
					suma miesięczna		
5. Opady (mm). . . .	16	69,5	—	—	111	46	+ 65
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	224,6	261,3	36,7

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
9	6	14	23	5	7	23	6	— razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 12, z wichrem 0, z opadem 16, z burzą 4, z gradem 2, z krupami —, mroźnych (max.0°) —, z mrozem min. niżej 0°) 0, ze śniegiem 0, z mgłą 0, z upałem 6.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —;	2. = 53,31;	3. = —;	4. = —;
5. = 53,37;	6. = —;	7. = 53,39;	8. = —;
9. = 53,41;	10. = —;	11. = —;	12. = 53,39;
13. = —;	14. = 53,37;	15. = —;	16. = 53,25;
17. = —;	18. = —;	19. = 53,07;	20. = —;
21. = 53,03;	22. = —;	23. = 52,93;	24. = —;
25. = —;	26. = 52,63;	27. = —;	28. = 52,51;
29. = —;	30. = 52,47.		

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów wielkich . . .	—	—	1	1	—	—	2
średnich . . .	—	—	—	—	—	—	—
małych	6	—	—	—	2	—	8
razem	6	—	1	1	2	—	10
Pomoc doraźna	63	—	—	6	3	—	72
Alarmów ogółem							82

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	10	14	24
Przypływ w miesiącu	280	328	608
Razem .	290	342	632
Odpływ .	276	336	612
Stan w końcu miesiąca	14	6	20
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 3154
z tych a) w hotelach .
„ b) u innych .
W tem z zagranicy . . . . . .

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
2780	569,6	1 125 890	54 000	—	1 179 890	1 164 690

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
920 950	1 223 148	1,33

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	164 757
Jeżyce	55 031
Łazarz	43 136
Wilda	44 531
Sołacz	658
Dębiec	167
Rataje	975
Starołęka	1 014
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	81 071
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	26 696
Razem	418 036 m³

BIBLJOTEKA W. S. H.

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Czerwiec 1924.** **Nr. 6.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. — Zestawienie kwartalne — Przegląd kwartalny.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	1	—	—	—	—	—	—	1
20—24	5	18	4	1	—	—	—	28
25—29	3	32	7	3	2	—	—	47
30—39	1	8	17	5	1	—	—	32
40—49	—	2	2	—	—	—	—	4
50—59	—	—	—	1	—	1	—	2
60 i wyżej	—	—	1	2	—	—	1	4
Ogółem kobiet	10	60	31	12	3	1	1	118

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	96	6	4	106
wdowcy .	11	—	—	11
rozwiedz.	1	—	—	1
Ogółem kobiet	108	6	4	118

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	113	1	—	—	114
ewangelickiego	2	1	—	—	3
mojżeszowego	—	—	1	—	1
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	115	2	1	—	118

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	115	1	—	116
niemieckiej	—	2	—	2
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	115	3	—	118

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo-rodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d.	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	195	27	222	1	.	11	5	4	9	231
żeńskiej .	199	34	233	—	.	5	8	—	8	241
Ogółem	394	61	455	1	.	16	13	4	17	472

W tem zgłoszeń spóźnionych: 38 z maja 1924 r.

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	40	a. Robotnice	13
2. Urzędnicy prywatni . .	53	b. Służące	25
3. Robotnicy i p.	203	c. Krawczki i p.	8
4. Zawody umysł. wolne	7	d. Pracownice handlowe i biurowe	6
5. Urzędnicy publiczni . .	59	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	30	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	2	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	9
Razem	394	Razem	61

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol.	380	4	—	—	384	55
ewang.	2	4	—	—	6	6
mojż.	—	—	4	—	4	—
inne	—	—	—	—	—	—
Razem	382	8	4	—	394	61

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem													Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	
pol.	pol.	110	119	71	33	14	8	11	7	4	3	3	-	—	—	383	55
pol.	niem.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
niem.	pol.	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—
niem.	niem.	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	6
inne		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		118	120	72	33	14	8	12	7	4	3	3	—	—	—	394	61

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	śl.	nieśl.	śl.	nieśl.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	8	6	14	6	2	5	1	—	—
2. Uwiąd starczy	6	10	16	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Krztusiec	—	1	1	—	—	—	—	—	1
8. Tyfus wszelaki	1	2	3	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	3	1	4	2	—	1	—	1	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	24	16	40	2	—	2	—	2	—
13. Gruźlica innych organów	—	3	3	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc	10	11	21	6	1	8	—	—	2
15. Grypa	—	2	2	—	—	2	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	1	2	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	2	—	2	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	2	2	4	2	—	—	—	—	—
21. Udar, porażenia serca	11	7	18	2	—	1	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	13	11	24	—	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	3	7	10	—	—	1	—	—	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	3	2	5	1	1	1	—	—	—
26. Choroby żołądka	1	1	2	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	1	2	3	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	5	4	9	2	3	1	3	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	2	3	5	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	8	1	9	—	8	—	1	—	—
32. Rak wszelk. org.	3	6	9	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	16	16	32	5	2	4	—	2	1
34. Śmierć przypadkowa	3	1	4	—	—	—	—	—	1
35. Samobójstwo	3	—	3	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	1	1	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	2	3	5	2	—	1	—	—	—
Ogółem	131	120	251	30	17	27	5	5	6

Zgłoszeń spóźnionych: 9 z maja 1924 r.

Uwaga do nr. 8-go: 3 razy tyfus brzuszny.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	3
b. Służące	16
c. Krawczki i p.	2
d. Pracownice handlowe i biurowe	—
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	1
Ogółem	22

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	23	41	11	—	2	77
kobiety	22	29	26	1	1	79
Ogółem	45	70	37	1	3	156

d) W zakładach zmarło . osób.

e) Według narodowości zmarło 234 Polaków, 17 Niemców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	85	5	—	—	1	9	64	1	6	8	1	90
6—10	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
11—15	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	3
16—20	10	2	1	—	—	3	7	—	—	1	2	13
21—30	26	—	—	—	—	4	13	—	2	1	6	26
31—40	15	1	—	[1])	1	1	2	—	1	1	11	17
41—50	7	1	1	—	—	—	5	—	—	—	4	9
51—60	18	1	1	—	1	3	6	—	1	—	9	20
61—70	34	3	1	—	3	1	11	—	3	—	20	38
Ponad 70	30	2	1	—	3	3	7	—	2	—	18	33
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	230	15	5	1	9	24	118	1	15	11	73	251

[1]) wyznanie nieznane.

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ	1147	1221	2368	88	36	75	146	984	1039
Odpływ	762	925	1687	58	28	70	141	634	756
Różnica	+385	+296	+681	+30	+8	+5	+5	+350	+283

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ	1684	142	260	71	136	2	73
Odpływ	1041	241	132	58	162	1	52
Różnica	+643	—99	+128	+13	—26	+1	+21

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	2292	131	46	4	15	—	15	1	2368
Odpływ . .	1565	134	94	21	18	7	10	—	1687
Różnica	+727	—3	—48	—17	—3	—7	+5	+1	+681

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	9	17	— 8
2. Urzędnicy prywatni	193	130	+63
3. Robotnicy i p.	655	315	+340
4. Zawody umysłowe wolne	11	11	—
5. Urzędnicy publiczni	43	41	+ 2
6. Wojskowi	24	9	+15
7. Inne zawody	6	3	+ 3
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	206	236	—30
Razem	1147	762	+385
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	27	29	— 2
2. Służące	597	325	+272
3. Urzędniczki prywatne	71	69	+ 2
4. Zawody umysłowe wolne	6	5	+ 1
5. Urzędniczki publiczne	7	17	—10
6. Inne zawody	156	117	+39
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	357	363	— 6
Razem	1221	925	+296

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 31. 5. 1924. . .	6801	11276	187 870
Przypisano do 30. 6. 1924. . .	204	681	188 755

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,89, zgonów 1,59, małżeństw 0,75, różnicy przypływu i odpływu 1,30, ogólnego przyrostu ludności 5,62.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
24	3	5	10	63	102	51	27	21	22	8	11	347

W tem przypadków: chorób zakaźnych 17, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 74, chorób płucnych 4, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 21, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 20, świeżby —, chorób skórnych 39, okaleczeń i poranień 28, chorób zewnętrznych 39, chorób płciowych 57, do obserwacji 44, do opieki 4.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ —	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	85	4	5	— 1	84	2
Przytułek jeżycki . . .	8	4	—	+ 4	12	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	67	106	110	— 4	63	9
II. St. chorób wewn. .	135	102	109	— 7	128	18
III. St. chorób wener. i skórnych . .	126	93	104	—11	115	1
IV. St. dziecięca . . .	41	24	22	+ 2	43	19
V. St. dla umysłowo chorych . .	38	22	26	— 4	34	—
razem	407	347	371	—24	383	47
Szpital djakonisek . . .	202	198	181	+17	219	19
„ żydowski . . .	27	28	33	— 5	22	2
„ SS. Miłosierdzia .	164	159	153	+ 6	170	16
Zakład św. Józefa . . .	92	68	75	— 7	85	3
Sanatorjum SS. Elżbietanek	49	71	66	+11	54	2

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 26, poza zakładem 60, razem 86. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	1 razy	Dur brzuszny . .	2 razy
Płonica	7 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	52 „
Błonica i dławiec .	8 „	Biegunka	1 „
Gorączka połogowa .	— „	Inne choroby . . .	— „
		Robactwo	15 „
		Świerzba	— „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	—	—	2	3	—	—	5
Płonica . .	6	2	—	1	2	—	11
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny .	—	1	—	1	—	—	2
Tyfus plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	—	—	—	—	—	—	—
Jaglica . .	—	—	—	—	—	—	—
Gruźl. płuc .	13	4	6	8	3	1	35
Dysenterja .	—	—	—	1	—	—	1
Inne choroby	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	19	7	8	14	5	1	54

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmownie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
16	1	5	11	—	13	—	3	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 3, z rąk polskich 13.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. główn. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. główn. dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
10	—	—	—	—	10	12	1	23	—	—	30

Wniosków budowlanych wpłynęło 70, zezwoleń udzielono 44.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	1	—	—	—	1	2	38
Ubyło	—	1	3	—	—	2	6	8
Różnica + —	—	—	—3	—	—	—1	—4	+30

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość deponentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 586	29 422,45
Przypływ	43	490 478,32
Odpływ	5	5 613,61
Stan w końcu miesiąca	47 624	514 287,16

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1841	6	14	—8	1833	4
2. Dzieci w miejskiej opiece	313	59	48	+11	324	7

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 3018 osobom, w tem 1602 mężczyzn, 719 kobiet i 697 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w drugiej połowie miesiąca.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel gr.	Metalurgja gr.	Przem. budowlany gr.	Robotn. miejscy fabr. gr.	Robotn. miejscy inni gr.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	42	42	65	52	50
„ 2—4 „ „ „	49	49	.	61	60
„ 2—4 „ żonaci	58	58	.	74	72
„ ponad 4 l. po wyucz.	58	58	.	74	72
Robotnicy przyuczeni	45	45	48	57	57
Robotnicy 16—18 lat	19	19	.	24	24
„ 18—21 „	32	32	32	36	36
„ ponad 21 lat samotni	42	.	44	52	52
„ 21—23 lat samotni	.	42	.	.	.
„ ponad 23 lat „	44	44	.	53	53
lub 21 żonaci	14	14	.	16	16
Robotnice 16—18 lat	21	21	.	.	.
„ 18—21 lat	.	.	.	23	23
„ 18—23 lat	25	25	.	.	.
„ ponad 21 lat	.	.	.	32	32
„ „ 23 lat	.	.	.	.	.

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	Wolne miejsca k.	Wolne miejsca raz.	Podaż pracy m.	Podaż pracy k.	Podaż pracy raz.	Umieszczono m.	Umieszczono k.	Umieszczono raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	32	—	32	72	—	72	15	—	15	11,5	6	52
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	59	—	59	20	—	20	18	—	18	41,2	—	—
Drzewny	17	—	17	8	—	8	5	—	5	11,-	1	3
Skórny	11	—	11	2	—	2	2	—	2	9,-	—	—
Papier druk.	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	3	1	4	—	1	1	—	1	1	3,-	—	—
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	91	152	243	368	188	556	91	152	243	-,3	—	310
Służ. domowa	—	196	196	—	178	178	—	178	178	—	18	—
„ folwarczna	44	47	91	44	37	81	44	37	81	—	10	—
„ sezonowa	23	184	207	9	24	33	9	24	33	15,-	159	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	4
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	2	—	2	29	20	49	2	—	2	-,1	—	46
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	2	3	5	8	15	23	—	3	3	2,2	—	18
Inni	1	—	1	12	2	14	1	—	1	—	—	13
Prak. term.	38	2	40	45	6	51	25	2	27	2,8	11	16
Inni	28	—	28	33	—	33	28	—	28	—	—	5
Ogółem	351	585	936	654	471	1125	240	397	637	94,21	205	467
w tem z poprzedniego miesiąca	47	232	279	313	78	391	—	—	-	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
1.	Przemysł metalowy	12	19	8	-,5	4	6
2.	„ budowlany	12	6	6	—	6	—
3.	„ drzewny	1	3	1	—	—	2
4.	„ skórny	1	2	1	—	—	1
5.	„ konfekcyjny	1	2	1	—	—	1
6.	„ spożywczy	3	2	2	—	1	—
7.	„ kupiecki	2	6	2	-,2	—	2
8.	inne zawody	8	10	5	2,1	1	4
	Ogółem	40	50	26	2,8	12	16
	w tem z poprz. mies.	11	15	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	3	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	440000	440000	380000	380000	—	
2. „ pszen.	„	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000	—	
3. Mąka pszen.	„	900000	900000	900000	900000	—	
4. „ żytnia	„	500000	500000	480000	480000	—	
5. Kasza . . .	„	600000	600000	600000	600000	—	
6. Groch . . .	„	600000	600000	600000	600000	—	
7. Fasola . . .	„	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	—	
8. Cukier . . .	„	2 000 000	2 000 000	1 900 000	1 900 000	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	500000	500000	460000	420000	—	
10. Jaja	1 szt.	140000	140000	150000	150000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	—	
12. Mięso woł.	„	3 600 000	3 600 000	3 600 000	3 600 000	—	
13. Cielęcina . .	„	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000	—	
14. Wieprzow. .	„	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	—	
15. Słonina . . .	„	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	3 200 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000	—	
17. Masło	1 kg.	6 000 000	6 000 000	5 200 000	5 200 000	—	
18. Smalec wp.	„	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	—	
19. Ziemniaki .	„	160000	160000	190000	200000	—	
20. Sól biała . .	„	500000	500000	500000	500000	—	
21. Kapusta . .	„	600000	600000	600000	600000	—	
22. Marchew . .	„	1 000 000	1 200 000	1 100 000	1 000 000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	12000000	12000000	12000000	12000000	—	
24. Kawa zboż.	„	600000	600000	600000	600000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	—	
26. Nafta	1 l.	550000	550000	560000	560000	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	—	
28. Gaz	1 kbm.	252000	522000	522000	522000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	980000	980000	980000	980000	—	cz. miasta 1 500 000
30. Przejazd tramwajem .	—	250000	250000	250000	250000	—	
31. Nr. gazety .	—	200000	200000	200000	200000	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	30000000	30000000	30000000	30000000	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	—	
36. Gęś	„	6 000 000	6 000 000	5 600 000	5 000 000	—	
37. Karpie . . .	„	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	18 000 000,— mk.
Żyto	9 000 000,— „
Jęczmień	11 700 000,— „
Owies	11 700 000,— „
Proso	18 300 000,— „
Tatarka	18 000 000,— „
Wełna krajowa	. mk.
Len	3 000 000,— „
Konopie	2 800 000,— „
Świnie	72 000 000,— mk.
Woły	72 000 000,— „
Kozy	brak
Cielęta	70 000 000,— mk.
Owce	65 000 000,— „

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	438	1140	1820	14157	3581	1871	157	1726	—	24890
ubito .	105	457	515	6069	3845	1741	31	10	26	12799

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	438	1081	1690	11 194	2389	1625	—	—	18417
drogą kolną	—	59	130	2963	1192	246	157	1726	6473
Wysłano									
koleją żelazną	391	688	1306	7914	8	531	—	—	10838
drogą kolną	2	34	42	892	85	32	152	1726	2965
do rzeźni	45	418	472	5351	3488	1308	5	—	11087

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	w wozach o 2 piętrach
Nadeszło	474	1098	1708	11 329	2501	1749	—	—	—	18 859	630	19

Wysłano 6 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 V.	1924 VI.	V.—VI. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł.	30,67	29,19	27,65	— 1,54
	wskaźnik	100	95	90	— 5,27 %
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł.	19,71	23,14	22,79	— 0,35
	wskaźnik	100	117	116	— 0,51 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł.	2,15	2,33	2,25	— 0,08
	wskaźnik	100	108	105	— 3,42 %
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł.	12,45	16,37	16,98	+ 0,61
	wskaźnik	100	131	136	+ 3,72 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł.	1,78	1,73	1,73	—
	wskaźnik	100	97	97	+ 0,43
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł.	1,13	0,81	0,81	—
potrzeby kulturalne	zł.	0,31	0,27	0,27	—
odzież	zł.	0,33	0,66	0,64	— 0,02
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł.	32,17	39,51	39,77	+ 0,26
	wskaźnik	100	123	124	+ 0,66 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł.	3,93	4,06	3,97	— 0,09
	wskaźnik	100	103	101	— 2,16 %
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł.	19,18	12,78	10,00	— 2,78
	wskaźnik	100	66	52	—21,75 %
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł.	5,16	5,18	5,18	—
	wskaźnik	100	100	100	—
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	+ 23	+ 24	—
3b : 5	„	—	+ 3	+ 1	—
4 : 5	„	—	— 34	— 48	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł.	22,87	24,12	23,92	— 0,20
	wskaźnik	100	105	104	— 0,83 %

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna VI. 1924	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	21	30,°2	4	4,°5	16,°8	17,°2	— 0,4
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	7	763,3	14	744,4	753,1	753,2	— 0,1
3. Prężność pary (mm).	21	17,4	6	5,2	10,4	9,6	+ 0,8
Wilgotn. względna %	—	—	5	33	71	67	+ 4
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	5,8	5,2	+ 0,6
					suma miesięczna		
5. Opady (mm). . . .	13	31,5	—	—	78	57	+ 21
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	247,5	248,0	— 0,5

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
3	5	8	11	4	9	25	20	— razy

Dni pogodnych 1, pochmurnych 7, z wichrem 1, z opadem 15, z burzą 5, z gradem 0, z krupami —, mroźnych (max.0°) —, z mrozem min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą 0, z upałem 7, ze skwarem 1.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —; 2. = 52,59; 3. = —; 4. = 52,69;
5. = —; 6. = 52,79; 7. = —; 8. = —;
9. = —; 10. = —; 11. = 52,89; 12. = —;
13. = 52,81; 14. = —; 15. = —; 16. = 52,45;
17. = —; 18. = 52,43; 19. = —; 20. = 52,43;
21. = —; 22. = —; 23. = 52,55; 24. = —;
25. = 52,63; 26. = —; 27. = 52,65; 28. = —;
29. = —; 30. = 52,55.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	1	—	—	—	—	—	1
małych	4	—	—	—	—	—	4
razem	5	—	—	—	—	—	5
Pomoc doraźna	19	—	1	5	1	—	26
Alarmów ogółem							31

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	14	6	20
Przypływ w miesiącu	269	252	521
Razem .	283	258	541
Odpływ .	275	248	523
Stan w końcu miesiąca	8	10	18
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 2970
z tych a) w hotelach 2970
„ b) u innych .
W tem z zagranicy . . . . . .

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
2570	543,6	1 023 670	36 300	—	1 059 970	1 060 090

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
840 910	1 041 596	1,24

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	165 838
Jeżyce	56 326
Łazarz	52 300
Wilda	47 434
Sołacz	761
Dębiec	292
Rataje	849
Starołęka	955
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	74 051
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	35 772
Razem	434 578 m³

Zestawienia kwartalne.

(Za czas od 1. IV. do 30. VI. 1924.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzny	Zajęcie kobiety (zawody jak obok) 1	2	3	4	5	6	7	ogółem mężczyzn
1. Samodzielni rolnicy, przemysłowcy i handlowcy . .	1	1	1	—	4	2	8	17
2. Urzędnicy prywatni . . .	—	22	2	—	5	13	33	75
3. Robotnicy i p.	—	9	40	—	—	31	34	114
4. Zawody umysłowe wolne .	—	2	—	—	—	—	3	5
5. Urzędnicy publiczni . . .	1	10	—	—	6	6	20	43
6. Inne zawody	—	5	3	—	—	18	10	36
7. Bez zawodu	—	—	—	—	—	—	1	1
Ogółem kobiet	2	49	46	—	15	70	109	291

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach IV.	V.	VI.	razem	w tem nieślubn.
poniżej 18	12	7	1	5	13	8
„ 18—20	80	23	28	30	81	38
„ 21—25	433	150	158	130	438	101
„ 26—30	459	170	146	151	467	61
„ 31—35	230	80	78	76	234	12
„ 36—40	123	41	37	49	127	3
„ 41—45	40	13	15	13	41	1
46 i wyżej	1	—	—	1	1	—
Wiek nieznany	—	—	—	—	—	—
Razem	1378	484	463	455	1402	224

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	m.	k.	Ogółem
Do 5 lat	157	119	276
6—10	8	4	12
11—15	7	3	10
16—20	21	13	34
21—30	46	25	71
31—40	24	33	57
41—50	22	14	36
51—60	38	33	71
61—70	46	47	93
Ponad 70	34	67	101
Ogółem	403	358	761

4. Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+ —
Ilość ubezpieczonych	55 367	58 652	+ 3285
Niezdolnych do pracy	2 683	3 347	+ 664

5. Sądy zawodowe.

	Sąd kupiecki spraw zaległ.	nowych	razem	Sąd procederowy spraw zaległ.	nowych	razem
Wniesiono spraw	16	79	95	41	194	235
Załatwiono przez:						
cofnięcie	4	12	16	8	31	39
ugodę	—	2	2	9	36	45
wyrok	6	30	36	20	77	97
inaczej	4	6	10	3	1	4
razem	14	50	64	40	145	185
Nie załatwiono	2	29	31	1	49	50

Wartość objektu: 50 — 100 000 000 mk.

6. Ludność cywilna według wyznań.

Wyznania	Spis ludności 30. IX. 1921	Przypisano od 1. X. 1921 do 31. III. 1924 w ruchu naturalnym	napływowym	razem	Przypisano od 1. IV. 1924 do 30. VI. 1924 w ruchu naturalnym	napływowym	razem	Stan w końcu okresu
rzymsko-katolickiego	158 534	+6645	+12604	+19249	+654	+1283	+1937	179 720
protestanckiego	8 759	— 193	—1584	—1777	— 6	— 47	— 53	6 929
mojżeszowego	2 131	— 56	— 411	—467	— 4	+ 4	—	1 664
inne i nieznane	369	— 32	+ 106	+ 74	— 3	+ 2	— 1	442
Ogółem	169 793	+6364	+10715	+17079	+641	+1242	+1883	188 755

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go kwietnia do 30-go czerwca 1924 roku.

Uwagi: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; drugi kwartał 1923 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 291 (b: 317; c: 399); urodzeń żywych notowano 1402 (b: 1505; c: 1395); zgonów 761 (b: 890; c: 812).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywourodzonych spadła o 103, liczba zgonów o 129. W stosunku do II/1923 wzrosła liczba żywourodzonych o 0,5 proc., liczba zmarłych spadła o 6,3 proc.

Polepszyła się śmiertelność niemowląt (219 wobec b: 240) jakoteż u dzieci w 2—5 roku życia (57 wobec b: 66).

Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 189 zgonów (b: 280; c: 273).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławiec, błonicę i krztusiec 4 (b: 18), na tyfus 4 (b: 9), na dysenterję 4 (b: —), na grypę 4 (b: 8), na gruźlicę 111 (b: 167), na zapalenie płuc 57 (b: 67), na inne choroby zakaźne 5 (b: 11). Osłabły wszystkie choroby, z wyjątkiem dysenterji.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 641 (b: 615; c: 583), przyrost naturalny wzmocniony.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywo urodzonych 2,80 (b: 3,06), zgonów 1,52 (b: 1,81).

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1178 (b: 1278), nieślubnego 224 t. j. 16,0 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 227 t. j. 15,1 proc. w kwartale poprzednim. Wśród matek niezamężnych było 47,3 proc. służących (b: 44,9 proc.).

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 277 t. j. 95,2 proc. (b: 302 = 95,3 proc.), ewangelickich 3 (b: 6), żydowskich 3 (b: 2), mieszanych 8 (b: 7) innych — (b: —).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1141 (96,9 proc.; b: 1241 = 97,1 proc.), z rodziców ewangelickich 13 (1,1 proc.; b: 12 = 0,9 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 8 (b: 8), z małżeństw mieszanych i innych 16 (b: 17). Na ogółem 224 (b: 227) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 208 (b: 223), ewangelickich 15 (b: 4), mojżeszowych 1 (b: 1).

Zmarło ogółem katolików 704 (92,5 proc.; b: 841 = 94,5 proc.), ewangelików 39 (5,1 proc.; b: 37), izraelitów 13 (b: 11), innych 5 (b: 1).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 279 (95,9 proc.; b: 308 = 97,2 proc.), niemieckich 6 (b: 6), mieszanych 6 (b: 3). Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1150 (97,6 proc.; b: 1252 = 98,0 proc.), niemieckich 21 (b: 17), innych — (b: 3) z małżeństw mieszanych 7 (b: 6). Dzieci nieślubnych polskich było 209 (93,3 proc.; b: 222 = 97,8 proc.), niemieckich 15 (b: 5).

Zmarło Polaków 711 (93,4 proc.; b: 840 = 94,4 proc.), Niemców 49 (b: 40), innych 1 (b: 1).

Ubytek naturalny ludności niemieckiej, ewangelickiej i żydowskiej.

Ruch wędrowny w przyroście większy. Nadwyżka przypływu wynosi 1242 (b: 758) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 2,48. Nadwyżkę przypływu wykazują katolicy, żydzi, Polacy, województwo poznańskie, byłe dzielnice rosyjska i austryjacka.

Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 3,77 proc. (przyrost naturalny 1,28 proc.).

Ceny prawie stałe.

Zygmunt Zaleski.

BIBLJOTEKA W POZNANIU

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Lipiec 1924.** **Nr. 7.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	7	16	2	1	—	—	—	26
25—29	2	18	14	3	—	—	—	37
30—39	—	9	9	9	1	—	—	28
40—49	—	—	1	1	3	—	—	5
50—59	—	—	—	3	—	—	—	3
60 i wyżej	—	—	—	—	1	2	—	3
Ogółem kobiet	9	43	26	17	5	2	—	102

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	81	7	1	89
wdowcy .	10	2	—	12
rozwiedz.	—	—	1	1
Ogółem kobiet	91	9	2	102

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	92	1	—	—	93
ewangelickiego	2	5	—	—	7
mojżeszowego	1	1	—	—	2
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	95	7	—	—	102

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	92	1	—	93
niemieckiej	2	6	—	8
innej . . .	—	1	—	1
Ogółem kobiet	94	8	—	102

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo-rodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d.	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	204	35	239	—	.	5	4	2	6	245
żeńskiej .	174	37	211	—	.	5	8	1	9	220
Ogółem	378	72	450	—	.	10	12	3	15	465

W tem zgłoszeń spóźnionych 39 (38 z czerwca, 1 z maja 1924 r.).

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	36	a. Robotnice	6
2. Urzędnicy prywatni . .	79	b. Służące	37
3. Robotnicy i p.	196	c. Krawczki i p.	7
4. Zawody umysł. wolne	7	d. Pracownice handlowe i biurowe	9
5. Urzędnicy publiczni . .	29	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	29	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	2	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	13
Razem	378	Razem	72

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . .	363	1	—	1	365	71
ewang. . .	2	6	—	1	9	1
mojż. . .	—	—	3	—	3	—
inne . . .	—	—	—	1	1	—
Razem	365	7	3	3	378	72

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem													Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	
pol.	pol.	97	135	61	30	18	8	10	3	3	2	3	—	1	—	371	71
pol.	niem.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1
inne . . .		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		102	135	61	32	18	8	10	3	3	2	3	—	1	—	378	72

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	śl.	nieśl.	śl.	nieśl.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	23	11	34	19	4	6	5	—	—
2. Uwiąd starczy	6	7	13	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Krztusiec	1	2	3	1	—	2	—	—	1
8. Tyfus wszelaki	1	1	2	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	9	9	18	4	—	3	—	4	2
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	18	17	35	—	—	—	—	—	1
13. Gruźlica innych organów .	2	8	10	—	—	1	—	—	2
14. Zapalenie płuc	11	10	21	3	1	5	1	1	—
15. Grypa	3	1	4	1	—	1	—	1	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	—	1	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	1	1	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	7	4	11	4	2	2	1	—	—
21. Udar, porażenia serca . .	7	3	10	1	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych . . .	18	11	29	1	1	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	9	3	12	1	—	—	—	2	—
24. Inne choroby ustroju nerwowego	3	7	10	2	—	2	3	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	19	12	31	9	6	7	2	1	2
26. Choroby żołądka	1	—	1	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci .	2	4	6	—	—	2	—	1	—
29. Inne choroby narządów trawienia	12	14	26	3	5	4	6	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	1	4	5	—	—	—	1	—	—
31. Choroby org. płciowych .	2	6	8	—	2	1	5	—	—
32. Rak wszelk. org. . . .	7	11	18	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	5	6	11	1	—	2	1	—	—
34. Śmierć przypadkowa . .	2	4	6	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	1	—	1	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Ogółem	172	157	329	50	21	38	25	10	7

Zgłoszeń spóźnionych: 12 z czerwca 1924 r.

Uwaga do nr. 8-go: 2 razy tyfus brzuszny.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a Robotnice	8
b. Służące	25
c. Krawczki i p. . .	2
d. Pracownice handlowe i biurowe . .	6
e. Zawody wolne . . .	—
f. Inne zawody . . .	1
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu .	4
Ogółem	46

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	25	52	7	—	1	85
kobiety .	19	26	36	2	—	83
Ogółem	44	78	43	2	1	168

d) W zakładach zmarło . osób.

e) Według narodowości zmarło 306 Polaków, 22 Niemców, 1 innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	145	6	—	—	8	14	101	1	10	12	5	151
6—10	5	—	—	—	1	1	3	—	—	—	—	5
11—15	5	—	—	—	1	—	2	—	1	—	1	5
16—20	9	—	—	—	—	—	7	—	—	2	—	9
21—30	22	2	1	1	—	9	5	—	1	5	6	26
31—40	21	1	—	—	2	4	5	—	1	1	9	22
41—50	20	3	—	1	3	3	7	—	1	2	8	24
51—60	28	2	2	—	4	3	6	—	3	2	14	32
61—70	17	4	1	—	1	1	13	—	—	—	7	22
Ponad 70	30	2	1	—	2	1	5	—	2	—	23	33
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	302	20	5	2	22	36	154	1	19	24	73	329

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ .	721	832	1553	68	27	62	135	591	670
Odpływ .	582	634	1216	48	28	47	101	487	505
Różnica	+139	+198	+337	+20	—1	+15	+34	+104	+165

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ . .	1103	102	163	30	112	—	43
Odpływ . .	725	195	109	42	104	3	38
Różnica	+378	—93	+54	—12	+8	—3	+5

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	1464	107	60	3	18	2	11	—	1553
Odpływ . .	1131	87	69	15	13	2	3	—	1216
Różnica	+333	+20	—9	—12	+5	—	+8	—	+337

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	5	19	—14
2. Urzędnicy prywatni	146	104	+42
3. Robotnicy i p.	375	208	+167
4. Zawody umysłowe wolne	12	14	— 2
5. Urzędnicy publiczni	36	30	+ 6
6. Wojskowi	9	3	+ 6
7. Inne zawody	10	11	— 1
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu . . .	128	193	—65
Razem	721	582	+139
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	32	21	+11
2. Służące	326	251	+75
3. Urzędniczki prywatne	41	55	—14
4. Zawody umysłowe wolne	4	6	— 2
5. Urzędniczki publiczne	8	18	—10
6. Inne zawody	101	52	+49
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	320	231	+89
Razem	832	634	+198

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 30. 6. 1924. . .	7005	11957	188 755
Przypisano do 31. 7. 1924. . .	121	337	189 213

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,85, zgonów 2,08, małżeństw 0,64, różnicy przypływu i odpływu 2,14, ogólnego przyrostu ludności 2,90.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
29	16	15	10	59	130	35	33	20	12	13	13	385

W tem przypadków: chorób zakaźnych 17, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 126, chorób płucnych 12, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 4, świeżby —, chorób skórnych 27, okaleczeń i poranień 36, chorób zewnętrznych 55, chorób płciowych 68, do obserwacji 38, do opieki 2.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ —	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	84	5	9	— 4	80	5
Przytułek jeżycki . . .	12	2	4	— 2	10	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	63	114	122	— 8	55	14
II. St. chorób wewn. .	128	114	99	+15	143	19
III. St. chorób wener. i skórnych . .	115	100	114	—14	101	—
IV. St. dziecięca . . .	43	42	41	+ 1	44	35
V. St. dla umysłowo chorych . .	34	15	21	— 6	28	2
razem	383	385	397	—12	371	70
Szpital djakonisek . . .	219	279	249	+30	249	17
„ żydowski . . .	22	33	33	—	22	2
„ SS. Miłosierdzia .	170	183	187	— 4	166	8
Zakład św. Józefa . . .	85	78	62	+16	101	6
Sanatorjum SS. Elżbietanek	54	74	79	— 5	49	1

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 8, poza zakładem 95, razem 103. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . .	1 razy
Płonica	11 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	49 „
Błonica i dławiec .	4 „	Biegunka	28 „
Gorączka połogowa .	— „	Inne choroby . . .	1 „
		Robactwo	9 „
		Świerzba	— „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	2	—	—	1	1	—	4
Płonica . .	11	1	1	2	—	—	15
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny .	—	—	—	—	3	—	3
Tyfus plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	—	—	—	—	—	—	—
Jaglica . .	—	—	1	1	—	—	2
Gruźl. płuc .	22	8	3	3	11	—	47
Dysenterja .	12	4	13	37	1	—	67
Inne choroby	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	47	13	18	44	16	—	138

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży: ogółem	odmownie	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach: 1 raz	2 razy	3 i w. razy	Nabywcy: z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
13	—	6	7	—	11	2	—	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 2, z rąk polskich 11.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. głównych dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. głównych dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
22	3	—	1	5	13	20	1	43	47	149	17

Wniosków budowlanych wpłynęło 74, zezwoleń udzielono 33.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	5	36	8	—	2	51	39
Ubyło	1	1	—	—	—	2	4	22
Różnica + —	—1	+4	36	+8	—	—	+47	+17

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość deponentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 624	514 287,16
Przypływ	59	213 687,20
Odpływ	4	9 589,79
Stan w końcu miesiąca	47 679	718 384,57

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1833	22	32	—10	1823	16
2. Dzieci w miejskiej opiece	324	43	59	—16	308	6

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 2961 osobom, w tem 1473 mężczyzn, 747 kobiet i 741 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa)

Kategorje robotników	Przemysł i handel gr	Metalurgja gr	Przem. budowlany gr	Robotn. miejscy fabr. gr	Robotn. miejscy inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	42	42	65	51	49
„ 2—4 „ „ „	49	49	.	59	58
„ 2—4 „ żonaci	58	58	.	72	70
„ ponad 4 l. po wyucz.	58	58	.	72	70
Robotnicy przyuczeni	45	45	48	55	55
Robotnicy 16—18 lat	19	19	.	23	23
„ 18—21 „	32	32	32	35	35
„ ponad 21 lat samotni	42	.	44	50	50
„ 21—23 lat samotni	.	42	.	.	.
„ ponad 23 lat lub 21 żonaci	44	44	.	51	51
Robotnice 16—18 lat	14	14	.	15	15
„ 18—21 lat	21	21	.	.	.
„ 18—23 lat	.	.	.	22	22
„ ponad 21 lat	25	25	.	.	.
„ „ 23 lat	.	.	.	31	31

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	Wolne miejsca k.	Wolne miejsca raz.	Podaż pracy m.	Podaż pracy k.	Podaż pracy raz.	Umieszczono m.	Umieszczono k.	Umieszczono raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	40	—	40	94	—	94	33	—	33	5,2	2	59
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	15	—	15	14	—	14	10	—	10	3,-	2	4
Drzewny	20	—	20	26	—	26	17	—	17	2,-	1	9
Skórny	2	—	2	2	—	2	2	—	2	—	—	—
Papier druk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	95	76	171	557	106	663	95	76	171	—	—	492
Służ. domowa	—	207	207	—	183	183	—	183	183	—	24	—
„ folwarczna	49	58	107	49	48	97	49	48	97	2,-	8	—
„ sezonowa	14	145	159	5	—	5	5	—	5	45,-	109	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	—	—	—	4	—	4	—	—	—	-,2	—	2
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	2	2	4	54	35	89	1	1	2	2,21	—	66
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	1	2	3	13	16	29	1	2	3	-,12	—	14
Inni	1	—	1	18	2	20	1	—	1	-,9	—	10
Prak. term.	36	2	38	40	5	45	26	2	28	1,6	9	11
Inni	27	—	27	43	—	43	27	—	27	—	—	16
Ogółem	302	492	794	919	395	1314	267	312	579	60,52	155	683
w tem z poprzedniego miesiąca	32	173	205	396	71	467	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
1.	Przemysł metalowy	11	16	8	1,3	2	5
2.	„ budowlany	12	6	6	—	6	—
3.	„ drzewny	3	4	3	-,1	—	—
4	„ skórny	1	2	1	—	—	1
5.	„ konfekcyjny	1	2	1	-,1	—	—
6.	„ spożywczy	2	2	2	—	—	—
7.	„ kupiecki	2	4	2	—	—	2
8.	inne zawody	6	9	5	-,1	1	3
	Ogółem	38	45	28	1,6	9	11
	w tem z poprz. mies.	12	16	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	3	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Cena maks. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	22	22	22	22	—	
2. „ pszen.	„	67	67	70	70	—	
3. Mąka pszen.	„	50	50	50	50	—	
4. „ żytnia	„	24	24	24	24	—	
5. Kasza	„	34	34	34	30	—	
6. Groch	„	23	23	23	23	—	
7. Fasola . . .	„	80	80	80	70	—	
8. Cukier . . .	„	1,04	1,04	1,00	1,00	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	23	22	23	24	—	
10. Jaja	1 szt.	9	10	10	9	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	88	60	60	60	—	
12. Mięso woł.	„	2,00	2,00	1,80	2,00	—	
13. Cielęcina . .	„	1,33	1,40	1,40	1,60	—	
14. Wieprzow. .	„	1,11	1,20	1,30	1,60	—	
15. Słonina . . .	„	1,33	1,40	1,40	1,80	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	1,78	1,78	1,80	1,60	—	
17. Masło	1 kg.	2,70	2,70	3,80	3,80	—	
18. Smalec wp.	„	1,60	2,00	2,00	2,40	—	
19. Ziemniaki .	„	20	20	16	10	—	
20. Sól biała . .	„	32	28	28	28	—	
21. Kapusta . .	„	44	34	40	40	—	
22. Marchew . .	„	77	70	70	30	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	5,00	5,00	5,00	5,00	—	
24. Kawa zboż.	„	40	40	44	. 44	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	2,55	2,55	2,55	2,55	—	
26. Nafta	1 l.	30	30	30	30	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	1,40	1,40	1,40	1,40	—	
28. Gaz	1 kbm.	28	28	28	28	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	55	55	55	55	—	cz. miasta 0,80 zł
30. Przejazd tramwajem .	—	15	15	15	15	—	
31. Nr. gazety .	—	10	10	10	10	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	85	90	90	1,00	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	70	70	70	70	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	30,00	25 00	25,00	25,00	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	1,00	90	70	60	—	
36. Gęś . . .	„	2,77	3,00	3,00	3,00	—	
37. Karpie . . .	„	4,00	4 00	4,00	4 00	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	11,88 zł
Żyto	5,50 „
Jęczmień	7,25 „
Owies	7,13 „
Proso	.
Tatarka	8,75 „
- - - - - - - - -	-
Wełna krajowa	110,00 „
Len	4,50 „
Konopie	2,00 „
- - - - - - - - -	-
Świnie	65,00 „
Woły	45,00 „
Kozy	brak
Cielęta	45,00 „
Owce	40,00 „

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	358	1039	1827	15126	3084	2173	162	1469	—	25238
ubito .	62	555	613	7109	3654	2384	4	1	29	14411

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	261	762	1542	10 204	2268	1913	—	—	16950
drogą kolną	97	277	285	4922	816	260	162	1469	8288
Wysłano									
koleją żelazną	346	522	1321	8093	11	379	—	—	10672
drogą kolną	—	36	28	777	30	47	162	1469	2549
do rzeźni	12	481	478	6256	3043	1747	—	—	12017

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	w wozach o 2 piętrach
Nadeszło	261	762	1542	10 204	2268	1913	—	—	—	16 950	674	17

Wysłano 6 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 VI.	1924 VII.	VI.—VII. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	27,65	27,68	+ 0,03
	wskaźnik	100	90	90	+ 0,11 %
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	22,79	21,65	— 1,14
	wskaźnik	100	116	110	— 5,00 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	2,25	2,34	+ 0,09
	wskaźnik	100	105	108	+ 4,00 %
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	16,98	19,48	+ 2,50
	wskaźnik	100	136	157	+14,72 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	1,73	1,75	+ 0,02
	wskaźnik	100	97	98	+ 1,16 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	0.81	0,84	+ 0,03
potrzeby kulturalne	zł	0,31	0,27	0,28	+ 0,01
odzież	zł	0,33	0,64	0,64	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	39,77	41,13	+ 1,36
	wskaźnik	100	124	128	+ 3,39 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	3,97	4,09	+ 0,12
	wskaźnik	100	101	104	+ 3,02 %
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	10,00	11,00	+ 1,00
	wskaźnik	100	52	57	+10,00 %
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	5,18	5,18	—
	wskaźnik	100	100	100	—
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	+ 24	+ 28	—
3b : 5	„	--	+ 1	+ 4	—
4 : 5	„	—	— 48	— 43	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł	22,87	23,92	23 00	— 0,92
	wskaźnik	100	104	100	— 3,85 %

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna VII. 1924	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	22	31,°7	21	8,°2	17,8	18,6	— 0,8
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	12	759,1	30	745,1	751,7	752,9	— 1,2
3. Prężność pary (mm).	5	16,4	10	6,5	10,3	10,8	— 0,5
Wilgotn. względna %	18	95	22	32	69	69	0
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	5,9	5,6	+ 0,3
					suma miesięczna		
5. Opady (mm). . . .	3	11,3	—	—	31	70	— 39
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	274	251	+ 23

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
10	1	3	16	3	21	23	11	— razy

Dni pogodnych 1, pochmurnych 9, z wichrem 1, z opadem 12, z burzą 3, z gradem 0, z krupami —, mroźnych (max.0°) —, z mrozem min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą 1, z upałem 7, ze skwarem 1.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —;	2. = 52,53;	3. = —;	4. = 52,57;
5. = —;	6. = —;	7. = 52,49;	8. = —;
9. = 52,45;	10. = —;	11. = 52,35;	12. = —;
13. = —;	14. = 52,25;	15. = —;	16. = 51,95;
17. = —;	18. = 51,95;	19. = —;	20. = —;
21. = 51,91;	22. = —;	23. = 51,85;	24. = —;
25. = 51,65;	26. = —;	27. = —;	28. = 51,65;
29. = —;	30. = 51,63;	31. = —.	

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	2	—	—	1	—	—	3
średnich . . .	—	—	1	—	—	—	1
małych	7	—	—	—	—	—	7
razem	9	—	1	1	—	—	11
Pomoc doraźna	16	—	—	1	—	—	17
Alarmów ogółem							28

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	8	10	18
Przypływ w miesiącu	260	440	700
Razem .	268	450	718
Odpływ .	259	449	708
Stan w końcu miesiąca	9	1	10
odpływie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 3170
z tych a) w hotelach .
„ b) u innych .
W tem z zagranicy . . . . . .

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
2600	571,4	1 018 600	24 800	—	1 043 400	1 079 100

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
866 520	1 130 786	1,30

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	161 500
Jeżyce	53 664
Łazarz	48 773
Wilda	45 892
Sołacz	708
Dębiec	320
Rataje	828
Starołęka	1 003
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	91 247
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	43 077
Razem	447 012 m³

BIBLJOTEKA W. S. H. W POZNANIU

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Sierpień 1924.** **Nr. 8.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	1	—	—	—	—	—	1
20—24	8	15	4	2	—	—	—	29
25—29	1	25	17	1	1	—	—	45
30—39	—	8	13	11	—	—	—	32
40—49	—	2	2	2	—	—	—	6
50—59	—	—	—	1	1	—	—	2
60 i wyżej	—	—	1	1		—	—	2
Ogółem kobiet	9	51	37	18	2	—	—	117

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	92	5	3	100
wdowcy .	12	1	1	14
rozwiedz.	2	1	—	3
Ogółem kobiet	106	7	4	117

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	114	—	1	1	116
ewangelickiego	—	1	—	—	1
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	114	1	1	1	117

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	116	—	—	116
niemieckiej	—	1	—	1
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	116	1	—	117

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d.	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	184	24	208	42	.	4	5	1	6	214
żeńskiej .	181	20	201	36	.	8	4	2	6	207
Ogółem	365	44	409	78	.	12	9	3	12	421

W tem zgłoszeń spóźnionych 41 (39 z lipca 1924 roku, 1 z listopada 1923 roku, 1 z lutego 1923 roku).

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	52	a. Robotnice	8
2. Urzędnicy prywatni . .	38	b. Służące	23
3. Robotnicy i p.	183	c. Krawczki i p.	1
4. Zawody umysł. wolne	9	d. Pracownice handlowe i biurowe	4
5. Urzędnicy publiczni . .	47	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	32	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	4	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	8
Razem	365	Razem	44

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . .	355	1	—	—	356	43
ewang. . .	4	3	—	—	7	—
mojż. . .	—	—	1	—	1	1
inne . . .	—	—	—	1	1	—
Razem	359	4	1	1	365	44

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem												Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	115	123	68	22	11	8	5	2	1	2	4	1	1	—	363	43
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1
inne . . .		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		115	124	69	22	11	8	5	2	1	2	4	1	1	—	365	44

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci					
				w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	śl.	nieśl.	śl.	nieśl.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . .	8	19	27	8	—	12	7	—	—
2. Uwiąd starczy . . .	5	9	14	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . .	1	1	2	—	—	—	—	1	1
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica . . .	—	2	2	—	—	1	—	—	1
7. Krztusiec	1	2	3	1	—	2	—	—	—
8. Dur wszelaki	2	1	3	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka	17	13	30	3	1	3	—	2	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	8	16	24	—	—	1	—	2	1
13. Gruźlica innych organów .	1	1	2	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc . . .	5	4	9	2	1	1	1	—	—
15. Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . .	1	2	3	—	—	—	—	—	1
18. Cukrzyca	—	1	1	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	1	—	1	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	6	6	12	2	2	—	—	—	1
21. Udar, porażenia serca . .	12	11	23	2	—	—	1	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych . . .	13	18	31	3	—	4	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	10	7	17	1	—	—	—	2	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	25	17	42	14	4	7	3	4	3
26. Choroby żołądka . . .	8	3	11	4	1	3	—	1	—
27. Zapalenie ślepej kiszki .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci .	—	3	3	—	—	1	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	12	12	24	3	8	1	9	1	—
30. Choroby nerek i pęcherza	3	2	5	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych .	4	2	6	—	3	—	2	—	—
32. Rak wszelk. org. . . .	6	6	12	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	—	3	3	—	—	1	—	—	—
34. Śmierć przypadkowa . .	2	1	3	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	—	1	1	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna . . .	4	6	10	—	1	1	2	—	—
Ogółem	155	169	324	43	21	38	25	13	9

Zgłoszeń spóźnionych: 12 (6 z lipca 1924 r., 2 z czerwca 1924 r., 1 z maja 1924 r., 1 z lutego 1924 r., 1 z marca 1924 r., 1 z lutego 1919 r.)

Uwaga do nr. 8-go: 2 razy dur brzuszny.

Uwaga do nr. 17-go: 1 raz gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	2
b. Służące	29
c. Krawczki i p. . .	2
d. Pracownice handlowe i biurowe . .	6
e. Zawody wolne . .	—
f. Inne zawody . . .	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu .	7
Ogółem	46

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	23	44	4	—	4	75
kobiety .	31	36	31	—	—	98
Ogółem	54	80	35	—	4	173

d) W zakładach zmarło . osób.

e) Według narodowości zmarło 306 Polaków, 15 Niemców, 3 innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	140	7	—	2*	5	17	100	1	8	10	8	149
6—10	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
11—15	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
16—20	13	—	—	—	—	4	6	—	—	2	1	13
21—30	30	1	1	1	—	4	6	—	1	8	14	33
31—40	14	—	—	—	2	4	2	—	—	—	6	14
41—50	23	2	—	—	4	1	7	—	1	1	11	25
51—60	22	—	—	1*	3	—	8	—	1	—	11	23
61—70	26	1	2	—	3	3	6	1	—	—	16	29
Ponad 70	31	4	1	—	1	1	14	—	—	1	19	36
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	301	15	4	4	18	34	151	2	11	22	86	324

* wyznanie nieznane.

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ .	740	897	1637	73	25	74	138	593	734
Odpływ .	599	748	1347	53	32	66	127	480	589
Różnica	+141	+149	+290	+20	−7	+8	+11	+113	+145

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ . .	1154	123	147	47	131	—	35
Odpływ . .	807	203	106	41	122	—	68
Różnica	+347	−80	+41	+6	+9	—	−33

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przypływ	1535	116	65	13	25	2	12	—	1637
Odpływ	1248	96	74	21	19	3	6	2	1347
Różnica	+287	+20	—9	—8	+6	—1	+6	—2	+290

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	9	9	—
2. Urzędnicy prywatni	157	110	+47
3. Robotnicy i p.	351	217	+134
4. Zawody umysłowe wolne	18	19	— 1
5. Urzędnicy publiczni	31	46	—15
6. Wojskowi	13	6	+ 7
7. Inne zawody	2	7	— 5
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	159	185	—26
Razem	740	599	+141
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	33	20	+13
2. Służące	408	268	+140
3. Urzędniczki prywatne	52	52	—
4. Zawody umysłowe wolne	3	5	— 2
5. Urzędniczki publiczne	11	20	— 9
6. Inne zawody	95	86	+ 9
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	295	297	— 2
Razem	897	748	+149

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 31. 7. 1924.	7126	12294	189 213
Przypisano do 31. 8. 1924.	85	290	189 588

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,59, zgonów 2,05, małżeństw 0,74, różnicy przypływu i odpływu 1,83, ogólnego przyrostu ludności 2,37.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	
23	5	5	10	52	132	52	33	19	13	11	12	367

W tem przypadków: chorób zakaźnych 28, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 76, chorób płucnych 8, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 25, świerzby —, chorób skórnych 35, okaleczeń i poranień 43, chorób zewnętrznych 40, chorób płciowych 86, do obserwacji 21, do opieki 5.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ −	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców	80	2	7	— 5	75	6
Przytułek jeżycki	10	—	1	— 1	9	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	55	104	106	— 2	53	10
II. St. chorób wewn.	143	93	100	— 7	136	13
III. St. chorób wener. i skórnych	101	121	104	+17	118	—
IV. St. dziecięca	44	24	36	—12	32	30
V. St. dla umysłowo chorych	28	25	23	+ 2	30	1
razem	371	367	369	— 2	369	54
Szpital djakonisek	249	279	263	+16	265	28
„ żydowski	22	30	32	— 2	20	1
„ SS. Miłosierdzia	166	154	168	—14	152	11
Zakład św. Józefa	101	82	91	— 9	92	3
Sanatorjum SS. Elżbietanek	49	75	72	+ 3	52	2

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 8, poza zakładem 95, razem 103. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny	3 razy
Płonica	11 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	26 „
Błonica i dławiec	7 „	Biegunka	74 „
Gorączka połogowa	1 „	Inne choroby	1 „
		Robactwo	3 „
		Świerzba	— „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	6	—	—	3	1	—	10
Płonica	4	2	2	2	10	—	20
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny	—	2	—	—	2	—	4
Dur plamisty	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa	1	—	—	—	1	—	2
Jaglica	—	—	—	—	—	—	—
Gruźl. płuc	12	2	4	6	6	—	30
Czerwonka	31	7	25	42	2	11	118
Inne choroby	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	54	13	31	53	22	11	184

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmownie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
14	—	7	7	—	10	—	2	2

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich — z rąk polskich 14.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych: bud. główn. dla celów mieszkaniowych	bud. główn. dla celów innych	oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych: mieszkań	ubikacyj mieszkaniow. ogółem	lokali handlow. i przemysłow.
10	2	2	—	1	5	2	—	12	2	15	12

Wniosków budowlanych wpłynęło 78, zezwoleń udzielono 51.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o: 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w.	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	—	—	—	—	2	2	28
Ubyło	—	—	—	—	—	—	—	16
Różnica + —	—	—	—	—	—	+2	+2	+12

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość deponentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 679	718 384,57
Przypływ	40	30,128,79
Odpływ	6	654,075,51
Stan w końcu miesiąca	47 713	94 437,85

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1823	8	19	—11	1812	7
2. Dzieci w miejskiej opiece	308	49	68	—19	289	22

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 2876 osobom, w tem 1403 mężczyzn, 778 kobiet i 695 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel gr	Metalurgja gr	Przem. budowlany gr	Robotn. miejscy fabr. gr	Robotn. miejscy inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	42	42	77	52	50
„ 2—4 „ „ „	49	49	.	61	60
„ 2—4 „ żonaci	58	58	.	74	72
„ ponad 4 l. po wyucz.	58	58	.	74	72
Robotnicy przyuczeni	45	45	48	57	57
Robotnicy 16—18 lat	19	19	.	24	24
„ 18—21 „	32	32	32	36	36
„ ponad 21 lat samotni	42	.	44	52	52
„ 21—23 lat samotni	.	42	.	.	.
„ ponad 23 lat lub 21 żonaci	44	44	.	53	53
Robotnice 16—18 lat	14	14	.	16	16
„ 18—21 lat	21	21	.	.	.
„ 18—23 lat	.	.	.	23	23
„ ponad 21 lat	25	25	.	.	.
„ „ 23 lat	.	.	.	32	32

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorji rzemieślników do 2 lat po wyucz. należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydatność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej wydatności pracy.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	k.	raz.	Podaż pracy m.	k.	raz.	Umieszczono m.	k.	raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	17	—	17	97	—	97	15	—	15	—	2	82
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	96	—	96	17	—	17	13	—	13	20,4	63	—
Drzewny	21	—	21	23	—	23	20	—	20	-,1	1	2
Skórny	5	—	5	6	—	6	4	—	4	1,-	—	2
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	1	5	6	—	3	3	—	3	3	1,-	2	—
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	1	—	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	123	56	179	782	84	866	123	56	179	—	—	687
Służ. domowa	—	226	226	—	197	197	—	197	197	—	29	—
„ folwarcza	37	34	71	37	26	63	37	26	63	8,-	—	—
„ sezonowa	9	100	109	—	—	—	—	—	—	9,-	100	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	—	—	—	2	—	2	—	—	—	-,2	—	—
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	1	2	3	54	34	88	1	2	3	-,19	—	66
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	—	—	15	7	22	—	—	—	-,8	—	14
Inni	1	—	1	13	1	14	1	—	1	-,2	—	11
Prak. term.	41	2	43	44	5	49	30	2	32	2,3	9	14
Inni	24	—	24	41	—	41	24	—	24	—	—	17
Ogółem	377	425	802	1132	357	1489	269	286	555	41,39	206	895
w tem z poprzedniego miesiąca	23	132	155	618	65	673	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	pracowników
1.	Przemysł metalowy	16	19	14	-,1	2	4
2.	„ budowlany	14	8	6	2,-	6	2
3.	„ drzewny	1	1	1	—	—	—
4.	„ skórny	1	2	1	—	—	1
5.	„ konfekcyjny	3	2	2	—	1	—
6.	„ spożywczy	1	2	1	—	—	1
7.	„ kupiecki	2	6	2	-,1	—	3
8.	inne zawody	5	9	5	-,1	—	3
	Ogółem	43	49	32	2,3	9	14
	w tem z poprz. mies.	9	11	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	3	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Cena maks. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	25	25	36	36	—	
2. „ pszen.	„	70	70	70	80	—	
3. Mąka pszen.	„	50	52	54	56	—	
4. „ żytnia	„	24	26	26	28	—	
5. Kasza	„	34	34	36	36	—	
6. Groch	„	36	36	40	40	—	
7. Fasola . . .	„	70	80	80	80	—	
8. Cukier . . .	„	1,10	1,10	1,10	1,10	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	24	24	26	26	—	
10. Jaja	1 szt.	9	10	10	10	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	80	80	80	1,00	—	
12. Mięso woł.	„	2,00	2,00	2,00	2,00	—	
13. Cielęcina . .	„	1,80	2,00	2,20	2,40	—	
14. Wieprzow. .	„	2,00	2,00	2,00	2,20	—	
15. Słonina . . .	„	2,00	2,20	2,20	2,40	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	1,80	1,80	1,80	1,80	—	
17. Masło	1 kg.	4,00	4,00	4,20	4,60	—	
18. Smalec wp.	„	2,80	2,80	2,80	3,20	—	
19. Ziemniaki .	„	10	10	10	10	—	
20. Sól biała . .	„	28	28	28	28	—	
21. Kapusta . .	„	40	40	40	40	—	
22. Marchew . .	„	30	30	28	25	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	7,00	8,00	8,00	8,00	—	
24. Kawa zboż.	„	44	44	48	48	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	2,55	2,55	2,55	2,55	—	
26. Nafta	1 l.	30	30	30	30	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	1,40	1,40	1,40	1,40	—	
28. Gaz	1 kbm.	28	28	28	28	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	55	55	55	55	—	cz. miasta 0,80 zł
30. Przejazd tramwajem .	—	15	15	15	15	—	
31. Nr. gazety .	—	10	10	10	10	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	70	70	70	70	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	25,00	25 00	25,00	25,00	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	60	60	60	60	—	
36. Gęś	„	2,00	2,00	2,00	2,00	—	
37. Karpie . . .	„	4,00	4,00	4,00	4,00	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	13,00	zł
Żyto	8,50	„
Jęczmień	11,50	„
Owies	8,00	„
Proso	brak	
Tatarka	brak	„
Wełna krajowa	150,00	„
Len pakuły	50,00	„ 70,00
Konopie „	62,50	„ 70,00
Świnie	74,00	„
Woły	49,00	„
Kozy	brak	
Cielęta	68,00	„
Owce	44,00	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	152	645	1177	12497	2410	2755	125	2175	—	21936
ubito .	54	508	564	6177	3031	2554	30	—	33	12951

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	144	470	1021	8889	1797	2378	—	—	14699
drogą kolną	8	175	156	3608	613	377	125	2175	7237
Wysłano									
koleją żelazną	99	243	776	6329	2	425	—	—	7874
drogą kolną	16	28	18	805	32	28	109	2175	3211
do rzeźni	37	374	383	5363	2376	2302	16	—	10851

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	w wozach o 2 piętrach
Nadeszło	156	572	1155	9077	2134	2570	—	—	—	15 664	490	26

Wysłano 7 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 VII.	1924 VIII.	VII.—VIII. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	27,68	32,51	+ 4,83
	wskaźnik	100	90	106	+17,45 %
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	21,65	23,54	+ 1,89
	wskaźnik	100	110	119	+ 8,73 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	2,34	2,66	+ 0,32
	wskaźnik	100	108	124	+13,49 %
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	19,48	18,40	— 1,08
	wskaźnik	100	157	148	— 5,54 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	1,75	1,76	+ 0,01
	wskaźnik	100	98	99	+ 0,66 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	0.84	0,83	— 0,01
potrzeby kulturalne	zł	0,31	0,28	0,28	—
odzież	zł	0,33	0,64	0,65	+ 0,01
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	41,13	41,94	+ 0,81
	wskaźnik	100	128	130	+ 1,96 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	4,09	4,42	+ 0,33
	wskaźnik	100	104	112	+ 7,99 %
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	11,00	17,00	+ 6,00
	wskaźnik	100	57	88	+54,54 %
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	5,18	5,18	—
	wskaźnik	100	100	100	—
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	+ 28	+ 30	—
3b : 5	„	—	+ 4	+12	—
4 : 5	„	—	— 43	— 12	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł	22,87	23,00	23,92	+ 0,92
	wskaźnik	100	100	105	+ 4,00 %

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna VIII. 1924	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	14	32,°4	11	8,°2	16,°9	17,°5	— 0,6
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	9	762,0	22	744,6	751,5	753,2	— 1,7
3. Prężność pary (mm).	14	15,2	20	6,9	10,3	10,4	— 0,1
Wilgotn. względna %	—	—	11	31	73	71	— 2
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	6,1	5,3	+ 0,8
					suma miesięczna		
5. Opady (mm). . . .	23	35,3	—	—	69	62	+ 7
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	239,4	220,8	+ 18,6

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
2	4	4	31	4	18	19	11	— razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 10, z wichrem 2, z opadem 13, z burzą 4, z gradem 0, z krupami —, mroźnych (max.0°) —, z mrozem min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą 0, z upałem 9, ze skwarem 3.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = 51,57;	2. = —;	3. = —;	4. = 51,55;
5. = —;	6. = 51,55;	7. = —;	8. = 51,59:
9. = —;	10. = —;	11. = 51,67;	12. = —;
13. = 51,71;	14. = —;	15. = 51,55;	16. = —;
17. = —;	18. = 51,51;	19. = —;	20. = 51,49;
21. = —;	22. = 51,47;	23. = —;	24. = —;
25. = 51,53;	26. = —;	27. = 51,59;	28. = —;
29. = 51,73	30. = —;	31. = —.	

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	1	—	—	—	—	—	1
małych	6	—	1	1	1	—	9
razem	7	—	1	1	1	—	10
Pomoc doraźna	15	—	1	1	—	—	17
Alarmów ogółem							27

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	9	1	10
Przypływ w miesiącu	278	415	693
Razem .	287	416	703
Odpływ .	275	412	687
Stan w końcu miesiąca	**12**	**4**	**16**
odpływie jest zmarłych . .	**—**	**—**	**—**

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	4400
z tych a) w hotelach	4216
„ b) u innych	184
W tem z zagranicy	435

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
2960	580	1 161 790	4 600	—	1 166 390	1 145 060

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
919 700	1 205 800	1,31

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	163 569
Jeżyce	59 795
Łazarz	48 397
Wilda	50 550
Sołacz	877
Dębiec	439
Rataje	1 154
Starołęka	1 267
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	74 058
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	38 431
Razem	438 537 m³

BIBLJOTEKA

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Wrzesień 1924.** **Nr. 9.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne — Przegląd kwartalny

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	—	1	—	—	—	—	1
20—24	6	19	6	—	—	—	—	31
25—29	8	13	10	4	—	—	—	35
30—39	2	5	3	9	1	—	—	20
40—49	—	1	3	2	—	—	—	6
50—59	—	—	—	1	2	—	—	3
60 i wyżej	—	—	1	—	1	—	—	2
Ogółem kobiet	16	38	24	16	4	—	—	98

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	84	3	1	88
wdowcy .	7	1	—	8
rozwiedz.	2	—	—	2
Ogółem kobiet	93	4	1	98

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	94	1	—	—	95
ewangelickiego	1	2	—	—	3
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	95	3	—	—	98

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	94	—	—	94
niemieckiej	1	3	—	4
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	95	3	—	98

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d.	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	195	28	223	61	.	5	2	3	5	228
żeńskiej .	208	23	231	46	.	5	3	1	4	235
Ogółem	403	51	454	107	.	10	5	4	9	463

W tem zgłoszeń spóźnionych 64 (62 z sierpnia 1924 roku, 2 z grudnia 1923 roku).

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	50	a. Robotnice	7
2. Urzędnicy prywatni . .	48	b. Służące	24
3. Robotnicy i p.	187	c. Krawczki i p.	6
4. Zawody umysł. wolne	8	d. Pracownice handlowe i biurowe	2
5. Urzędnicy publiczni . .	80	e. Zawody wolne	1
6. Inne zawody	27	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	3	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	11
Razem	403	Razem	51

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . .	379	4	—	—	383	50
ewang. . .	3	12	—	—	15	1
mojż. . .	—	—	3	—	3	—
inne . . .	—	—	—	2	2	—
Razem	382	16	3	2	403	51

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem												Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	119	108	66	36	23	8	9	7	3	4	1	1	—	2	387	50
pol.	niem.	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
niem.	pol.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	niem.	1	7	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	1
inne . . .		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		120	117	68	38	24	9	9	7	3	4	1	1	—	2	403	51

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	śl.	nieśl.	śl.	nieśl.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	14	10	24	10	4	7	3	—	—
2. Uwiąd starczy	4	8	12	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	1	2	3	—	—	—	—	1	1
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	2	2	4	1	—	—	—	1	1
7. Krztusiec	1	1	2	1	—	1	—	—	—
8. Dur wszelaki	3	—	3	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka	16	10	26	2	—	4	—	3	1
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	1	1	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	14	14	28	1	—	—	—	—	1
13. Gruźlica innych organów	5	2	7	2	—	—	—	—	1
14. Zapalenie płuc	4	8	12	4	—	2	2	—	1
15. Grypa	1	—	1	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	1	—	1	—	—	—	—	1	—
18. Cukrzyca	2	—	2	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	5	—	5	1	—	—	—	—	—
21. Udar, porażenia serca	7	16	23	—	—	1	—	1	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	11	7	18	1	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	3	6	9	—	—	2	—	—	—
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	11	5	16	8	—	1	3	2	1
26. Choroby żołądka	7	8	15	3	1	5	—	3	1
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	3	1	4	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	5	4	9	—	2	1	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	2	4	6	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	5	3	8	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	2	4	6	1	—	—	—	—	—
34. Śmierć przypadkowa	2	—	2	1	1	—	—	—	—
35. Samobójstwo	3	2	5	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	—	2	2	—	—	1	—	—	—
Ogółem	134	120	254	36	8	25	8	12	7

Zgłoszeń spóźnionych: 8 (5 z sierpnia 1924 r., 1 z lipca 1924 r., 1 z maja 1924 r., 1 z kwietnia 1923 r.)

Uwaga do nr. 8-go: 3 razy dur brzuszny.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	3
b. Służące	7
c. Krawczki i p.	2
d. Pracownice handlowe i biurowe	2
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	2
Ogółem	16

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	28	44	2	—	—	74
kobiety	16	33	27	—	—	76
Ogółem	44	77	29	—	—	150

d) W zakładach zmarło . osób.

e) Według narodowości zmarło 233 Polaków, 20 Niemców, 1 innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	93	3	—	—	11	8	56	2	9	6	4	96
6—10	6	—	—	—	—	—	4	—	1	—	1	6
11—15	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2
16—20	10	—	—	—	—	1	4	—	—	1	4	10
21—30	29	1	1	1	—	2	6	—	1	4	19	32
31—40	9	1	—	—	1	1	3	—	2	1	2	10
41—50	21	—	—	—	1	1	7	—	1	—	11	21
51—60	13	3	1	—	3	1	6	—	2	1	4	17
61—70	21	2	2	—	4	1	4	—	2	—	14	25
Ponad 70	28	5	2	—	3	—	11	—	—	—	21	35
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	232	15	6	1	24	15	102	2	18	13	80	254

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ	812	989	1801	62	34	76	137	674	818
Odpływ	543	682	1225	42	15	45	77	456	590
Różnica	+269	+307	+576	+20	+19	+31	+60	+218	+228

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.
(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ	1271	134	237	55	72	2	30
Odpływ	754	154	79	35	115	1	87
Różnica	+517	—20	+158	+20	—43	+1	—57

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	1689	58	74	10	25	3	13	1	1801
Odpływ . .	1163	94	48	18	11	2	3	1	1225
Różnica	+526	—36	+26	—8	+14	+1	+10	—	+576

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	7	9	—2
2. Urzędnicy prywatni	138	105	+33
3. Robotnicy i p.	294	217	+77
4. Zawody umysłowe wolne	29	16	+13
5. Urzędnicy publiczni	58	39	+19
6. Wojskowi	18	8	+10
7. Inne zawody	7	1	+ 6
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu . . .	261	148	+113
Razem	812	543	+269
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	21	24	—3
2. Służące	398	265	+133
3. Urzędniczki prywatne	52	39	+13
4. Zawody umysłowe wolne	6	7	— 1
5. Urzędniczki publiczne	19	27	— 8
6. Inne zawody	95	73	+22
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	398	247	+151
Razem	989	682	+307

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 31 8. 1924. . .	7211	12584	189 588
Przypisano do 30. 9. 1924. . .	200	576	190 364

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,86, zgonów 1,60, małżeństw 0,62, różnicy przypływu i odpływu 3,63, ogólnego przyrostu ludności 4,76.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
13	5	4	9	52	111	49	19	25	13	7	32	339

W tem przypadków: chorób zakaźnych 26, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 83, chorób płucnych 15, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych 2, chorób umysłowych 9, świerzby —, chorób skórnych 31, okaleczeń i poranień 23, chorób zewnętrznych 57, chorób płciowych 60, do obserwacji 31, do opieki 2.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ —	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	75	6	3	+ 3	78	2
Przytułek jeżycki . . .	9	—	—	—	9	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	53	96	92	+ 4	57	3
II. St. chorób wewn. .	136	110	100	+10	146	14
III. St. chorób wener. i skórnych . .	118	93	112	—19	99	—
IV. St. dziecięca . . .	32	18	12	+ 6	38	7
V. St. dla umysłowo chorych . .	30	22	20	+ 2	32	—
razem	369	339	336	+ 3	372	24
Szpital djakonisek . . .	265	248	249	— 1	264	15
„ żydowski . . .	20	38	35	+ 3	23	2
„ SS. Miłosierdzia .	152	141	122	+19	171	5
Zakład św. Józefa . . .	92	67	52	+15	107	9
Sanatorjum SS. Elżbietanek	52	69	75	— 6	46	2

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 13, poza zakładem 140, razem 153. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . .	6 razy
Płonica	14 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	35 „
Błonica i dławiec .	10 „	Czerwonka	69 „
Gorączka połogowa .	4 „	Inne choroby . . .	12 „
		Robactwo	3 „
		Świerzba	— „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	1	1	2	2	3	—	9
Płonica . .	8	1	6	5	6	1	27
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny .	2	2	—	1	1	—	6
Dur plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	—	1	—	1	1	—	3
Jaglica . .	—	—	—	1	—	—	1
Gruźl. płuc .	11	3	8	7	4	2	35
Czerwonka .	17	2	26	23	10	3	81
Inne choroby	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	39	10	42	40	25	6	162

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży: ogółem	odmownie	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach: 1 raz	2 razy	3 i w. razy	Nabywcy: z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
11	2	3	7	1	7	—	4	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 2 z rąk polskich 9.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. główn. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. główn. dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
7	—	—	1	4	2	7	1	15	5	11	18

Wniosków budowlanych wpłynęło 79, zezwoleń udzielono 94.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	5	1	—	—	2	8	28
Ubyło	—	1	—	—	—	2	3	10
Różnica + —	—	+4	+1	—	—	—	+5	+18

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość deponentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 713	94 437,85
Przypływ	84	60,432,62
Odpływ	5	16,625,50
Stan w końcu miesiąca	47 792	138 244,97

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1812	424	5		2236	2
2. Dzieci w miejskiej opiece	289	41	38	+3	292	8

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 2273 osobom, w tem 1154 mężczyzn, 553 kobiet i 566 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel gr	Metalurgja gr	Przem. budowlany gr	Robotn. miejscy fabr. gr	Robotn. miejscy inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	45	45	77	56	54
„ 2–4 „ „ „	53	53	.	66	65
„ 2—4 „ żonaci	63	63	.	80	78
„ ponad 4 l. po wyucz.	63	63	.	80	78
Robotnicy przyuczeni	45	45	55	61	61
Robotnicy 16—18 lat	19	19	.	26	26
„ 18—21 „	32	32	40	39	39
„ ponad 21 lat samotni	42	.	50	56	56
„ 21—23 lat samotni	.	42	.	.	.
„ ponad 23 lat lub 21 żonaci	44	44	.	57	57
Robotnice 16—18 lat	14	14	.	17	17
„ 18—21 lat	21	21	.	.	.
„ 18—23 lat	.	.	.	25	25
„ ponad 21 lat	25	.	.	.	.
„ „ 23 lat	.	.	.	34	34

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorji płacy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydatność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej wydatności pracy.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	Wolne miejsca k.	Wolne miejsca raz.	Podaż pracy m.	Podaż pracy k.	Podaż pracy raz.	Umieszczono m.	Umieszczono k.	Umieszczono raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	50	—	50	127	—	127	35	—	35	13,14	2	78
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	96	—	96	10	—	10	10	—	10	76,-	10	—
Drzewny	23	—	23	13	—	13	9	—	9	3,4	11	—
Skórny	10	—	10	8	—	8	3	—	3	1,1	6	4
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	1	7	8	—	4	4	—	4	4	1,-	3	—
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	158	165	323	659	195	854	158	165	323	-,331	—	200
Służ. domowa	—	227	227	—	192	192	—	192	192	—	35	—
„ folwarcza	30	31	61	30	31	61	30	31	61	—	—	—
„ sezonowa	23	100	123	23	8	31	23	8	31	—	92	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	1	7	8	72	30	102	—	3	3	1,15	4	84
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	4	2	6	16	7	23	3	2	5	-,1	1	17
Inni	2	—	2	14	1	15	1	—	1	-,4	1	10
Prak. term.	34	1	35	40	4	44	26	1	27	1,6	7	11
Inni	24	15	39	24	15	39	24	15	39	—	—	—
Ogółem	456	555	1011	1036	487	1523	322	421	743	96,376	172	404
w tem z poprzedniego miesiąca	75	131	206	845	50	895	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
1.	Przemysł metalowy	14	19	14	—	—	5
2.	„ budowlany	11	6	5	1,1	5	—
3.	„ drzewny	1	1	1	—	—	—
4.	„ skórny	1	2	1	-,1	—	—
5.	„ konfekcyjny	3	2	2	—	1	—
6.	„ spożywczy	2	3	1	-,1	1	1
7.	„ kupiecki	—	5	—	-,2	—	3
8.	inne zawody	3	6	3	-,1	—	2
	Ogółem	35	44	27	1,6	7	11
	w tem z poprz. mies.	9	14	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	2	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Cena maks. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	36	36	36	36	—	
2. „ pszen.	„	80	80	80	80	—	
3. Mąka pszen.	„	56	56	60	60	—	
4. „ żytnia	„	30	30	32	40	—	
5. Kasza	„	46	48	50	50	—	
6. Groch	„	40	40	40	40	—	
7. Fasola . . .	„	80	1,00	1,00	1,10	—	
8. Cukier . . .	„	1,10	1,10	1,10	1,20	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	26	26	26	26	—	
10. Jaja	1 szt.	12	13	14	16	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1,00	1,00	1,00	1,10	—	
12. Mięso woł.	„	2,20	2,20	2,20	2,20	—	
13. Cielęcina . .	„	2,40	2,40	2,40	2,40	—	
14. Wieprzow. .	„	2,20	2,20	2,20	2,20	—	
15. Słonina . . .	„	2,60	2,60	2,80	2,60	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	1,80	1,80	2,00	2,00	—	
17. Masło	1 kg.	4,80	4,80	4,80	5,20	—	
18. Smalec wp.	„	3,20	3,20	3,60	3,60	—	
19. Ziemniaki .	„	10	10	10	10	—	
20. Sól biała . .	„	30	30	30	30	—	
21. Kapusta . .	„	40	40	40	40	—	
22. Marchew . .	„	25	30	30	30	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	8,00	8,00	8,00	8,00	—	
24. Kawa zboż.	„	50	56	60	60	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	2,55	2,55	2,40	2,40	—	
26. Nafta	1 l.	30	32	32	32	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	1,50	1,50	1,50	1,60	—	
28. Gaz	1 kbm.	28	28	28	28	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	55	55	55	55	—	cz. miasta 0,80 zł
30. Przejazd tramwajem .	—	15	15	15	15	—	
31. Nr. gazety .	—	10	10	10	10	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	80	80	90	90	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	25,00	25 00	25,00	25,00	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	60	80	1,00	1,00	—	
36. Gęś	„	2,40	2,40	2,60	2,60	—	
37. Karpie . . .	„	3,50	3,50	3,50	3,60	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	13,50	zł
Żyto	11,25	„
Jęczmień	15,00	„
Owies	9,00	„
Proso	brak	
Tatarka	brak	„
—	—	
Wełna krajowa	195,00	„
Len pakuły	69—	„ 127,00
Konopie „	125,00	„
—	—	
Świnie	73,00	„
Woły	50,00	„
Kozy	brak	
Cielęta	69,00	„
Owce	44,00	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	125	514	887	9489	1527	2420	290	1448	—	16700
ubito .	68	477	606	6672	2024	2715	163	—	35	12760

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	112	336	757	6909	1292	2219	8	—	11633
drogą kolną	13	178	130	2580	235	201	282	1448	5067
Wysłano									
koleją żelazną	90	108	569	2489	2	165	—	—	3423
drogą kolną	—	10	8	1091	24	70	177	1448	2828
do rzeźni	35	396	310	5909	1501	2185	113	—	10449

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 2 piętrach	
Nadeszło	126	365	774	7138	1312	2535	8	—	—	12 258	397	23

Wysłano 7 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 VIII.	1924 IX.	VIII.—IX. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	32,51	36,18	+ 3,67
	wskaźnik	100	106	118	+11,28 %
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	23,54	26,06	+ 2,52
	wskaźnik	100	119	132	+10,70 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	2,66	2,97	+ 0,31
	wskaźnik	100	124	138	+11,84 %
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	18,40	18,31	— 00,9
	wskaźnik	100	148	147	— 4,9 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	1,76	1,85	+ 0,09
	wskaźnik	100	99	104	+ 4,63 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	0,83	0,83	—
potrzeby kulturalne	zł	0,31	0,28	0,35	+ 0,07
odzież	zł	0,33	0,65	0,67	+ 0,02
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	41,94	44,37	+ 2,43
	wskaźnik	100	130	138	+ 5,79 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	4,42	4,82	+ 0,40
	wskaźnik	100	112	123	+ 8,96 %
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	17,00	22,50	+ 5,50
	wskaźnik	100	88	117	+32,35 %
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	5,18	5,18	—
	wskaźnik	100	100	100	—
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	+ 30	+ 38	—
3b : 5	„	—	+ 12	+ 3	—
4 : 5	„	—	— 12	+ 17	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł	22,87	23,92	25,76	+ 1,84
	wskaźnik	100	105	113	+ 7,69 %

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna IX. 1924	norm.	Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	22	27,°8	30	4,°7	14,°7	13,°6	+ 1,1
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	20	760,9	10	741,5	752,8	754,6	— 1,8
3. Prężność pary (mm).	9	14,4	15	6,2	9,9	8,9	+ 1,0
Wilgotn. względna %	—	—	15	38%	80	77	+3
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	6,1	5,4	+ 0,7
					suma miesięczna		
5. Opady (mm). . . .	27	28,2	—	—	98	43	+ 55
					suma miesięczna		
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	161,8	162,6	— 0,8

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
1	8	5	17	9	29	16	5	— razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 7, z wichrem 1, z opadem 12, z burzą 3, z gradem 0, z krupami —, mroźnych (max.0°) —, z mrozem min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą 2, z upałem 4,

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = 51,79; 2. = —; 3. = —; 4. = —,
5. = —; 6. = —; 7. = —; 8. = —;
9. = —; 10. = 52,21; 11. = —; 12. = 52,23;
13. = —; 14. = —; 15. = 52,31; 16. = —;
17. = 52,29; 18. = —; 19. = 52,19; 20. = —;
21. = —; 22. = 51,99; 23 = —; 24. = 51,89;
25. = —; 26. = 51,87; 27. = —; 28. = —;
29. = 51,93 30. = —; 31. = —.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	1	—	—	1	—	2	4
średnich . . .	1	—	—	—	—	—	1
małych	1	—	—	—	1	—	2
razem	3	—	—	1	1	2	7
Pomoc doraźna	15	—	—	3	—	—	18
Alarmów ogółem							25

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	12	4	16
Przypływ w miesiącu	283	395	678
Razem .	295	399	694
Odpływ .	280	390	670
Stan w końcu miesiąca	15	9	24
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	4393
z tych a) w hotelach	3650
„ b) u innych	743
W tem z zagranicy	353

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
3320	578	1 305 670	—	—	1 305 670	1 302 170

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
995 410	1 242 034	1,25

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	152 031
Jeżyce	56 060
Łazarz	49 800
Wilda	49 106
Sołacz	680
Dębiec	189
Rataje	646
Starołęka	1 221
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	80 012
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	34 608
Razem	424 353 m³

Zestawienia kwartalne.

(Za czas od 1. VII. do 30. IX. 1924.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzny	Zajęcie kobiety (zawody jak obok) 1	2	3	4	5	6	7	ogółem mężczyzn
1. Samodzielni rolnicy, przemysłowcy i handlowcy . .	—	4	5	—	3	1	17	30
2. Urzędnicy prywatni . . .	1	19	10	—	2	5	36	73
3. Robotnicy i p.	—	18	87	—	2	1	31	139
4. Zawody umysłowe wolne .	—	—	—	—	1	1	6	8
5. Urzędnicy publiczni . . .	—	14	2	—	6	2	17	41
6. Inne zawody	1	9	5	—	—	2	6	23
7. Bez zawodu	—	—	—	—	—	—	3	3
Ogółem kobiet	2	64	109	—	14	12	116	317

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach VII	VIII.	IX.	razem	w tem nieślubn.
poniżej 18	14	6	5	3	14	12
„ 18—20	73	30	17	26	73	22
„ 21—25	397	123	135	145	403	77
„ 26—30	441	173	134	139	446	39
„ 31—35	218	74	72	75	221	12
„ 36—40	110	31	28	53	112	3
„ 41—45	39	12	15	12	39	1
46 i wyżej	4	1	2	1	4	—
Wiek nieznany	1	—	1	—	1	1
Razem	1297	450	409	454	1313	167

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	m.	k.	Ogółem
Do 5 lat	215	181	396
6—10	7	5	12
11—15	5	3	8
16—20	16	16	32
21—30	47	44	91
31—40	24	22	46
41—50	38	32	70
51—60	40	32	72
61—70	32	44	76
Ponad 70	37	67	104
Ogółem	461	446	907

4. Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+ —
Ilość ubezpieczonych	58 652	62 115	+ 3463
Niezdolnych do pracy	3 336	4 551	+ 1215

5. Sądy zawodowe.

	Sąd kupiecki spraw zaległ.	nowych	razem	Sąd procederowy spraw zaległ.	nowych	razem
Wniesiono spraw	31	94	125	50	148	198
Załatwiono przez:						
cofnięcie	4	9	13	5	16	21
ugodę	5	11	16	—	16	16
wyrok	21	30	51	44	61	105
inaczej	1	5	6	1	9	10
razem	31	55	86	50	102	152
Nie załatwiono	—	39	39	—	46	46

Wartość objektu: 20 — 150 zł

6. Ludność cywilna według wyznań.

Wyznania	Spis ludności 30 IX. 1921	Przypisano od 1. X. 1921 do 30. VI. 1924 w ruchu naturalnym	napływowym	razem	Przypisano od 1. VII. 1924 do 30. IX. 1924 w ruchu naturalnym	napływowym	razem	Stan w końcu okresu
rzymsko-katolickiego	158 534	+7299	+13887	+21186	+440	+1146	+1586	181 306
protestanckiego	8 759	— 199	—1631	—1830	— 24	+ 8	— 16	6 913
mojżeszowego	2 131	— 60	—407	—467	— 7	+ 25	+ 18	1 682
inne i nieznane	369	— 35	+ 108	+ 73	— 3	+ 24	+ 21	463
Ogółem	169 793	+7005	+11957	+18962	+406	+1203	+1609	190 364

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go lipca do 30-go września 1924 roku.

Uwagi: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; trzeci kwartał 1923 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 317 (b: 291; c: 384); urodzeń żywych notowano 131 (b: 1402; c: 1447); zgonów 907 (b: 761; c: 883).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywourodzonych spadła o 89, liczba zgonów wzrosła o 146. W stosunku do III/1923 spadła liczba żywourodzonych o 9,4 proc., liczba zmarłych wzrosła o 2,7 proc.

Pogorszyła się śmiertelność niemowląt (338 wobec b: 219) niezmieniła się u dzieci w 2—5 roku życia (58 wobec b: 57).

Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 260 zgonów (b: 189; c: 216).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławiec, błonicę i krztusiec 19 (b: 4), na dur 8 (b: 4), na czerwonką 74 (b: 4), na grypę 5 (b: 4), na gruźlicę 106 (b: 111), na zapalenie płuc 42 (b: 57), na inne choroby zakaźne 6 (b: 5). Osłabły gruźlica i zapalenie płuc, wzmogły się choroby dziecięce i czerwonka.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 406 (b: 641; c: 564), przyrost naturalny słabszy.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywo urodzonych 2,61 (b: 2,80), zgonów 1,80 (b: 1,52).

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1146 (b: 1178), nieślubnego 167 t. j. 12,7 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 224 t. j. 16,0 proc. w kwartale poprzednim. Wśród matek niezamężnych było 50,3 proc. służących (b: 47,3 proc.).

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 300 t. j. 94,6 proc. (b: 277 = 95,2 proc.), ewangelickich 8 (b: 3), żydowskich — (b: 3), mieszanych 9 (b: 8) innych — (b: —).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1097 (95,7 proc.; b: 1141 = 96,9 proc.), z rodziców ewangelickich 21 (1,8 proc.; b: 13 = 1,1 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 7 (b: 8), z małżeństw mieszanych i innych 21 (b: 16). Na ogółem 167 (b: 224) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 164 (b: 208), ewangelickich 2 (b: 15), mojżeszowych 1 (b: 1).

Zmarło ogółem katolików 835 (92,1 proc.; b: 704 = 92,5 proc.), ewangelików 50 (5,5 proc.; b: 39), izraelitów 15 (b: 13), innych 7 (b: 5).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 302 (95,3 proc.; b: 279 = 95,9 proc.), niemieckich 10 (b: 6), mieszanych 5 (b: 6). Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1121 (97,8 proc.; b: 1150 = 97,6 proc.), niemieckich 19 (b: 21), innych — (b: —) z małżeństw mieszanych 6 (b: 7). Dzieci nieślubnych polskich było 164 (97,6 proc.; b: 209 = 93,3 proc.), niemieckich 3 (b: 15).

Zmarło Polaków 845 (93,2 proc.; b: 711 = 93,4 proc.), Niemców 57 (b: 49), innych 5 (b: 1).

Ubytek naturalny ludności niemieckiej, ewangelickiej i żydowskiej.

Ruch wędrowny w przyroście większy. Nadwyżka przypływu wynosi 1203 (b: 1242) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 2,39. Nadwyżkę przypływu wykazują katolicy, żydzi, Polacy, województwo poznańskie, byłe dzielnice rosyjska i austryjacka.

Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 3,20 proc. (przyrost naturalny 0,81 proc.).

Ceny zdradzały tendencję wybitnie zwyżkową, poraz pierwszy od stabilizacji pieniądza.

Zygmunt Zaleski.

BIBLIOTEKA

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Październik 1924.** **Nr. 10.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne — Przegląd kwartalny

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	1	—	—	—	—	—	1
20—24	3	22	5	2	1	—	—	33
25—29	7	31	28	4	—	—	—	70
30—39	4	9	16	8	—	—	—	37
40—49	—	—	2	2	1	—	—	5
50—59	1	1	2	2	3	—	—	9
60 i wyżej	—	—	—	1	—	—	—	1
Ogółem kobiet	15	64	53	19	5	—	—	156

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	131	3	5	139
wdowcy .	12	3	—	15
rozwiedz.	2	—	—	2
Ogółem kobiet	145	6	5	156

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	151	2	—	—	153
ewangelickiego	—	2	—	—	2
mojżeszowego	—	—	1	—	1
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	151	4	1	—	156

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	151	2	—	153
niemieckiej	1	2	—	3
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	152	4	—	156

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	186	27	213	60	.	2	8	1	9	222
żeńskiej .	167	24	191	45	.	2	5	3	8	199
Ogółem	353	51	404	105	.	4	13	4	17	421

W tem zgłoszeń spóźnionych 32 (30 z września 1924 roku, 1 sierpnia 1924 roku, 1 z kwietnia 1924 roku).

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	51	a. Robotnice	11
2. Urzędnicy prywatni . .	37	b. Służące	24
3. Robotnicy i p.	182	c. Krawczki i p.	7
4. Zawody umysł. wolne	—	d. Pracownice handlowe i biurowe	5
5. Urzędnicy publiczni . .	48	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	25	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	2	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	4
Razem	353	Razem	51

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol.	339	2	—	—	341	48
ewang.	4	5	—	—	9	3
mojż.	—	—	3	—	3	—
inne	—	—	—	—	—	—
Razem	343	7	3	—	353	51

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem													Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	
pol.	pol.	98	109	60	27	18	9	9	6	2	2	4	2	—	1	347	47
pol.	niem.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	niem.	1	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	3
inne		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Razem		99	112	60	28	18	9	9	7	2	2	4	2	—	1	353	51

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	ślub.	nieślub.	ślub.	nieślub.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	14	5	19	13	1	4	1	—	—
2. Uwiąd starczy	3	9	12	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	—	1	1	—	—	—	—	—	1
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	2	2	4	1	—	—	—	1	2
7. Krztusiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Dur wszelaki	1	1	2	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka	15	5	20	1	—	—	—	3	1
11. Ostry reumatyzm stawowy	2	—	2	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	10	9	19	—	—	—	—	—	—
13. Gruźlica innych organów	1	—	1	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc	6	7	13	3	1	2	—	—	1
15. Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	3	2	5	—	—	1	—	—	—
18. Cukrzyca	1	—	1	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	1	—	1	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	4	7	11	2	—	1	1	—	1
21. Udar, porażenia serca	18	13	31	2	1	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	14	7	21	2	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	11	9	20	—	—	3	—	3	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego	5	2	7	2	—	2	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	9	6	15	4	1	3	2	—	1
26. Choroby żołądka	2	—	2	2	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	1	1	2	1	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	5	8	13	—	—	1	2	—	1
30. Choroby nerek i pęcherza	4	4	8	—	—	—	—	1	—
31. Choroby org. płciowych	1	—	1	—	1	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	9	9	18	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	5	7	12	1	—	1	—	1	—
34. Śmierć przypadkowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	3	—	3	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Ogółem	151	114	265	34	5	18	6	9	9

Zgłoszeń spóźnionych: 3 (1 z sierpnia 1924 r., 1 z grud. 1923 r., 1 z czerwca 1923 r.)

Uwaga do nr. 8-go: 2 razy dur brzuszny.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	4
b. Służące	2
c. Krawczki i p.	—
d. Pracownice handlowe i biurowe	2
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	3
Ogółem	11

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	33	58	5	—	2	98
kobiety	19	27	34	—	—	80
Ogółem	52	85	39	—	2	178

d) W zakładach zmarło . osób.

e) Według narodowości zmarło 252 Polaków, 13 Niemców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	80	1	—	—	5	9	55	1	5	3	3	81
6—10	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
11—15	5	—	—	—	2	—	1	—	—	—	2	5
16—20	8	—	1	—	—	—	6	—	1	1	1	9
21—30	32	—	—	2	—	3	11	—	3	10	7	34
31—40	17	—	—	—	—	2	9	—	2	1	3	17
41—50	23	1	—	1	3	—	7	—	3	—	12	25
51—60	28	2	—	—	5	3	11	—	2	—	9	30
61—70	24	4	1	—	2	—	14	—	—	—	13	29
Ponad 70	29	3	2	—	3	—	2	—	—	—	29	34
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	247	11	4	3	20	17	117	1	16	15	79	265

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ	1200	1131	2331	66	33	67	142	1067	956
Odpływ	789	746	1535	79	22	74	148	636	576
Różnica	+411	+385	+796	—13	+11	— 7	— 6	+431	+380

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.
(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ	1497	238	315	94	97	—	90
Odpływ	812	237	107	39	127	2	211
Różnica	+685	+ 1	+208	+55	—30	— 2	—121

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	2209	83	83	10	19	1	20	3	2331
Odpływ . .	1425	96	93	25	11	6	6	—	1535
Różnica	+784	—13	—10	—15	+8	—5	+14	+3	+796

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	9	16	—7
2. Urzędnicy prywatni	198	169	+29
3. Robotnicy i p.	430	297	+133
4. Zawody umysłowe wolne	12	16	— 4
5. Urzędnicy publiczni	50	60	—10
6. Wojskowi	21	13	+ 8
7. Inne zawody	9	4	+ 5
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	471	214	+257
Razem	1200	789	+411
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	18	43	—25
2. Służące	468	250	+218
3. Urzędniczki prywatne	73	56	+17
4. Zawody umysłowe wolne	8	2	+ 6
5. Urzędniczki publiczne	17	18	— 1
6. Inne zawody	89	32	+57
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	458	345	+113
Razem	1131	746	+385

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 30 9. 1924. . .	7411	13160	190 364
Przypisano do 31. 10. 1924. . .	139	796	191 299

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,53, zgonów 1,66, małżeństw 0,98, różnicy przypływu i odpływu 4,99, ogólnego przyrostu ludności 5,87.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
22	11	3	11	72	129	44	47	29	16	9	14	407

W tem przypadków: chorób zakaźnych 18, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 123, chorób płucnych 16, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych 1, chorób umysłowych 11, świerzby —, chorób skórnych 52, okaleczeń i poranień 26, chorób zewnętrznych 61, chorób płciowych 63, do obserwacji 36, do opieki —

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ —	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	78	5	7	— 2	76	7
Przytułek jeżycki . . .	9	1	—	+ 1	10	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	57	117	107	+10	67	12
II. St. chorób wewn. .	146	129	123	+ 6	152	22
III. St. chorób wener. i skórnych . .	99	118	113	+ 5	101	1
IV. St. dziecięca . . .	38	31	14	+17	55	9
V. St. dla umysłowo chorych . .	32	22	22	—	32	3
razem	372	417	379	+ 38	410	47
Szpital djakonisek . . .	264	201	235	—34	230	19
„ żydowski . . .	23	21	29	— 8	15	2
„ SS. Miłosierdzia .	171	150	145	+ 5	176	11
Zakład św. Józefa . . .	107	68	77	— 9	98	7
Sanatorjum SS. Elżbietanek	46	77	63	+ 14	60	1

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 11, poza zakładem 106, razem 117. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . .	4 razy
Płonica	23 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	30 „
Błonica i dławiec .	7 „	Czerwonka	39 „
Gorączka połogowa .	2 „	Inne choroby . . .	11 „
		Robactwo	1 „
		Świerzba	— „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	1	—	1	3	3	—	8
Płonica . .	8	3	2	7	5	—	25
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny .	2	—	—	1	1	—	4
Dur plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	1	1	—	2	—	—	4
Jaglica . .	—	—	3	1	—	—	4
Gruźl. płuc .	13	6	4	9	1	1	34
Czerwonka .	24	—	11	15	1	2	53
Inne choroby	1	1	—	—	—	—	2
Ogółem	50	11	21	38	11	3	134

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży ogółem	odmownie	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach 1 raz	2 razy	3 i w. razy	Nabywcy z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
22	—	11	11	—	14.	—	8	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 2 z rąk polskich 20.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. główn. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. główn. dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
25	1	—	—	7	17	20	6	51	—	—	27

Wniosków budowlanych wpłynęło 97, zezwoleń udzielono 77.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w.	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	—	4	—	—	—	4	37
Ubyło	10	17	1	—	1	—	29	10
Różnica + —	—10	—17	+3	—	—1	—	—25	+27

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość deponentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 792	138 244,97
Przypływ	62	91,761,55
Odpływ	12	43,163,78
Stan w końcu miesiąca	47 842	186 842,74

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	2236	38	19	+19	2255	4
2. Dzieci w miejskiej opiece	292	43	44	—1	291	4

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 2560 osobom, w tem 1682 mężczyzn, 532 kobiet i 346 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel gr	Metalurgja gr	Przem. budowlany gr	Robotn. miejscy fabr. gr	Robotn. miejscy inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	47	45	84	61	59
„ 2—4 „ „ „	55	53	.	72	71
„ 2—4 „ żonaci	65	63	.	87	85
„ ponad 4 l. po wyucz.	65	63	.	87	85
Robotnicy przyuczeni	48	45	55	66	66
Robotnicy 16—18 lat	20	19	.	28	28
„ 18—21 „	34	32	40	42	42
„ ponad 21 lat samotni	45	.	50	61	61
„ 21—23 lat samotni	.	42	.	.	.
„ ponad 23 lat lub 21 żonaci	47	44	.	62	62
Robotnice 16—18 lat	15	14	.	.	.
„ 18—21 lat	22	21	.	.	.
„ 18—23 lat	.	.	.	27	27
„ ponad 21 lat	27	.	.	.	.
„ „ 23 lat	.	.	.	37	37

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym" płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorji płacy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydatność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej wydatności pracy.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	Wolne miejsca k.	Wolne miejsca raz.	Podaż pracy m.	Podaż pracy k.	Podaż pracy raz.	Umieszczono m.	Umieszczono k.	Umieszczono raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	69	—	69	104	—	104	60	—	60	2,24	7	20
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	28	—	28	11	—	11	11	—	11	17,-	—	—
Drzewny	35	—	35	14	—	14	14	—	14	20,-	1	—
Skórny	9	—	9	9	—	9	5	—	5	-,2	4	2
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	4	5	9	3	5	8	3	2	5	2,-	2	3
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	84	170	254	204	201	405	84	170	254	-,18	—	133
Służ. domowa	—	219	219	—	184	184	—	184	184	32,-	3	—
„ folwarczna	18	20	38	18	20	38	18	20	38	—	—	—
„ sezonowa	4	92	96	4	4	8	4	4	8	88.-	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	4	5	9	72	46	118	3	2	5	4,28	—	85
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	1	—	1	18	8	26	—	—	—	1,8	—	18
Inni	2	1	3	12	2	14	—	1	1	1,2	1	11
Prak. term.	29	1	30	35	5	40	22	1	23	2,4	5	13
Inni	19	44	63	19	46	65	19	42	61	—	2	4
Ogółem	306	557	863	523	521	1044	243	426	669	169,86	25	289
w tem z poprzedniego miesiąca	39	133	172	339	65	404	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
1.	Przemysł metalowy	16	21	14	-,1	2	6
2.	„ budowlany	5	1	1	2,-	2	—
3.	„ drzewny	1	1	1	—	—	—
4.	„ skórny	—	1	—	—	—	1
5.	„ konfekcyjny	2	2	2	—	—	—
6.	„ spożywczy	2	3	2	—	—	1
7.	„ kupiecki	1	6	1	-,1	—	4
8.	inne zawody	3	5	2	-,2	1	1
	Ogółem	30	40	23	2,4	5	13
	w tem z poprz. mies.	7	11	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	2	—	—	—	—

V. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Cena maks. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	40	40	40	40	—	
2. „ pszen.	„	80	80	80	80	—	
3. Mąka pszen.	„	60	60	60	60	—	
4. „ żytnia	„	40	40	40	40	—	
5. Kasza	„	52	52	52	52	—	
6. Groch	„	40	40	40	40	—	
7. Fasola . . .	„	1,10	1,10	1,10	1,20	—	
8. Cukier . . .	„	1,20	1,20	1,20	1,10	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	28	28	28	28	—	
10. Jaja	1 szt.	18	18	18	19	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1,20	1,20	1,20	1,20	—	
12. Mięso woł.	„	2,20	2,20	2,20	2,20	—	
13. Cielęcina . .	„	2,40	2,40	2,40	2,40	—	
14. Wieprzow. .	„	2,20	2,00	2,20	2,00	—	
15. Słonina . . .	„	2,60	2,60	2,60	2,40	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	2,40	2,40	2,40	2,40	—	
17. Masło	1 kg.	5,40	5,40	5,20	5,00	—	
18. Smalec wp.	„	3,60	3,60	3,60	3,60	—	
19. Ziemniaki .	„	10	10	10	10	—	
20. Sól biała . .	„	30	30	30	30	—	
21. Kapusta . .	„	60	60	60	60	—	
22. Marchew . .	„	30	30	30	30	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	8,00	8,00	8,00	8,00	—	
24. Kawa zboż.	„	60	60	60	76	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	2,50	2,50	2,50	2,50	—	
26. Nafta	1 l.	33	33	33	33	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	1,60	1,60	1,60	1,60	—	
28. Gaz	1 kbm.	28	28	28	28	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	55	55	55	55	—	cz. miasta 0,80 zł
30. Przejazd tramwajem .	—	15	15	15	15	—	
31. Nr. gazety .	—	10	10	10	10	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	90	90	90	90	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	25,00	25 00	20,00	19,00	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	1,00	1,00	1,00	1,00	—	
36. Gęś . . .	„	2,40	2,40	2,40	2,40	—	
37. Karpie . . .	„	4,00	4,00	4,00	4 40	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	13,00 zł
Żyto	11,50 „
Jęczmień	13,50 „
Owies	11.75 „
Proso	13,00
Tatarka	12,50 „
—	—
Wełna krajowa	200,00 „
Len słoma	5,00 „
Konopie „	2,50 „
—	—
Świnie	74,00 „
Woły	49,00 „
Kozy	brak
Cielęta	69,00 „
Owce	43,00 „

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	189	662	1600	13723	2055	3577	546	2016	—	24368
ubito .	87	674	713	9213	2632	4181	387	1	27	17915

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	141	537	1105	9811	1620	3286	27	—	16527
drogą kolną	48	125	495	3912	435	291	519	2016	7841
Wysłano									
koleją żelazną	128	121	1105	4101	16	223	—	12	5706
drogą kolną	4	16	22	1402	22	42	233	2004	3745
do rzeźni	57	525	473	8220	2017	3312	313	—	14917

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	2 piętrach
Nadeszło	155	632	1267	10119	1902	3445	27	—	—	17 547	535	28

Wysłano — wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 IX.	1924 X.	IX.—X. —	IX.—X. +
1. Koszty wyżywienia						
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	36,18	35,86	— 0,32	
	wskaźnik	100	118	117	— 0,88 %	
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	26,06	27,44		+ 1,38
	wskaźnik	100	132	139		+ 5,29 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien zł	2,15	2,97	3,04		+ 0,07
	wskaźnik	100	138	141		+ 2,48 %
2. Koszty potrzeb innych						
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	18,31	17,80	— 0,51	
	wskaźnik	100	147	143	— 2,78 %	
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	1,85	1,90		+ 0,05
	wskaźnik	100	104	107		+ 2,76 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	0.83	0.86		+ 0,03
potrzeby kulturalne	zł	0,31	0,35	0,36		+ 0,01
odzież	zł	0,33	0,67	0,67		—
3. Koszty utrzym. ogółem						
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	44.37	45,24		+ 0,87
	wskaźnik	100	138	141		+ 1,96 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien zł	3,93	4,82	4,94		+ 0,12
	wskaźnik	100	123	126		+ 2,59 %
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	22.50	23,00		+ 0,50
	wskaźnik	100	117	120		+ 2,22 %
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	5,18	5,18		—
	wskaźnik	100	100	100		—
6. Różnica wskaźników:						
3a : 5	procent	—	+ 38	+ 41		—
3b : 5	„	—	+23	+ 26		—
4 : 5	„	—	+ 17	+ 20		—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł	22,87	25,76	28,06		+ 2,30
	wskaźnik	100	113	123		+ 8,93%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna X. 1924	Średnia miesięczna norm.	Średnia miesięczna Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	2	23,°5	24	-1,°4	9,°4	8,°4	+ 1
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	13	767,3	31	742,6	756,6	753,9	+ 2,7
3. Prężność pary (mm).	2	12,7	23	3,9	7,5	7,0	+ 0,5
Wilgotn. względna %	—	—	11/19	54	84	83	+1
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	5,7	9,5	— 0,8
5. Opady (mm). . . .	6	8,1	—	—	suma miesięczna 22,3	35	— 12,0
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	suma miesięczna 155,3	108,5	+46,8

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
4	7	6	39	12	16	8	1	— razy

Dni pogodnych 4, pochmurnych 10, z wichrem 0, z opadem 12, z burzą 0, z gradem 0, z krupami 0, mroźnych (max.0°) 0, z mrozem min. niżej 0°) 4, ze śniegiem 0, z mgłą 7,

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —; 2. = —; 3. = 51,99; 4. = —,
5. = 52,03; 6. = —; 7. = 52.23; 8. = —;
9. = —; 10. = 52,27; 11. = —; 12. = 52,31;
13. = —; 14. = 52,19; 15. = —; 16. = —;
17. = 51,95; 18. = —; 19. = 51,93; 20. = —;
21. = 51,91; 22. = —; 23. = —; 24. = 51,95;
25. = —; 26. = 52,07; 27. = —; 28. = —;
29. = —; 30. = —; 31. = —.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	1	—	—	—	—	—	1
małych	8	—	—	3	—	—	11
razem	9	—	—	3	—	—	12
Pomoc doraźna	18	—	2	2	1	—	23
Alarmów ogółem							35

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	15	9	24
Przypływ w miesiącu	295	306	601
Razem .	310	315	625
Odpływ .	292	308	600
Stan w końcu miesiąca	18	7	25
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	4965
z tych a) w hotelach	4236
„ b) u innych	729
W tem z zagranicy	582

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja				Oddano
ton węgla	ton koksu	gaz węglowy m³	gaz generatorowy m³	gaz wodny m³	ogólna suma m³	na miasto m³
3715	647,2	1 454 140	—	—	1 454 140	1 457 840

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 206 640	1 383 118	1,15

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	158 144
Jeżyce	55 361
Łazarz	49 780
Wilda	48 159
Sołacz	904
Dębiec	176
Rataje	646
Starołęka	1 693
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	76 925
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	39 433
Razem	431 221 m³

BIBLJOTEKA

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Listopad 1924.** **Nr. 11.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. —

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	1	—	—	—	—	—	1
20—24	2	40	14	3	—	—	—	59
25—29	6	37	26	6	—	—	—	75
30—39	4	8	16	18	2	—	—	48
40—49	1	1	4	1	2	—	—	9
50—59	—	—	—	4	1	1	—	6
60 i wyżej	—	—	—	—	1	2	—	3
Ogółem kobiet	13	87	60	32	6	3	—	201

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	175	7	1	183
wdowcy .	13	2	—	15
rozwiedz.	2	1	—	3
Ogółem kobiet	190	10	1	201

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	196	—	—	—	196
ewangelickiego	—	2	—	—	2
mojżeszowego	1	—	2	—	3
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	197	2	2	—	201

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	196	—	—	196
niemieckiej	2	3	—	5
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	198	3	—	201

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	210	36	246	60	.	1	7	—	7	253
żeńskiej .	185	30	215	58	.	3	10	3	13	228
Ogółem	395	66	461	118	.	4	17	3	20	481

W tem zgłoszeń spóźnionych 51 (49 z października 1924 r, 1 września 1924 roku, 1 z sierpnia 1924 roku).

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	54	a. Robotnice	22
2. Urzędnicy prywatni . .	63	b. Służące	29
3. Robotnicy i p.	190	c. Krawczki i p.	2
4. Zawody umysł. wolne	8	d. Pracownice handlowe i biurowe	9
5. Urzędnicy publiczni . .	42	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	35	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	3	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	4
Razem	395	Razem	66

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol.	382	1	—	—	383	64
ewang.	1	5	—	—	6	2
mojż.	—	—	5	—	5	—
inne	—	—	—	1	1	—
Razem	383	6	5	1	395	66

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem													Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	
pol.	pol.	110	121	70	39	19	11	7	5	3	—	—	1	—	—	386	64
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	3	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	2
inne		—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem		113	126	70	40	19	11	7	5	3	—	—	1	—	—	395	66

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	ślub.	nieślub.	ślub.	nieślub.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	14	6	20	12	2	5	1	—	—
2. Uwiąd starczy	4	9	13	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	—	2	2	—	—	—	—	—	1
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	1	1	2	—	—	—	—	1	—
7. Krztusiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Dur wszelaki	3	—	3	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka	4	—	4	1	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	2	—	2	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	14	9	23	—	—	—	—	—	—
13. Gruźlica innych organów	3	2	5	—	—	—	—	2	—
14. Zapalenie płuc	5	5	10	—	2	4	—	—	—
15. Grypa	1	1	2	—	—	—	—	—	1
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	—	3	3	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	—	1	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	1	—	1	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	4	3	7	—	2	1	—	—	—
21. Udar, porażenia serca	6	7	13	—	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	9	17	26	—	1	5	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	6	7	13	1	—	1	—	—	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego	10	6	16	7	2	2	1	—	1
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	6	5	11	3	1	4	—	—	—
26. Choroby żołądka	—	1	1	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	1	—	1	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	3	2	5	1	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	8	7	15	1	5	1	5	—	1
30. Choroby nerek i pęcherza	5	4	9	—	—	1	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	3	2	5	—	3	—	2	—	—
32. Rak wszelk. org.	1	10	11	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	10	3	13	3	1	—	—	1	—
34. Śmierć przypadkowa	2	—	2	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	1	—	1	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	2	—	2	—	—	—	—	—	—
Ogółem	130	112	242	29	19	24	9	4	5

Zgłoszeń spóźnionych: 5 (4 z października 1924 r., 1 z marca 1918 r.)

Uwaga do nr. 8-go: 3 razy dur brzuszny.
Uwaga do nr. 17-go: 1 raz gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	4
b. Służące	17
c. Krawczki i p.	2
d. Pracownice handlowe i biurowe	2
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	3
Ogółem	28

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	21	47	3	—	1	72
kobiety	14	26	27	1	—	68
Ogółem	35	73	30	1	1	140

d) W zakładach zmarło • osób.

e) Według narodowości zmarło 229 Polaków, 13 Niemców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	[1])88	2	—	—	6	6	69	—	2	4	3	90
6—10	7	—	—	—	—	—	6	—	1	—	—	7
11—15	5	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	5
16—20	8	—	1	—	—	2	4	—	—	—	3	9
21—30	27	—	—	1	—	2	11	—	2	6	7	28
31—40	11	1	1	—	1	2	5	—	—	—	5	13
41—50	12	1	—	1	—	—	6	1	—	—	7	14
51—60	21	2	1	—	4	1	11	—	1	—	7	24
61—70	15	5	1	—	4	3	3	—	—	—	11	21
Ponad 70	27	3	1	—	—	2	2	—	—	—	27	31
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	221	14	5	2	15	19	121	1	6	10	70	242

[1]) w 1 przypadku dziecko nie ochrzcone, (rodzice wyzn. katolickiego).

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ	799	891	1690	51	32	71	112	677	747
Odpływ	404	448	852	39	13	39	81	326	354
Różnica	+395	+443	+838	+12	+19	+32	+31	+351	+393

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.
(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ	1173	124	196	60	65	—	72
Odpływ	484	116	66	28	56	2	100
Różnica	+689	+ 8	+130	+32	+ 9	— 2	— 28

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	1608	57	60	6	12	2	10	—	1690
Odpływ . .	805	39	35	12	8	5	4	—	852
Różnica	+803	+18	+25	—6	+4	—3	+6	--	+838

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	9	11	—2
2. Urzędnicy prywatni	130	77	+53
3. Robotnicy i p.	325	165	+160
4. Zawody umysłowe wolne	13	9	+ 4
5. Urzędnicy publiczni	48	30	+18
6. Wojskowi	18	5	+13
7. Inne zawody	1	2	— 1
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu . . .	255	105	+150
Razem	799	404	+395
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	25	37	—12
2. Służące	399	171	+228
3. Urzędniczki prywatne	34	31	+ 3
4. Zawody umysłowe wolne	4	3	+ 1
5. Urzędniczki publiczne	9	5	+ 4
6. Inne zawody	82	18	+64
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	338	183	+155
Razem	891	448	+443

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 31 10. 1924. . .	7550	13956	191 299
Przypisano do 30. 11. 1924. . .	219	838	192 356

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,88, zgonów 1,51, małżeństw 1,25, różnicy przypływu i odpływu 5,23, ogólnego przyrostu ludności 6,59.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
21	6	7	18	60	104	38	39	22	20	6	14	355

W tem przypadków: chorób zakaźnych 3, chorób oczu i uszu 1, zachorzeń wewnętrznych 123, chorób płucnych 9, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit —, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 12, świerzby —, chorób skórnych 33, okaleczeń i poranień 25, chorób zewnętrznych 51, chorób płciowych 51, do obserwacji 46, do opieki 1

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ —	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	76	6	3	+ 3	79	1
Przytułek jeżycki . . .	10	—	—	—	10	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	67	108	100	+ 8	75	6
II. St. chorób wewn. .	152	128	103	+25	177	18
III. St. chorób wener. i skórnych . .	104	91	92	-- 1	103	—
IV. St. dziecięca . . .	55	23	32	— 9	46	23
V. St. dla umysłowo chorych . .	32	20	18	+2	34	1
razem	410	370	345	+25	435	48
Szpital djakonisek . . .	230	217	202	+15	2 5	16
„ żydowski . . .	15	26	22	+ 4	19	2
„ SS. Miłosierdzia .	176	145	126	+19	195	11
Zakład św. Józefa . . .	98	62	42	+20	118	3
Sanatorjum SS. Elżbietanek	60	80	71	+ 9	69	4

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 9, poza zakładem 124 razem 133. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . .	6 razy
Płonica	49 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	38 „
Błonica i dławiec .	12 „	Czerwonka	15 „
Gorączka połogowa .	2 „	Inne choroby . . .	— „
Dysynfekcji rzeczy .	9 „	Robactwo	— „
		Świerzba	2 „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	2	1	1	—	5	—	9
Płonica . .	12	3	6	8	4	2	35
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny .	1	—	1	3	3	4	12
Dur plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	1	—	—	2	—	—	3
Jaglica . .	1	—	—	—	—	—	1
Gruźl. płuc .	10	6	3	9	5	—	33
Czerwonka .	1	1	1	—	—	—	3
Inne choroby	3	—	1	—	—	—	4
Ogółem	31	11	13	22	17	6	100

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmownie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
10	—	4	6	—	9	—	1	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 2 z rąk polskich 8.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. główn. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. główn. dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
18	3	—	—	7	8	23	1	42	7	42	7

Wniosków budowlanych wpłynęło 66, zezwoleń udzielono 92.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	5	1	—	—	6	12	45
Ubyło	—	1	1	—	2	1	5	38
Różnica + —	—	+4	—	—	−2	+5	+ 7	+ 7

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość deponentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 842	186 842,74
Przypływ	61	45,560,95
Odpływ	3	46,239,62
Stan w końcu miesiąca	47 900	186 164,07

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	2255	43	18	+25	2280	9
2. Dzieci w miejskiej opiece	291	39	50	−11	280	—

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 3279 osobom, w tem 2248 mężczyzn, 633 kobiet i 398 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel gr	Metalurgja gr	Przem. budowlany gr	Robotn. miejscy fabr. gr	Robotn. miejscy inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	47	47	84	61	59
„ 2—4 „ „ „	55	55	.	72	71
„ 2—4 „ żonaci	65	65	.	87	85
„ ponad 4 l. po wyucz.	65	65	.	87	85
Robotnicy przyuczeni	48	48	55	66	66
Robotnicy 16—18 lat	20	20	.	28	28
„ 18—21 „	34	34	40	42	42
„ ponad 21 lat samotni	45	.	50	61	61
„ 21—23 lat samotni	.	45	.	.	.
„ ponad 23 lat lub 21 żonaci	47	47	.	62	62
Robotnice 16—18 lat	15	15	.	.	.
„ 18—21 lat	22	22	.	.	.
„ 18—23 lat	.	.	.	27	27
„ ponad 21 lat	27	27	.	.	.
„ „ 23 lat	.	.	.	37	37

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

„W metalurgji“ w miesiącu październiku rb. zaszła omyłka. Taryfa podana w numerze niniejszem obowiązuje już od 2. X. 24.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	Wolne miejsca k.	Wolne miejsca raz.	Podaż pracy m.	Podaż pracy k.	Podaż pracy raz.	Umieszczono m.	Umieszczono k.	Umieszczono raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	19	—	19	38	—	38	12	—	12	—	7	26
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	44	—	44	16	—	16	14	—	14	30,-	—	2
Drzewny	18	—	18	13	—	13	11	—	11	6,2	1	—
Skórny	10	—	10	4	—	4	2	—	2	8,2	—	—
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	5	9	14	2	13	15	2	9	11	-,1	3	3
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	92	79	171	138	148	286	92	79	171	-,19	—	96
Służ. domowa	—	143	143	—	167	167	—	137	137	3,1	3	29
„ folwarcza	12	29	41	17	29	46	12	29	41	—	—	5
„ sezonowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	2	—	2	59	49	108	—	—	—	2,24	—	84
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	—	—	14	13	27	—	—	—	-,3	—	24
Inni	1	—	1	16	—	16	—	—	—	1,-	—	16
Prak. term.	24	2	2	36	5	41	17	2	19	3,8	4	14
Inni	17	22	39	1	30	47	17	22	39	-,3	—	5
Ogółem	244	284	528	370	454	824	179	278	457	53,63	18	304
w tem z poprzedniego miesiąca	19	6	25	198	91	289	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
1.	Przemysł metalowy	13	21	10	-,3	3	8
2.	„ budowlany	2	—	—	2,-	—	—
3.	„ drzewny	3	3	2	—	1	1
4	„ skórny	1	1	1	—	—	—
5.	„ konfekcyjny	2	2	2	—	—	—
6.	„ spożywczy	1	3	1	-.1	—	1
7.	„ kupiecki	1	7	1	-,3	—	3
8.	inne zawody	3	4	2	1,1	—	1
	Ogółem	26	41	19	3,8	4	14
	w tem z poprz. mies.	5	13	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	3	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Cena maks. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	40	40	40	40	—	
2. „ pszen.	„	90	90	90	90	—	
3. Mąka pszen.	„	60	60	60	60	—	
4. „ żytnia	„	42	42	42	42	—	
5. Kasza	„	52	52	54	54	—	
6. Groch	„	40	40	40	40	—	
7. Fasola . . .	„	1,20	1,20	1,20	1,20	—	
8. Cukier . . .	„	1,20	1,20	1,10	1,10	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	30	30	30	30	—	
10. Jaja	1 szt.	20	22	23	24	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1,20	1,20	1,20	1,20	—	
12. Mięso woł.	„	2,20	2,20	2,20	2,00	—	
13. Cielęcina . .	„	2,20	2,20	2,20	2,00	—	
14. Wieprzow. .	„	2,00	2,00	2,00	1,80	—	
15. Słon. świeża	„	2,40	2,40	2,40	2,40	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	2,50	2,50	2,50	2,40	—	
17. Masło sol. .	1 kg.	4,80	4,80	4,80	4,80	—	
18. Smalec wp.	„	3,60	3,60	3,60	3,60	—	
19. Ziemniaki .	„	10	10	10	10	—	
20. Sól biała . .	„	30	30	30	30	—	
21. Kapusta kw.	„	60	60	60	60	—	
22. Marchew . .	„	30	30	30	30	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	8,00	8,00	8,00	8,00	—	
24. Kawa zboż.	„	78	80	84	84	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	2,50	2,50	2,50	2,50	—	
26. Nafta	1 l.	33	33	33	33	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	1,60	1,60	1,60	1,60	—	
28. Gaz	1 kbm.	28	28	28	28	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	55	55	55	55	—	cz. miasta 0,80 zł
30. Przejazd tramwajem .	—	15	15	15	15	—	
31. Nr. gazety .	—	10	10	10	10	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	20,00	20,00	20,00	20,00	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	1,00	80	80	80	—	
36. Gęś	„	2,40	2,40	2,60	2,60	—	
37. Karpie . . .	„	4,40	4,40	4,40	4,80	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	13,00 zł
Żyto	11,00 „
Jęczmień	13,00 „
Owies	11.38 „
Proso	13,00
Tatarka	12,50 „
—	—
Wełna krajowa	180,00 „
Len słoma	5,00 „
Konopie „	2,50 „
—	—
Świnie	65,00 „
Woły	46,00 „
Kozy	brak
Cielęta	63,00 „
Owce	40,00 „

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	132	567	1389	11543	1774	3055	267	1458	–	20285
ubito .	52	596	570	8216	2165	3370	358	—	29	15356

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	132	567	1018	7955	1353	2658	7	—	13690
drogą kolną	—	100	371	3588	421	397	260	1458	6595
Wysłano									
koleją żelazną	106	172	1001	3916	86	100	—	—	5381
drogą kolną	—	14	20	1370	26	18	165	1458	3071
do rzeźni	26	481	368	6257	1662	2937	102	—	11833

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 2 piętrach	
Nadeszło	150	567	1087	8790	1481	2830	7	—	—	14 912	451	13

Wysłano 9 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 X.	1924 XI.	X.—XI. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	35,86	35,86	—
	wskaźnik	100	117	117	—
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	27,44	27,55	+ 0,11
	wskaźnik	100	139	140	+ 0,40 %
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien zł	2,15	3,04	3,08	+ 0,04
	wskaźnik	100	141	143	+ 1,25 %
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	17,80	18,10	+ 0,30
	wskaźnik	100	143	145	+ 1,68 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	1,90	1, 90	—
	wskaźnik	100	107	107	—
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	0.86	0,86	—
potrzeby kulturalne	zł	0,31	0,36	0,36	—
odzież	zł	0,33	0,67	0,67	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	45,24	45,65	+ 0,41
	wskaźnik	100	141	142	+ 0,91 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	4,94	4,98	+ 0,04
	wskaźnik	100	126	127	+ 0,77 %
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	23.00	22,00	— 1,00
	wskaźnik	100	120	115	— 4,35 %
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	5,18	5,18	—
	wskaźnik	100	100	100	—
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	+ 41	+ 42	—
3b : 5	„	—	+26	+ 27	—
4 : 5	„	—	+ 20	+ 15	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł	22,87	28,06	28,06	— 2,30
	wskaźnik	100	123	123	— 8,93

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna XI. 1924	norm.	Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	2	16,°5	18	-7,°4	2,°3	2,°6	— 0,3
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	12	770,8	2	738,3	758,7	754,0	+ 4,7
3. Prężność pary (mm).	2	9,8	15/18	2,6	4,9	5,2	— 0,3
Wilgotn. względna %	—	100	5	56	87	88	—1
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	5,5	7,5	— 2,0
5. Opady (mm). . . .	2	7,2	—	—	suma miesięczna 16	33	— 17
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	suma miesięczna 105	55	+ 50

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
1	8	6	27	8	17	19	4	— razy

Dni pogodnych 9, pochmurnych 10, z wichrem 0, z opadem 7, z burzą 0, z gradem 0, z krupami 0, mroźnych (max.0°) 2, z mrozem min. niżej 0°) 20, ze śniegiem 1, z mgłą 8,

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —; 2. = —; 3. = 51,99; 4. = —,
5. = 52,03; 6. = —; 7. = 52,23; 8. = —;
9. = —; 10. = 52,27; 11. = —; 12. = 52,31;
13. = —; 14. = 52,19; 15. = —; 16. = —;
17. = 51,95; 18. = —; 19. = 51,93; 20. = —;
21. = 51,91; 22. = —; 23. = —; 24. = 51,95;
25. = —; 26. = 52,07; 27. = —; 28. = —;
29. = —; 30. = —;

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	2	—	—	—	—	—	2
małych	7	1	2	1	1	—	12
razem	9	1	2	1	1	—	14
Pomoc doraźna	15	—	1	3	3	—	22
Alarmów ogółem							36

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	18	7	25
Przypływ w miesiącu	250	377	627
Razem .	268	384	652
Odpływ .	264	381	645
Stan w końcu miesiąca	4	3	7
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	4965
z tych a) w hotelach	4236
„ b) u innych	729
W tem z zagranicy	582

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja				Oddano
ton węgla	ton koksu	gaz węglowy m³	gaz generatorowy m³	gaz wodny m³	ogólna suma m³	na miasto m³
3800	661,44	1 490 840	—	—	1 490 840	1 475 840

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 324 090	1 458 340	1,11

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	174 593
Jeżyce	58 255
Łazarz	48 549
Wilda	44 341
Sołacz	653
Dębiec	181
Rataje	534
Starołęka	1 068
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	81 519
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	31 751
Razem	441 444 m³

BIBLIOTEKA

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 13. **Grudzień 1924.** **Nr. 12.**

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne — Przegląd kwartalny.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat: poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	Ogółem mężczyzn
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	6	21	8	—	—	—	1	36
25—29	1	14	8	3	—	—	—	26
30—39	—	3	3	6	1	—	—	13
40—49	—	1	—	2	3	—	—	6
50—59	—	—	1	—	1	—	—	2
60 i wyżej	—	—	—	—	—	1	—	1
Ogółem kobiet	7	39	20	11	5	1	1	84

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami: woln.	owdow.	rozwiedz.	Ogółem mężcz.
wolni . . .	73	3	—	76
wdowcy .	6	—	—	6
rozwiedz.	2	—	—	2
Ogółem kobiet	81	3	—	84

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania: katol.	ewang.	mojż.	innego	Ogółem mężczyzn
katolickiego	81	—	—	—	81
ewangelickiego	—	1	—	—	1
mojżeszowego	—	—	2	—	2
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	81	1	2	—	84

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości: polskiej	niem.	innej	Ogółem mężcz.
polskiej . .	80	1	—	81
niemieckiej	—	3	—	3
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	80	4	—	84

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Noworodki płci	żywo urodzone: ślubne	nieślubne	Razem	z tych urodzone: w zakładach	z rodziców pozamiejs.	jako bliźnięta i t. d	martwe: ślubne	nieślubne	Razem	Ogółem
męskiej .	203	48	251	76	.	2	11	4	15	266
żeńskiej .	193	37	230	61	.	10	7	3	10	240
Ogółem	396	85	481	137	.	12	18	7	25	506

W tem zgłoszeń spóźnionych 49 z listopada 1924 r.

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	49	a. Robotnice	10
2. Urzędnicy prywatni . .	40	b. Służące	48
3. Robotnicy i p.	224	c. Krawczki i p.	7
4. Zawody umysł. wolne	8	d. Pracownice handlowe i biurowe	9
5. Urzędnicy publiczni . .	44	e. Zawody wolne	1
6. Inne zawody	31	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	—	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	10
Razem	396	Razem	85

DRUKARNIA DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . .	380	6	—	—	386	78
ewang. . .	1	5	—	—	6	7
mojż. . .	—	—	4	—	4	—
inne . . .	—	—	—	—	—	—
Razem	381	11	4	—	396	85

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samem małżeństwie ... dzieckiem													Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.	
pol.	pol.	103	116	68	41	19	6	12	7	3	2	2	1	—	1	381	78
pol.	niem.	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
niem.	pol.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	niem.	3	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8	7
inne . . .		—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Razem		106	120	70	44	21	6	12	7	3	2	3	1	—	1	396	85

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci w 1. r. życia				w 2.-5 roku	
				m.		ż.			
	m.	k.	razem	śl.	nieśl.	śl.	nieśl.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	14	15	29	7	7	7	8	—	—
2. Uwiąd starczy	2	6	8	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	2	1	3	—	—	—	—	1	1
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	1	—	1	—	—	—	—	1	—
7. Krztusiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Dur wszelaki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Czerwonka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	1	1	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	19	15	34	—	—	—	—	—	—
13. Gruźlica innych organów	3	3	6	—	—	—	—	—	2
14. Zapalenie płuc	4	12	16	2	—	5	1	—	1
15. Grypa	1	—	1	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	3	2	5	—	1	—	—	—	—
18. Cukrzyca	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	9	9	18	1	2	1	4	1	—
21. Udar, porażenia serca	12	16	28	—	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	12	8	20	1	1	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	10	7	17	1	—	—	1	3	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego	5	4	9	4	—	2	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka	4	6	10	3	—	4	—	1	1
26. Choroby żołądka	2	—	2	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	—	1	1	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	6	1	7	1	2	—	1	1	—
30. Choroby nerek i pęcherza	5	2	7	1	—	—	—	1	—
31. Choroby org. płciowych	4	8	12	—	3	—	8	—	—
32. Rak wszelk. org.	8	6	14	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	6	8	14	1	1	1	2	—	1
34. Śmierć przypadkowa	3	2	5	—	—	—	—	2	2
35. Samobójstwo	1	3	4	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	2	1	3	—	—	—	—	1	—
37. Nieznana przyczyna	1	1	2	1	—	—	—	—	—
Ogółem	139	138	277	23	17	20	25	12	9

Zgłoszeń spóźnionych: 11 (10 z listopada 1924 r., 1 z września 1923 r.)

Uwaga do nr. 17-go: 1 raz gorączka połogowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	7
b. Służące	25
c. Krawczki i p.	2
d. Pracownice handlowe i biurowe	4
e. Zawody wolne	1
f. Inne zawody	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	3
Ogółem	42

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiedz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	21	55	9	—	—	85
kobiety	21	36	24	—	—	81
Ogółem	42	91	33	—	—	166

d) W zakładach zmarło . osób.

e) Według narodowości zmarło 260 Polaków, 17 Niemców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	101	5	—	—	4	9	78	—	9	2	4	106
6—10	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
11—15	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
16—20	10	1	—	—	—	2	7	—	—	—	2	11
21—30	20	—	—	—	—	1	10	—	—	3	6	20
31—40	27	4	—	—	4	1	10	—	2	1	13	31
41—50	19	2	—	—	3	2	7	—	2	—	7	21
51—60	28	2	1	1	4	1	9	—	4	—	14	32
61—70	25	—	—	1	3	—	10	—	—	—	13	26
Ponad 70	23	1	1	—	7	—	3	—	—	—	15	25
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	258	15	2	2	25	16	137	—	17	6	76	277

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
	m.	k.	razem	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przypływ	708	809	1517	64	27	63	118	581	664
Odpływ	393	433	826	44	14	33	92	316	327
Różnica	+315	+376	+691	+20	+13	+30	+26	+265	+337

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.
(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróż	Niewiadomo
Przypływ	1068	131	140	47	68	—	63
Odpływ	521	120	61	22	51	—	51
Różnica	+547	+11	+ 79	+25	+17	—	+ 12

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy 1.	Katolicy 2.	Ewangelicy 1.	Ewangelicy 2.	Izraelici 1.	Izraelici 2.	Inni i bez wyzn. 1.	Inni i bez wyzn. 2.	Ogółem
Przypływ . .	1433	60	56	6	14	2	14	—	1517
Odpływ . .	773	48	38	3	11	—	4	—	826
Różnica	+660	+12	+18	+3	+3	+2	+10	—	+691

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	14	9	+ 5
2. Urzędnicy prywatni	128	83	+ 45
3. Robotnicy i p.	299	164	+135
4. Zawody umysłowe wolne	13	8	+ 5
5. Urzędnicy publiczni	46	23	+ 23
6. Wojskowi	25	10	+ 15
7. Inne zawody	5	—	+ 5
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	178	96	+ 82
Razem	708	393	+315
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	40	38	+ 2
2. Służące	334	149	+185
3. Urzędniczki prywatne	44	29	+ 15
4. Zawody umysłowe wolne	5	6	— 1
5. Urzędniczki publiczne	12	5	+ 7
6. Inne zawody	88	10	+ 78
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	286	196	+ 90
Razem	809	433	+376

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost naturalny	Przyrost napływowy	Stan ludności w końcu okresu
Liczenie ludności 30. 9. 1921. .	—	—	169 793
Przypisano do 30 11. 1924. . .	7769	14794	192 356
Przypisano do 31. 12. 1924. . .	204	691	193 251

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,98, zgonów 1,72, małżeństw 0,52, różnicy przypływu i odpływu 4,29, ogólnego przyrostu ludności 5,56.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat. 0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	Ogółem
24	7	9	7	58	117	49	26	25	16	3	8	349

W tem przypadków: chorób zakaźnych 3, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 129, chorób płucnych 9, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 1, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiądu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 7, świerzby 1, chorób skórnych 33, okaleczeń i poranień 21, chorób zewnętrznych 53, chorób płciowych 58, do obserwacji 28, do opieki 6

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpływ w miesiącu	+ —	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . .	79	6	3	+ 3	82	2
Przytułek jeżycki . . .	10	—	3	—3	7	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. .	75	110	113	— 3	72	6
II. St. chorób wewn. .	177	118	138	—20	157	21
III. St. chorób wener. i skórnych . .	103	102	102	—	103	1
IV. St. dziecięca . . .	46	30	21	+ 9	55	19
V. St. dla umysłowo chorych . .	34	16	12	+4	38	—
razem	435	376	386	—10	425	47
Szpital djakonisek . . .	245	214	226	—12	233	18
„ żydowski . . .	19	18	18	—	19	—
„ SS. Miłosierdzia .	195	113	142	—29	166	8
Zakład św. Józefa . . .	118	80	112	—32	86	11
Sanatorjum SS. Elżbietanek	69	70	94	—24	45	2

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 6, poza zakładem 103, razem 109. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . .	— razy
Płonica	52 „	„ inny	— „
Ospa	— „	Gruźlica	32 „
Błonica i dławiec .	12 „	Czerwonka	2 „
Gorączka połogowa .	1 „	Inne choroby . . .	— „
Desynfekcji rzeczy .	6 „	Robactwo	— „
		Świerzba	4 „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	10	1	6	6	4	—	27
Płonica . .	18	2	13	10	4	—	47
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Dur brzuszny .	—	—	1	—	—	—	1
Dur plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	2	—	—	—	—	—	2
Jaglica . .	4	1	2	4	—	—	11
Gruźl. płuc .	13	4	2	6	7	2	34
Czerwonka .	—	—	—	1	—	—	1
Inne choroby[1])	1	—	—	1	—	—	2
Ogółem	48	8	24	28	15	2	125

[1]) Świerzba

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinjował o kontraktach sprzedaży: ogółem	odmownie	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach: 1 raz	2 razy	3 i w. razy	Nabywcy: z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
11	—	4	7	—	11	—	—	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 1 z rąk polskich 10.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych bud. główn. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych bud. główn. dla celów innych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	Przybyło nowych oficyn itp. dla celów innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych mieszkań	Stworzono nowych ubikacyj mieszkaniow. ogółem	Stworzono nowych lokali handlow. i przemysłow.
12	1	—	—	7	4	23	1	36	22	47	19

Wniosków budowlanych wpłynęło 69, zezwoleń udzielono 53.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o 1 izbie	2 pokojach	3 pokojach	4 pokojach	5 pokojach	6 i w. pokojach	Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	22	1	1	1	—	25	64
Ubyło	1	—	1	—	—	1	3	45
Różnica + —	—1	+22	—	+1	+1	— 1	+22	+19

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Bank miasta Poznania.

	Ilość deponentów	Suma depozytów zł.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 900	186,164,07
Przypływ	64	86,818,18
Odpływ	10	14,387,41
Stan w końcu miesiąca	479 54	258 594,84

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej . .	2280	37	8	+29	2309	4
2. Dzieci w miejskiej opiece	280	40	30	+10	290	8

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 3596 osobom, w tem 2441 mężczyzn, 703 kobiet i 452 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa.)

Kategorje robotników	Przemysł i handel gr	Metalurgja gr	Przem. budowlany gr	Robotn. miejscy fabr. gr	Robotn. miejscy inni gr
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	47	47	84	63	61
„ 2-4 „ „ „	55	55	.	74	73
„ 2—4 „ żonaci	65	65	.	90	88
„ ponad 4 l. po wyucz.	65	65	.	90	88
Robotnicy przyuczeni	48	48	55	68	68
Robotnicy 16—18 lat	20	20	.	29	29
„ 18—21 „	34	34	40	43	43
„ ponad 21 lat samotni	45	.	50	63	63
„ 21—23 lat samotni	.	45	.	.	.
„ ponad 23 lat lub 21 żonaci	47	47	.	64	64
Robotnice 16—18 lat	15	15	.	.	.
„ 18—21 lat	22	22	.	.	.
„ 18—23 lat	.	.	.	28	28
„ ponad 21 lat	27	27	.	.	.
„ „ 23 lat	.	.	.	38	38

Uwagi: U robotników w „przemyśle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat.

Do drugiej kategorji płacy rzemieślników w przemyśle budowlanym należą w zasadzie małoletni oraz ci pełnoletni pracownicy, których wydatność pracy jest znacznie mniejszą od przeciętnej wydatności pracy.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca m.	Wolne miejsca k.	Wolne miejsca raz.	Podaż pracy m.	Podaż pracy k.	Podaż pracy raz.	Umieszczono m.	Umieszczono k.	Umieszczono raz.	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
Górnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy . . .	28	—	28	37	—	37	9	—	9	19,1	—	27
Włókienniczy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany .	18	—	18	12	—	12	12	—	12	6,-	—	—
Drzewny . .	7	—	7	6	—	6	6	—	6	1,-	—	—
Skórny . .	2	—	2	1	—	1	1	—	1	1,-	—	—
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	4	—	4	1	8	9	1	—	1	3,4	—	4
Przetw. zwierz. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik. .	57	44	101	167	102	269	57	44	101	-,6	—	162
Służ. domowa .	—	130	130	—	156	156	—	127	127	3,4	—	25
„ folwarcza	11	11	22	16	11	27	11	11	22	-,3	—	2
„ sezonowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pracownicy komunik. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
Nauczyciele .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści . .	—	—	—	124	46	170	—	—	—	,19	—	151
Technicy. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	—	—	24	14	38	—	—	—	-,6	—	32
Inni	1	—	1	25	—	25	1	—	1	-,7	—	17
Prak. term. . .	6	—	6	13	1	14	4	—	4	-,6	2	4
Inni	4	17	21	5	18	23	4	17	21	—	—	2
Ogółem .	138	202	340	432	356	788	106	199	305	33,56	2	427
w tem z poprzedniego miesiąca . .	15	3	18	166	138	304	—	—	-	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	Pozostaje pracowników
1.	Przemysł metalowy	3	4	3	—	—	1
2.	„ budowlany	2	—	—	—	2	—
3.	„ drzewny	1	2	1	-,1	—	—
4.	„ skórny	—	—	—	—	—	—
5.	„ konfekcyjny	—	1	—	-,1	—	—
6.	„ spożywczy	—	—	—	—	—	—
7.	„ kupiecki	—	—	—	—	—	—
8.	inne zawody	—	7	—	-,4	—	3
	Ogółem	6	14	4	-,6	2	4
	w tem z poprz. mies.	4	14	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	1	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. zł gr	2. tydz. zł gr	3. tydz. zł gr	4. tydz. zł gr	Cena maks. zł gr	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	40	40	38	38	—	
2. „ pszen.	„	90	90	90	90	—	
3. Mąka pszen.	„	60	60	60	56	—	
4. „ żytnia	„	40	40	40	40	—	
5. Kasza	„	50	50	50	50	—	
6. Groch	„	50	50	50	50	—	
7. Fasola . . .	„	90	80	80	80	—	
8. Cukier . . .	„	1,10	1,08	1,08	1,08	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	32	34	34	34	—	
10. Jaja	1 szt.	24	25	25	25	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1,20	1,40	1,50	1,50	—	
12. Mięso woł.	„	2,00	2,00	2,00	2,00	—	
13. Cielęcina . .	„	2,00	2,00	2,00	2,00	—	
14. Wieprzow. .	„	1,80	1,80	1,80	1,80	—	
15. Słon. świeża	„	2,40	2,40	2,40	2,40	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	2,40	2,40	2,40	2,40	—	
17. Masło sol. .	1 kg.	4,80	4,80	5,60	4,80	—	
18. Smalec wp.	„	3,60	3,60	3,60	3,60	—	
19. Ziemniaki .	„	10	10	10	10	—	
20. Sól biała . .	„	30	30	30	30	—	
21. Kapusta kw.	„	60	60	60	60	—	
22. Marchew . .	„	30	30	30	30	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	8,00	8,00	8,00	8,00	—	
24. Kawa zboż.	„	84	84	84	84	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	2,50	2,50	2,50	2,50	—	
26. Nafta	1 l.	35	40	40	40	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	1,60	1,60	1,60	1,60	—	
28. Gaz	1 kbm.	28	28	28	28	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	55	55	55	55	—	cz. miasta 0,80 zł
30. Przejazd tramwajem .	—	15	15	15	15	—	
31. Nr. gazety .	—	10	10	10	10	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	1,00	1,00	1,00	1,00	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	23,00	23,00	23,00	23,00	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	80	80	80	80	—	
36. Gęś . . .	„	3,00	3,20	3,80	2,80	—	
37. Karpie . . .	„	5,00	5,00	6,00	5,40	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	13,00 zł.
Żyto	11,00 „
Jęczmień	12,00 „
Owies	10 88 „
Proso	16,00
Tatarka	12,50 „
	—
Wełna krajowa	160,00 „
Len słoma	5,50 „
Konopie „	2,75 „
Świnie	65,00 „
Woły	45,00 „
Kozy	brak
Cielęta	58,00 „
Owce	38,00 „

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	185	822	1624	14820	2707	2570	79	613		23420
ubito .	75	602	814	10715	2994	3227	196	6	65	18694

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	185	735	1446	9970	1987	2570	—	—	16893
drogą kolną	—	87	178	4850	720	—	79	613	6527
Wysłano									
koleją żelazną	137	319	1200	4598	258	—	—	—	6512
drogą kolną	2	12	11	1243	14	38	45	613	1978
do rzeźni	46	491	413	8979	2435	2532	34	—	14930

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 piętrach	w wozach o 2 piętrach
Nadeszło	204	797	1727	10460	2217	2780	8	—	—	18 193	586	17

Wysłano 9 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1924 XI.	1924 XII.	XI.—XII. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. zł	30,67	35,86	35,28	— 0,58
	wskaźnik	100	117	115	— 1,62%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. zł	19,71	27,55	27,55	—
	wskaźnik	100	140	1,40	—
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	2,15	3,08	3,07	— 0,01
	wskaźnik	100	143	1,43	— 0,24%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	12,45	18,10	18,89	+ 0,79
	wskaźnik	100	145	152	+ 4 36%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	1,78	1,90	1,91	+ 0,01
	wskaźnik	100	107	1,08	+ 0,59 %
w tem: mieszkanie, opał etc.	zł	1,13	0.86	0,88	+ 0,02
potrzeby kulturalne	zł	0,31	0,36	0,36	—
odzież	zł	0,33	0,67	0,67	—
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. zł	32,17	45,65	46 44	+ 0,79
	wskaźnik	100	142	144	+ 1,73%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. zł	3,93	4,98	4,98	—
	wskaźnik	100	127	127	+ 0,08%
4. Żyto (25. w mies.)	100 kg. zł	19,18	22,00	22,00	—
	wskaźnik	100	115	115	—
5. Kurs dolara (25. w mies.)	zł	5,16	5,18	5,18	—
	wskaźnik	100	100	100	—
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	+ 42	+ 44	—
3b : 5	„	—	+27	+27	—
4 : 5	„	—	+ 15	+ 15	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. zł	22,87	28,06	28,98	+ 0,92
	wskaźnik	100	123	127	+ 3,28%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim. dnia	Maxim. stan	Minim. dnia	Minim. stan	Średnia miesięczna XII. 1924	norm.	Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . .	2	6,°4	13	-9,°1	0,°2	-0,°5	+0,7
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	8	768,9	3	738,5	759,3	753,7	+ 5,6
3. Prężność pary (mm).	3/21	6,3	13	2,2	4,4	4,2	+ 0,2
Wilgotn. względna %	—	—	14	6,7	91	88	+ 3
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	7,2	7,9	— 0,7
5. Opady (mm). . . .	24	4,4	—	—	suma miesięczna 10,7	36	-25,3
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	suma miesięczna 56,8	31,4	+25,4

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
1	5	8	27	19	19	12	2	— razy

Dni pogodnych 5, pochmurnych 17, z wichrem 0, z opadem 13, z burzą —, z gradem —, z krupami 0, mroźnych (max.0°) 3, z mrozem min. niżej 0°) 20, ze śniegiem 4, z mgłą 11,

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —; 2. = 52,15; 3. = 52,21; 4. = —,
5. = 52,21; 6. = —; 7. = — 8. = —;
9. = —; 10. = 52,19; 11. = —; 12. = 52,17;
13. = —; 14. = —; 15. = 51,83; 16. = —;
17. = 51,73; 18. = —; 19. = 51,73; 20. = —;
21. = —; 22. = 51,75; 23 = —; 24. = —;
25. = 51,81; 26. = —; 27. = —; 28. = —;
29. = —; 30. = —; 31 = 51,85

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	4	—	—	—	2	—	6
małych	6	—	1	1	—	—	8
razem	10	—	1	1	2	—	14
Pomoc doraźna	17	—	1	7	—	—	25
Alarmów ogółem							39

4. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	4	3	7
Przypływ w miesiącu	292	249	541
Razem .	296	252	548
Odpływ .	283	246	529
Stan w końcu miesiąca	13	6	19
odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	5202
z tych a) w hotelach	4720
„ b) u innych	482
W tem z zagranicy	383

6. Gazownia miejska.

Zużyto ton węgla	Zużyto ton koksu	Produkcja gaz węglowy m³	Produkcja gaz generatorowy m³	Produkcja gaz wodny m³	Produkcja ogólna suma m³	Oddano na miasto m³
4120	717360	16410 30	—	—	1 6410 30	165 596 63

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 499 040	1 735 002	1,16

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	171 997
Jeżyce	55 659
Łazarz	43 868
Wilda	40 027
Sołacz	677
Dębiec	231
Rataje	619
Starołęka	1 506
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej .	79 368
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	31 499
Razem	425 451 m³

Zestawienia kwartalne.

(Za czas od 1. X. do 31. XII. 1924.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzny	Zajęcie kobiety (zawody jak obok) 1	2	3	4	5	6	7	ogółem mężczyzn
1. Samodzielni rolnicy, przemysłowcy i handlowcy . .	1	4	2	—	2	4	19	32
2. Urzędnicy prywatni . . .	—	25	11	—	4	6	29	75
3. Robotnicy i p.	1	36	143	—	1	1	54	236
4. Zawody umysłowe wolne .	1	4	—	1	—	—	6	12
5. Urzędnicy publiczni . . .	—	12	3	—	5	—	13	33
6. Inne zawody	2	16	21	—	1	2	9	51
7. Bez zawodu	—	—	—	—	—	—	2	2
Ogółem kobiet	5	97	180	1	13	13	132	441

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach X.	XI.	XII.	razem	w tem nieślubn.
poniżej 18	9	2	4	3	9	6
„ 18—20	78	18	24	36	78	34
„ 21—25	419	132	145	143	420	99
„ 26—30	399	122	144	138	404	36
„ 31—35	246	71	85	92	248	17
„ 36—40	150	48	47	57	152	7
„ 41—45	33	10	12	11	33	3
46 i wyżej	2	1	—	1	2	—
Wiek nieznany	—	—	—	—	—	—
Razem	1336	404	461	481	1346	202

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	m.	k.	Ogółem
Do 5 lat	154	123	277
6—10	7	4	11
11—15	3	9	12
16—20	20	9	29
21—30	48	34	82
31—40	35	26	61
41—50	32	28	60
51—60	55	31	86
61—70	40	36	76
Ponad 70	26	64	90
Ogółem	420	364	784

4. Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+ —
Ilość ubezpieczonych	62 115	63 420	+ 1305
Niezdolnych do pracy	4 551	5 652	+ 1101

5. Sądy zawodowe.

	Sąd kupiecki spraw zaległ.	nowych	razem	Sąd procederowy spraw zaległ.	nowych	razem
Wniesiono spraw	39	82	121	46	156	202
Załatwiono przez:						
cofnięcie	5	14	19	8	16	24
ugodę	6	7	13	9	8	17
wyrok	15	25	40	25	60	85
inaczej	13	10	23	3	6	9
razem	39	56	95	45	90	135
Nie załatwiono	—	26	26	1	66	67

Wartość objektu: 20 — 150 zł

6. Ludność cywilna według wyznań.

Wyznania	Spis ludności 30. IX. 1921	Przypisano od 1. X. 1921 do 30. IX. 1924 w ruchu naturalnym	napływowym	razem	Przypisano od 1. X. 1924 do 31. XII. 1924 w ruchu naturalnym	napływowym	razem	Stan w końcu okresu
rzymsko-katolickiego	158 534	+7739	+15033	+22772	+581	+2247	+2828	184 134
protestanckiego	8 759	— 223	—1623	—1846	— 14	+ 33	+ 19	6 932
mojżeszowego	2 131	— 67	—382	—449	+ 1	+ 15	+ 16	1 698
inne i nieznane	369	— 38	+ 132	+ 94	— 6	+ 30	+ 24	487
Ogółem	169 793	+7411	+13160	+20571	+562	+2325	+2887	193 251

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go października do 31-go grudnia 1924 roku.

Uwagi: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; czwarty kwartał 1923 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 441 (b: 317; c: 473); urodzeń żywych notowano 1346 (b: 1313; c: 1384); zgonów 784 (b: 907; c: 753).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywourodzonych wzrosła o 33, liczba zgonów spadła o 123. W stosunku do IV/1923 spadła liczba żywourodzonych o 2,6 proc., liczba zmarłych wzrosła o 4,1 proc.

Polepszyła się śmiertelność niemowląt (229 wobec b: 338) jakoteż u dzieci w 2—5 roku życia (48 wobec b: 58).

Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 190 zgonów (b: 260; c: 181).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławiec, błonicę i krztusiec 13 (b: 19), na dur 5, (b: 8), na czerwonką 24 (b: 74), na grypę 3 (b: 5), na gruźlicę 88 (b: 106), na zapalenie płuc 39 (b: 42), na inne choroby zakaźne 18 (b: 6). Osłabły czerwonka i gruźlica, wzmocniły się choroby inne.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 562 (b: 406; c: 631), przyrost naturalny wzmocniony.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywo urodzonych 2,63 (b: 2,61), zgonów 1,53 (b: 1,80).

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1144 (b: 1146), nieślubnego 202 t. j. 15,0 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 167 t. j. 12,7 proc. w kwartale poprzednim. Wśród matek niezamężnych było 50,0 proc. służących (b: 50,3 proc.).

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 428 t. j. 97,1 proc. (b: 300 = 94,6 proc.), ewangelickich 5 (b: 8), żydowskich 5 (b: —), mieszanych 3 (b: 9) innych — (b: —).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1101 (96,2 proc.; b: 1097 = 95,7 proc.), z rodziców ewangelickich 15 (1,3 proc.; b: 21 = 1,8 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 12 (b: 7), z małżeństw mieszanych i innych 16 (b: 21). Na ogółem 202 (b: 167) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 190 (b: 164), ewangelickich 12 (b: 2), mojżeszowych — (b: 1).

Zmarło ogółem katolików 726 (92,6 proc.; b: 835 = 92,1 proc.), ewangelików 40 (5,1 proc.; b: 50), izraelitów 11 (b: 15), innych 7 (b: 7).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 427 (96,8 proc.; b: 302 = 95,3 proc.), niemieckich 8 (b: 10), mieszanych 6 (b: 5). Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1114 (97,4 proc.; b: 1121 = 97,8 proc.), niemieckich 20 (b: 19), innych 3 (b: —) z małżeństw mieszanych 7 (b: 6). Dzieci nieślubnych polskich było 189 (93,6 proc.; b: 164 = 97,6 proc.), niemieckich 12 (b: 3), innych 1. (b: —).

Zmarło Polaków 741 (94,5 proc.; b: 845 = 93,2 proc.), Niemców 43 (b: 57), innych — (b: 5).

Ubytek naturalny ludności niemieckiej, ewangelickiej trwa nadal.

Ruch wędrowny w przyroście większy. Nadwyżka przypływu wynosi 2325 (b: 1203) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 4,56. Nadwyżkę przypływu wykazują katolicy, ewangelicy, żydzi, Polacy, województwo poznańskie, byłe dzielnice rosyjska i austryjacka.

Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 5,66 proc. (przyrost naturalny 1,10 proc.).

Ceny okazały tendencję naogół spokojną.

Zygmunt Zaleski.

BIBLIOTEKA W POZNANIU

Introligatornia
Uniwersytetu
Poznańskiego
w coll. minus

Introligatornia
Uniwersytetu
Poznańskiego
w coll. minus

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA
5062 / 1924
AE00345656